

พระบรมธาตุเจดีย์มหาจักรีพิพัฒน์

การสร้างพระบรมธาตุเจดีย์มหาจักรีพิพัฒน์
เพื่อน้อมเกล้าน้อมกระหม่อมถวายพระบรมราชวงศ์จักรี
เป็นพระราชมหากุศลส่วนบูชาพระคุณ
พระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์
อยู่ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี
ผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ทรงเป็นหนึ่งในทุกดวงใจที่รู้ค่าของความดีแท้ทั้งหลาย

ถึงเวลาแล้ว
ที่จะแสดงออกซึ่งความรู้สึกบริสุทธิ์สูงส่งด้วยสิริมงคล

ขอเชิญรวมใจกันเนรมิต
"พระบรมธาตุเจดีย์มหาจักรีพิพัฒน์"
น้อมเกล้าฯ ถวาย

เพื่อจักทรงเบิกบานพระราชหฤทัยได้ในยามนี้ ด้วยทรงประจักษ์ในความจงรักภักดีที่ยิ่งใหญ่ต่อเบื้องพระบาทยุคล

เราเองก็จักชื่นใจเป็นล้นพ้น
ที่ได้มีส่วนเป็นเหตุแห่งความชื่นพระราชหฤทัยในยามนี้

สมเด็จพระภัทรมหาราช พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
เสด็จพระราชดำเนินทรงตัดลูกนิมิต ทรงบรรจุพระบรมธาตุ
ทรงสวมพระรัศมีพระพุทธปฏิมาประธาน ทรงวางศิลาฤกษ์
พระบรมธาตุเจดีย์มหาจักรีพิพัฒน์
วัดญาณสังวราราม ชลบุรี
๓๐ เมษายน ๒๕๒๕

ด้วยพระมหากรุณาธิคุณล้นเกล้าล้นกระหม่อม

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม

พระราชทานพระบรมราชานุญาต

ให้สร้างเหรียญล็อคเก็ตพระบรมฉายาลักษณ์

พร้อมพระปรมาภิไธย ภูมิพลอดุลยเดช ปร.

เพื่อสร้างพระบรมธาตุเจดีย์มหาจักรีพิพัฒน์

ณ วัดญาณสังวราราม

เป็นการแสดงกตัญญูกตเวทิตาธรรมเครื่องคุ้มครองอย่างยิ่ง

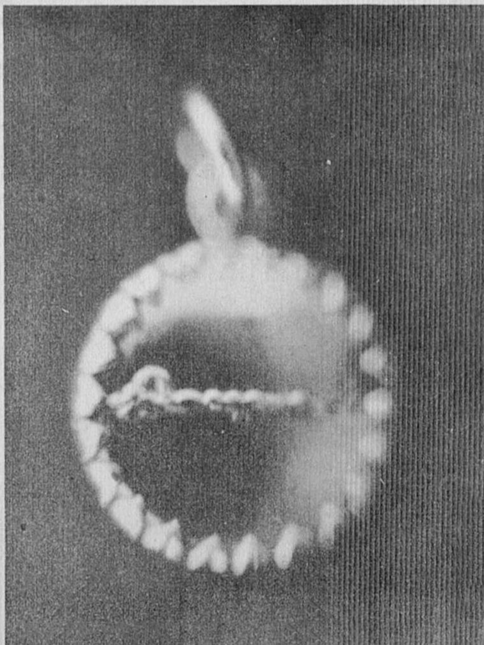

ด้านหน้า

ด้านหลัง

ต้นไม้พันธุ์ดีเพียงใด แม้ปลูกในที่ดินไม่ดี ก็จะเจริญงอกงามดีไม่ได้

ปูชนียวัตถุสำคัญก็เช่นกัน สร้างในที่มีมงคลเท่านั้นที่จะดำรงความสำคัญอยู่ได้ด้วยดี

วัดญาณสังวรารามนี้เป็นที่แน่ใจแล้วว่ามีมงคลสูงส่ง "พระบรมธาตุเจดีย์มหาจักรีพิพัฒน์" จึงจักดำรงความสำคัญยิ่ง อยู่ได้ด้วยดียั่งยืนนาน ในวัดญาณสังวราราม

ผอบบรรจุพระบรมสารีริกธาตุที่ยอดพระบรมธาตุเจดีย์มหาจักรีพิพัฒน์จักวางอยู่สัมผัสพื้นพระธรณีจริง ๆ

พุทธานุภาพจักแผ่ไปทั่วพื้นพระธรณี ยังความร่มเย็นเป็นสุขให้เกิดมีทั่วพิภพจักรวาล อย่างที่ไม่เคยปรากฏมาก่อนเลยในกาลไหน ๆ

กำหนดการ

เสด็จพระราชดำเนินทรงบรรจุพระบรมสารีริกธาตุ
ทรงตัดลูกนิมิตอุโบสถ และทรงวางศิลาฤกษ์
พระบรมธาตุเจดีย์มหาจักรีพิพัฒน์
ณ วัดญาณสังวราราม อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี
วันศุกร์ ที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๒๕

เวลา ๑๐.๓๐ น. – พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งจากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ไปยังวัดญาณสังวราราม อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

เวลา ๑๒.๓๐ น. – เสด็จพระราชดำเนินถึงวัดญาณสังวราราม อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

– สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงรับเสด็จฯ ทรงนำสมเด็จพระญาณสังวร และเจ้าอาวาสวัดญาณสังวราราม นายพิศาล มูลศาสตร์สาทร ปลัดกระทรวงมหาดไทย ผู้ว่าราชการจังหวัดชลบุรี พลอากาศโท ไสว ช่วงสุวนิช และคณะกรรมการ เฝ้าฯ รับเสด็จ

- เสด็จพระราชดำเนินเข้าสู่อุโบสถ
- ทรงจุดธูปเทียนเครื่องนมัสการบูชาพระรัตนตรัย
- ทรงศีล

(พระราชาคณะประธานสงฆ์ ถวายศีล)

- สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงกราบบังคมทูลรายงานการก่อสร้างอุโบสถและพระมหาเจดีย์ฯ และขอพระราชทานทรงประกอบพิธีบรรจุพระบรมสารีริกธาตุ และทรงตัดลูกนิมิตอุโบสถ
- พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงสรงพระบรมสารีริกธาตุ แล้วทรงบรรจุพระบรมสารีริกธาตุลงในพระกรัณฑ์ที่จะบรรจุในพระเศียรพระประธาน และที่พระมหาเจดีย์ฯ พระราชทานให้เจ้าพนักงานพระราชพิธีเชิญไปยังพระประธานและพระมหาเจดีย์ฯ

(ขณะทรงสรงพระบรมสารีริกธาตุ พระสงฆ์เจริญชัยมงคลคาถา ชาวพนักงานลั่นฆ้องชัย ประโคม สังข์ แตร ดุริยางค์)

- พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จฯ ขึ้นเกย ทรงบรรจุพระกรัณฑ์ลงในพระเศียรพระประธาน ทรงสวมพระรัศมีพระพุทธปฏิมาประธาน
- เสด็จฯ ลงจากเกย ทรงพระสุหร่าย ทรงเจิม ทรงปิดทองลูกนิมิต แล้วทรงตัดสาแหรกลูกนิมิตอุโบสถ

(พระสงฆ์เจริญชัยมงคลคาถา ชาวพนักงานลั่นฆ้องชัย ประโคม สังข์ แตร ดุริยางค์)

– ทรงประเคนจตุปัจจัยไทยธรรม

(พระสงฆ์ถวายอนุโมทนา ถวายอดิเรก)

– นายพิศาล มูลศาสตร์สาทร กราบบังคมทูลเบิกผู้มีจิตศรัทธาโดยเสด็จพระราชกุศล เข้าเฝ้าฯ รับพระราชทานของที่ระลึก ประมาณ ๒๐๐ ราย

– เสด็จพระราชดำเนินออกจากอุโบสถไปยังพระมหาเจดีย์ฯ

(ระยะทางประมาณ ๑๕๐ เมตร ระหว่างทางเสด็จฯ ทรงปลูกต้นโพธิ์และต้นชัยพฤกษ์)

– เสด็จฯ ขึ้นพระมหาเจดีย์ฯ

– ทรงพระสุหร่าย ทรงเจิม แผ่นอิฐทอง นาก เงิน และแผ่นศิลาจารึก แล้วทรงวางแผ่นอิฐทอง นาก เงิน และแผ่นศิลาจารึกลงในหลุม

(พระสงฆ์เจริญชัยมงคลคาถา ชาวพนักงานลั่นฆ้องชัย ประโคม สังข์ แตร ดุริยางค์)

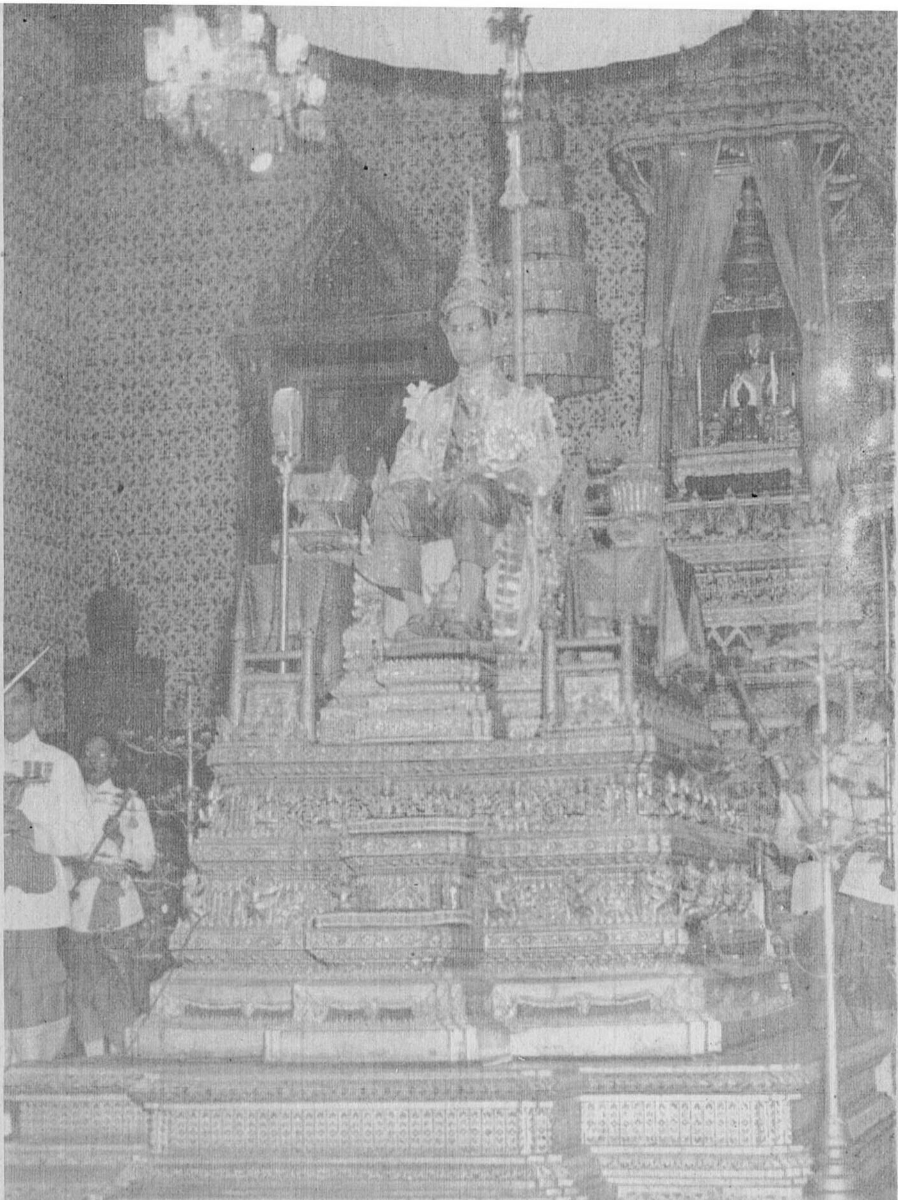
– ทรงบรรจุพระกรัณฑ์ที่บรรจุพระบรมสารีริกธาตุในพระมหาเจดีย์จักรีพิพัฒน์

– เสด็จพระราชดำเนินไปยังเรือนรับรอง ประทับพักพระราชอิริยาบถ เสวยพระกระยาหารกลางวัน

เวลา ๑๕.๓๐ น. – ประทับรถยนต์พระที่นั่งไปยังโครงการชลประทานห้วงใหญ่ ทรงปล่อยปลา และทรงเยี่ยมราษฎรที่มาเฝ้าฯ รับเสด็จฯ

เวลา ๑๗.๐๐ น. ประทับรถยนต์พระที่นั่งกลับพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต ถึงเวลาประมาณ ๑๙.๐๐ น.

การแต่งกาย แต่งเครื่องแบบปกติขาว หรือปกติกากีคอตั้ง.

สมเด็จพระภัทรมหาราช พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

เวลานี้ประเทศต่าง ๆ ในโลกที่ไม่มีกษัตริย์กำลังพยายามจะมาเป็นประเทศที่มีกษัตริย์ ประเทศที่มีกษัตริย์อยู่แล้วกำลังเพิ่มความสำคัญให้กษัตริย์

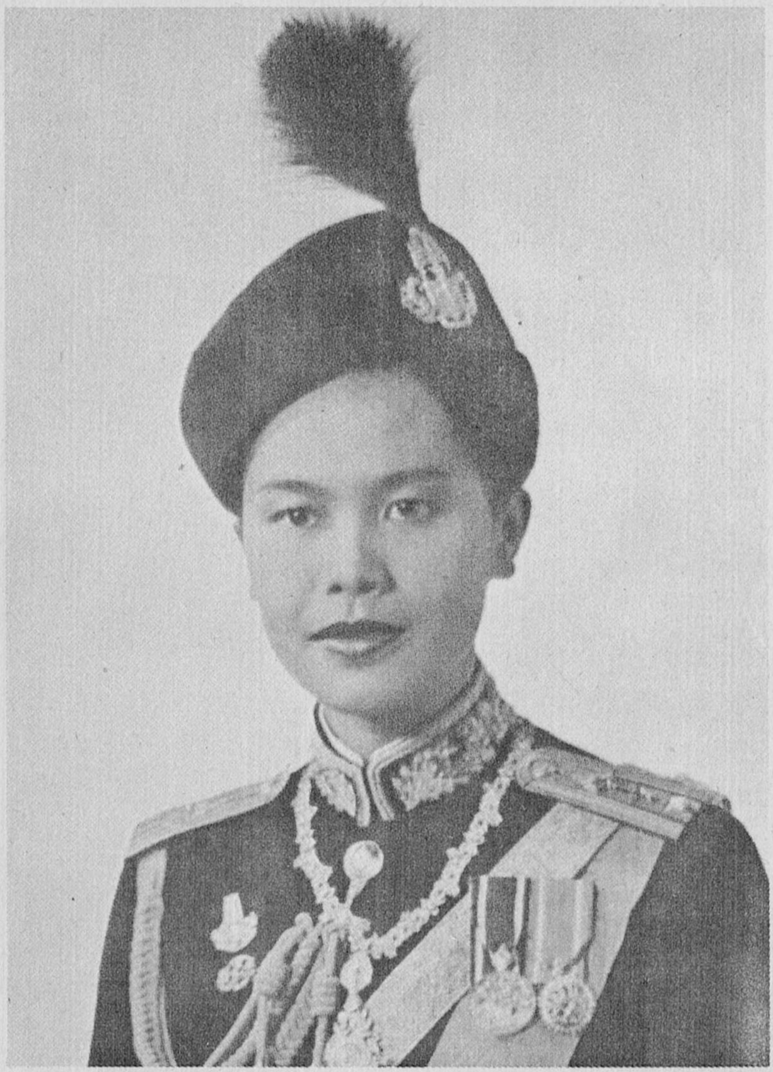
แน่นอน ประเทศไทยเรานี้แหละเป็นเหตุบันดาลใจ

ความสวัสดีของไทยในท่ามกลางความมหาพินาศนั้น
มหัศจรรย์นักหนา

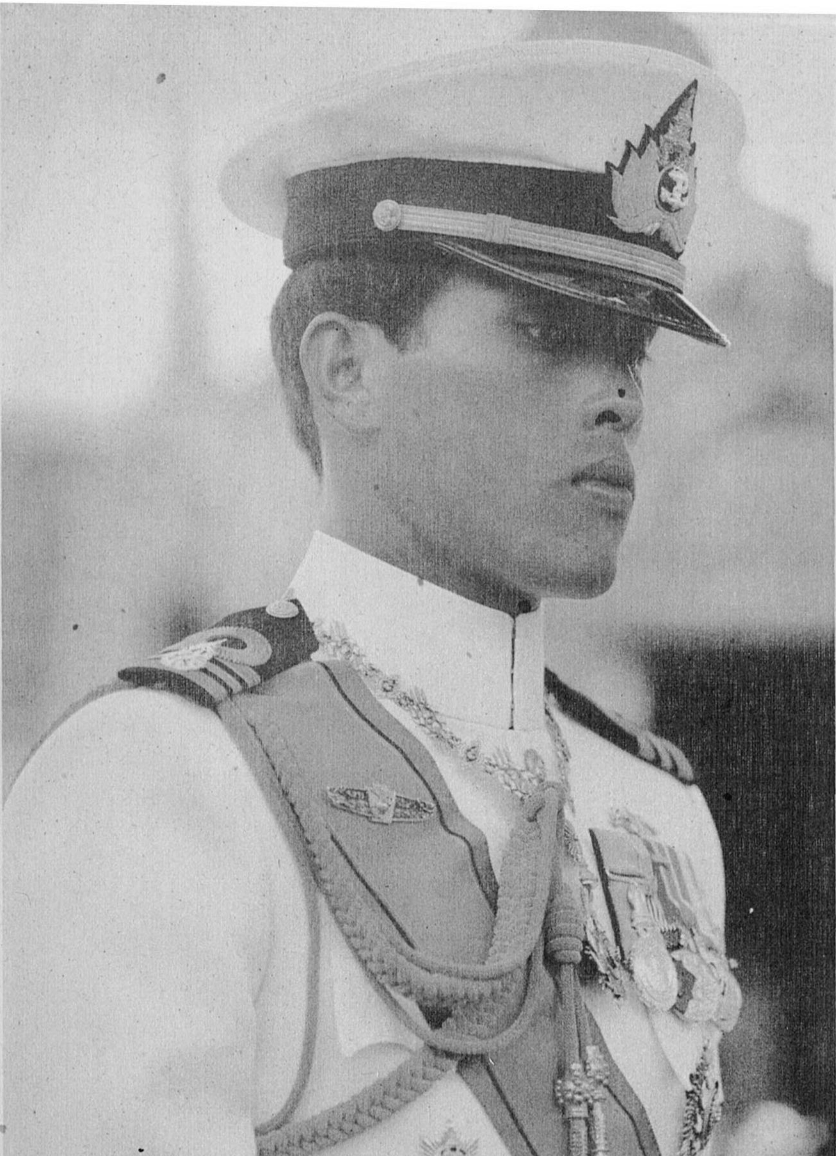
ไทยที่มีพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเป็นพระมหากษัตริย์

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ทรงความมหัศจรรย์ยิ่งนัก ทรงความมหัศจรรย์จนบันลือไกลไปทั่วโลก

ทั่วโลกจึงตระหนักในความสำคัญของกษัตริย์และใฝ่หา แต่ทั่วโลกจักหากษัตริย์เช่นพระเจ้าอยู่หัวของเราไม่ได้อีกแล้ว

สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ

สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร

สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี
ทรงเทปูนเป็นมงคลนิมิตสร้างพระบรมธาตุเจดีย์มหาจักรีพิพัฒน์

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
ทรงวางศิลารากฐานอุโบสถวัดญาณสังวราราม
๒๓ มีนาคม ๒๕๒๓

บทร้องรำถวายพระพร

วันนี้วันดีมีมงคล
ทุกแห่งหนงามงดสดใส
อากาศหอมกรุ่นละมุนใจ
ทุกหทัยชุ่มชื่นระรื่นเย็น
ทิพย์บุปผามาลัยจรุงรื่น
ไม่แสนชื่นหัวใจเท่าได้เห็น
องค์พระผู้เลิศโลกสามงามผ่องเพ็ญ
ประทับเด่นกลางประดาประชาไทย
พระบารมีเรืองรองส่องสว่าง
ใจประชาแจ่มกระจ่างสุขสดใส
ตื้นตันหรรษากว่ายามใด
หวังจะให้เวลากาลนานนิรันดร์
ข้าพระพุทธเจ้าชาวพุทธ
บริสุทธิ์ปรารถนาสมานฉันท์
มาร่ายรำจำเรียงพร้อมเพรียงกัน
ถวายธรรมาธิราชปิ่นประชา
พร้อมพรหมเทพผู้เทิดพระพุทธองค์
เสด็จลงสโมสรด้วยหรรษา
แก้วกษัตริย์ภัทรมหาราชา
เสด็จฯ มาทรงประกอบการพิธี
เป็นสิริมงคลล้นดินฟ้า
ขอปรารถนาต่อองค์พระชินสีห์
ด้วยเดชะพระพุทธบารมี
ขอพระราชวงศ์จักรีสถาวร

บทขับกล่อมถวายพระพร

วันนี้วันดีมีมงคล
ทุกแห่งหนงามงดสดใส
อากาศหอมกรุ่นละมุนใจ
บุปผามาลัยคลี่บาน
ผู้คนทั่วหน้าหรรษาสุข
สิ้นทุกข์สิ้นร้อนสนุกสนาน
พระพายรำเพยพัดพาน
หอมหวานกลิ่นทิพย์จากจอมไทย
ด้วยพระเมตตาพาชื่น
หอมรื่นรวยรินกว่ากลิ่นไหน
สว่างพระบารมีที่ส่องใจ
สว่างกว่าแสงใดในพิภพ
ไทยนี้มีบุญล้นฟ้า
ประเทศนานาลือจบ
ชนผู้รู้ชอบนอบนบ
เคารพเลื่อมใสไทยทั่วกัน
ข้าพระพุทธเจ้าชาวพุทธ
บริสุทธิ์ปรารถนาสมานฉันท์
มาขับขานประสานเสียงพร้อมเพรียงกัน
ถวายธรรมาธิราชปิ่นประชา
พร้อมพรหมเทพผู้เทิดพระพุทธองค์
เสด็จฯ ลงสโมสรด้วยหรรษา

แก้วกษัตริย์ภัทรมหาราชา
เสด็จมาทรงประกอบการพิธี
เป็นสิริมงคลล้นดินฟ้า
ขอปรารถนาต่อองค์พระชินสีห์
ด้วยเดชะพระพุทธบารมี
ขอพรหมเทพยินดีรักษาพระองค์
ข้าพระพุทธเจ้าชาวไทย
สราญใจชื่นชมสมประสงค์
ไทยเป็นไท เป็นไท ได้มั่นคง
ผู้จำนงมุ่งร้ายก็แหลกราน
เพราะพระเมตตาบารมี
แห่งพระจอมจักรีแผ่ไพศาล
ปกป้องพ้นผองภัยพาล
พระบุญญาธิการเกริกไกร
สมเด็จพระนางนาถจอมนรี
ทรงมั่นในความดีไม่หวั่นไหว
ปิ่นอนงค์ทรงเทิดพระจอมไทย
เป็นธวัชฉัตรชัยแห่งเมืองทอง
ด้วยอานุภาพความดี
สิริมงคลเกิดมีแก่ไทยผอง
จึงไทยพร้อมใจปรองดอง
ถวายชีวิตฝ่าละอองด้วยภักดี
ร่วมรักษาชาติศาสน์กษัตริย์
เป็นธวัชคู่หล้าสง่าศรี

ประกาศความเป็นไทในธาตรี
ใต้พระบารมีพระจอมไทย
ขอเดชะฝ่าละอองธุลีพระบาท
ข้าพระพุทธเจ้าทั้งชาติรักจอมไท้
ทรงเป็นทั้งจอมทัพและจอมใจ
ไทยจึงคงความเป็นไทอย่างงดงาม
แม้กระทั่งผู้ชั่วโฉดมีโทษร้าย
ก็ไม่หาญจิตทำลายพระจอมสยาม
อันเมตตาหล่อหลอมใจได้ทุกยาม
ปรากฏตามพระพุทธบารมี
ปางเมื่อพระพุทธองค์ทรงผจญ
นาราคีฬีช้างมืดมนเมาเต็มที่
ด้วยแรงแห่งพระเมตตาบารมี
ก็หมอบลงแทบที่พระบทมาลย์
สมเด็จพระภัทรมหาราช
ทรงตามรอยพระพุทธบาททุกสถาน
พระบารมีธรรมราชาหาใดปาน
ขอพรหมเทพทุกพิมานถวายพระพร
ให้จักรีพระบรมราชวงศ์
มั่นคงยืนนานปานสิขร
รุ่งเรืองเจริญอยู่คู่นคร
อันบวรรัตนโกสินทร์นาม
พระเมตตาฝ่าละอองธุลีพระบาท
ให้พิชิตชนทุกชาติทั่วสยาม

ทุกผู้คนเคร่งครัดปฏิบัติตาม
บรมราโชวาทงามด้วยราชธรรม

พระบรมธาตุเจดีย์จักรีพิพัฒน์
ประกาศชัดความภักดีที่เลิศล้ำ
สมเด็จพระศรีฯ พระพี่นางฯ ต่างทรงนำ
ทรงอุปถัมภ์ให้เป็นไปได้ด้วยดี
น้อมถวายบูชารัตนตรัย
เพื่อกุศลยิ่งใหญ่สมศักดิ์ศรี
บังเกิดแก่ราชวงศ์มหาจักรี
ต่อใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาทบงสุ์
เพื่อพระราชหทัยรัตน์ภัทร-
มหาราชปิ่นราชะผู้สูงส่ง
ทรงเป็นศรีเป็นศักดิ์จักรีวงศ์
ทรงสถิตธำรงคู่เมืองฟ้า
ทรงเป็นเช่นชีวิตเช่นจิตใจ
ประชาโลกประชาไทยทุกถ้วนหน้า
พระบารมีฟ้าระบือโลกลือชา
เกริกก้องฟ้าก้องโลกนิรันดร.

บทร้องรำถวายพระพุทธปฏิมาประธาน

ข้าพระพุทธเจ้าชาวพุทธ
บริสุทธิ์ปรารถนาสมานฉันท์
มาร่ายรำจำเรียงพร้อมเพรียงกัน
ถวายธรรมาธิราชองค์ปฏิมา
พร้อมพรหมเทพผู้เทิดพระพุทธองค์
เสด็จลงสโมสรด้วยหรรษา
แก้วกษัตริย์ภัทรมหาราชา
เสด็จฯ มาทรงประกอบการพิธี
เป็นสิริมงคลล้นดินฟ้า
ขอปรารถนาต่อองค์พระชินสีห์
ด้วยเดชะพระพุทธบารมี
ขอพรหมเทพยินดีเมตตาไทย
ให้ร่มเย็นเป็นสุขทุกแห่งหน
พระจอมคนทรงครองไทยผ่องใส
ทุกผู้คนเคร่งครัดปฏิบัติใน
พระโอวาทพระจอมไทยผู้ทรงธรรม
ฝนจากฟ้าหลั่งลงตรงตามกาล
พืชพันธุ์ธัญญาหารงามชื่นฉ่ำ
ขอให้เกิดธาตุสี่มีดินน้ำ
และลมไฟในสยามครบสมบูรณ์
อันมิจฉาทิฐิฝ่ายบริหาร
ขอพรหมเทพบันดาลให้สิ้นสูญ

สัมมาทิฐิประเสริฐเกิดเพิ่มพูน
ทรัพย์ในดินเกื้อกูลไทยชัชวาล
พระบรมราชวงศ์จักรี
สูงส่งด้วยพระบารมีแผ่ไพศาล
คู่โลกหล้าทุกเวลายั่งยืนนาน
พระศาสนาเบิกบานนิรันดร
ญาณสังวรารามวัดนี้
เป็นแดนที่ประเสริฐสโมสร
พร้อมพระสงฆ์ทรงพระธรรมเกริกกำจร
สถาพรรุ่งเรืองเป็นเมืองพุทธ
พรหมเทพทุกสถานพิมานบน
ที่ทรงช่วยให้ผลพร้อมพิสุทธิ์
อาทิท้าวจตุบาลโลกมนุษย์
วิรุฬหกผู้พุทธศรัทธา
ทั้งพญายมราชผู้เป็นใหญ่
ผู้มั่นในยุติธรรมเป็นนักหนา
พรหมเทพที่ประจำพระปฏิมา
ยังให้เกิดศรัทธาแผ่ไกล
อีกอุดมบรมขัตติยะ
บุรพกษัตริย์ผู้ยิ่งใหญ่
อาทิสามมหาราชเรืองฤทธิไกร
นเรศวรจอมไทยกรุงธนบุรี
พระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช
สามพระองค์ทรงกู้ชาติกู้ศักดิ์ศรี

องค์พระสยามเทวาธิบดี
ทรงพิทักษ์ไทยนี้ตลอดมา
อีกวิญญาณมากมีที่ช่วยชาติ
ช่วยพระราชวงศ์จักรีพระศาสนา
ขอทรงรับคารวะจากประดา
ชาวประชาไทยผู้รู้พระคุณ
ขออานุภาพพระพุทธองค์
และพระธรรมพระสงฆ์ได้เกื้อหนุน
อีกกุศลทั้งหลายได้ค้ำจุน
ให้เลิศลอยด้วยบุญบารมี
ขอตั้งใจให้สวัสดิ์วัฒนา
ในภพภูมิเมืองฟ้ารุ่งราศี
ให้รุ่งโรจน์ด้วยปัญญาบารมี
พบทางที่พ้นทุกข์สิ้นเชิงเทอญ

พระราชศรัทธา
แห่งสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถทรงพระราชปรารภถึงมหามงคลวาระที่พระบรมราชวงศ์จักรีสถิตสถาพรด้วยดีมาถึง ๒๐๐ ปี คู่กรุงรัตนโกสินทร์ ในปีพุทธศักราช ๒๕๒๕ นี้ ทรงมีพระราชศรัทธาปสาทะจะทรงบำเพ็ญพระราชกุศลเสริมส่ง จึงทรงบริจาคพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์จำนวนห้าแสนบาทถวายไว้ในพระบวรพุทธศาสนาเป็นส่วนสร้างพระบรมธาตุเจดีย์มหาจักรีพิพัฒน์ ณ วัดญาณสังวราราม เมื่อวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๒๕

พระราชศรัทธาแห่งสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถครั้งนี้ ยังความปีติชื่นชมโสมนัสยินดีให้เกิดยิ่งนัก อีกผลย่อมประจักษ์ยิ่งใหญ่ เชิดชูทะนุถนอมไว้ซึ่งชาติศาสนาพระมหากษัตริย์ ให้สูงส่งสวัสดี พระบรมราชวงศ์จักรีย่อมพิพัฒน์บริสุทธิ์ผ่องแผ้ว ประเสริฐเลิศแล้ว สมดังพระราชปรารถนา ด้วยอานุภาพที่ไม่มีอานุภาพใดเปรียบได้ คืออานุภาพแห่งพระศรีรัตนตรัย มีพระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์ ซึ่งทรงถึงแล้วเป็นพระสรณะสูงสุด

อานิสงสผลแห่งการสร้างพระเจดีย์

พระเจดีย์ทุกองค์ย่อมมีฐานใหญ่

มียอดแหลมเสียดฟ้า

เป็นที่บรรจุพระบรมสารีริกธาตุ

อานิสงสผลแห่งการสร้างพระเจดีย์ตรงตามเหตุทุกประการ

ผู้สร้างพระเจดีย์จะมีรากฐานที่มั่นคงยิ่งใหญ่ เช่นฐานพระเจดีย์

ผู้สร้างพระเจดีย์จะมีปัญญาสูงส่งเฉียบแหลม เช่นยอดพระเจดีย์

ผู้สร้างพระเจดีย์จะรักษาเกียรติคุณความรุ่งเรืองของตนไว้ได้ยั่งยืน เสมอความยั่งยืนรุ่งเรืองแห่งพระเกียรติคุณสมเด็จพระบรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้า ซึ่งพระเจดีย์เป็นที่บรรจุพระบรมสารีริกธาตุ

เพื่อพิจารณา

น่าจะมีปัญหา ว่าในบรรดาพระบรมธาตุเจดีย์ทั้งหลาย พระปฐมเจดีย์ที่นครปฐมอันโอฬารคู่บ้านคู่เมือง เป็นที่กราบไหว้บูชาของพุทธศาสนิกชนทุกถ้วนหน้า หาที่เปรียบมิได้ มาแต่ไหนแต่ไร ยังไม่เพียงพออีกหรือที่จะนำให้บังเกิดความสวัสดีอย่างยิ่งแก่ประเทศชาติศาสนาพระมหากษัตริย์ ยังไม่เพียงพออีกหรือที่จะน้อมนำพรหมเทพทั้งหลายให้พร้อมกันพิทักษ์รักษาประเทศชาติศาสนาพระมหากษัตริย์ให้สวัสดีอย่างยิ่ง ยังมีสิ่งใดอีกหรือที่ยิ่งไปกว่า แม้พระบรมธาตุเจดีย์มหาจักรีพิพัฒน์ในวัดญาณสังวรารามก็น่าจะไม่ยิ่งใหญ่เสมอพระปฐมเจดีย์

ความจริงก็น่าเป็นเช่นนั้น

แต่ใคร่ขอเชิญชวนให้คำนึงถึงความจริงอีกประการหนึ่งด้วยวิจารณญาณอันลึกซึ้งโดยควร

นั่นก็คือ ขอให้คำนึงถึงเจตนาอันแรงกล้าของทั้งสองฝ่าย คือทั้งเจตนาของผู้สร้างพระปฐมเจดีย์ และเจตนาของผู้สร้างพระบรมธาตุเจดีย์มหาจักรีพิพัฒน์

จริงอยู่ แม้จะยังไม่มีผู้ใดเคยได้รับการยืนยันบอกเล่าจากบรรดาท่านผู้สร้างพระปฐมเจดีย์ แต่ก็เป็นที่รู้กันแน่ ๆ ว่าสมัยที่สร้างพระปฐมเจดีย์และพระเจดีย์ใหญ่อื่น ๆ นั้น เหตุการณ์บ้านเมืองสงบเรียบร้อยไม่น่าวิตกห่วงใย ท่านผู้สร้างพระปฐมเจดีย์ท่านจึงต้องมุ่งมหากุศลอันย่อมเกิดแน่แท้จากการสร้างพระบรมธาตุเจดีย์บูชาพระคุณพระพุทธเจ้าพระธรรมพระสงฆ์ เพื่อความมั่นคงรุ่งเรืองแห่งตนเองคู่พระพุทธศาสนา ทั้งในภพปัจจุบันและอนาคต

ซึ่งก็น่าจะสัมฤทธิ์ผลจากมหากุศลดังเจตนานั้นแล้ว ท่านผู้สร้างทั้งหลายคงจะกำลังเสวยภพภูมิชาติที่เลิศที่ดีอยู่จนปัจจุบันคู่พระพุทธศาสนาที่สถิตสถาพรรุ่งเรืองสืบมาจนทุกวันนี้ อานิสงสผลแห่งการสร้างพระบรมธาตุเจดีย์ใหญ่นั้นยิ่งใหญ่ยิ่งนัก ผู้ร่วมสร้างพระมหาเจดีย์มีจิตแน่วแน่มุ่งผลเช่นใดย่อมได้เช่นนั้น

มาพิจารณาเจตนาของผู้สร้างพระบรมธาตุเจดีย์มหาจักรีพิพัฒน์ดูบ้าง

กล่าวได้ว่า แทบทุกท่าน อาทิผู้ริเริ่มปรารภการสร้างพระบรมธาตุเจดีย์มหาจักรีพิพัฒน์ทุกคน มีความห่วงใยจงรักภักดีต่อชาติศาสนาพระมหากษัตริย์อย่างที่สุดเช่นพุทธศาสนิกชนคนไทยทั้งหลายในทุกวันนี้ ความรู้สึกลึกซึ้งนี้เองเป็นเหตุเป็นพลังบันดาลให้เกิดเจตนาแรงกล้าปรารภการสร้างพระบรมธาตุเจดีย์มหาจักรีพิพัฒน์น้อมถวายบูชาพระคุณพระพุทธเจ้าพระธรรมพระสงฆ์ อันทรงอานุภาพยิ่งใหญ่ไม่มีอานุภาพใดเปรียบเสมอ เพื่อให้มงคลสูงสุดนั้นบันดาลความร่มเย็นเป็นสุขความยั่งยืนรุ่งเรืองสวัสดี แก่ชาติศาสนาและพระมหากษัตริย์พระราชวงศ์จักรีสืบไปตลอดกาล

เจตนาแรงกล้าของผู้สร้างมหาเจดีย์ทั้งสองแตกต่างกันเช่นนี้ผลที่ต้องสัมฤทธิ์แน่จึงต้องแตกต่างกันอย่างไม่พึงสงสัย คือจะเป็นไปทุกประการตามแรงเจตนาของผู้สร้างแต่ละฝ่าย

การสร้างพระบรมธาตุเจดีย์มหาจักรีพิพัฒน์จึงย่อมสัมฤทธิ์ผลเป็นการสร้างความร่มเย็นเป็นสุขอย่างยิ่งของบ้านเมือง ความมั่นคงรุ่งเรืองพิพัฒน์สวัสดีอย่างยิ่งของพระบรมราชวงศ์จักรี ให้สถิตสถาพรคู่พระบวรพุทธศาสนาสืบไปตลอดกาล

ควรจะมั่นใจได้ ว่าพระบรมธาตุเจดีย์มหาจักรีพิพัฒน์สำเร็จเรียบร้อยเมื่อใด เมื่อนั้นผลดังพลังปรารถนากล้าแรงของผู้สร้างจักปรากฏสมบูรณ์บริบูรณ์แน่แท้ ด้วยอานุภาพความปรารถนาที่แรงกล้า ประกอบกับพุทธานุภาพ ธรรมานุภาพ สังฆานุภาพ เทวตานุภาพ และบรมราชานุภาพแห่งบรมกษัตริย์สยามทุกพระองค์ อาทิสมเด็จพระนเรศวรมหาราช สมเด็จพระเจ้าตากสินกรุงธนบุรีมหาราช สมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช และสมเด็จพระภัทรมหาราช พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระผู้ทรงยังทศพิธราชธรรมให้ตั้งอยู่บริบูรณ์ด้วยดีในพระองค์ตลอดมานับแต่ได้เสด็จผ่านพิภพ สมดังคำถวายพระพรของเจ้าพระคุณสมเด็จพระญาณสังวร (สุวฑฺฒโน) ที่เชิญมาลงไว้ในหนังสือนี้แล้ว

ทยฺยชาติยา สามคฺคิยํ สติสญฺชานเนน
โภชิสิยํ รกฺขนฺติ

คนชาติไทยจะรักษาความเป็นไทอยู่ได้
ด้วยมีสติสำนึกอยู่ในความสามัคคี

พระมหากรุณาธิคุณ
แห่งสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี

เมื่อวันศุกร์ที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๒๔ สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ได้ทรงพระมหากรุณาเสด็จพระราชดำเนินเป็นการส่วนพระองค์ไปทรงเยี่ยมวัดญาณสังวราราม

เสด็จพระราชดำเนินถึงโดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง เมื่อเวลา ๑๕.๐๐ น.

เสด็จพระราชดำเนินข้าอุโบสถ ทรงจุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัยเบื้องหน้าพระพุทธปฏิมาประธานงดงามองค์ใหญ่ ที่เลื่องลือกันนักแล้วในความศักดิ์สิทธิ์มหัศจรรย์ ก็ท่านผู้มีตาทิพย์จากต่างทิศต่างที่ทั้งหลายนั่นแหละท่านกล่าวต้องกัน ว่าพระพุทธปฏิมาประธานองค์นี้มีเทพที่เป็นองค์สำคัญรักษาอยู่ถึงสามองค์ มีทั้งที่ให้ธรรมคือความร่มเย็นเป็นมงคลแก่จิตใจ ทั้งที่อาจกำราบปราบอย่างทรงมหิทธานุภาพ และทั้งที่ให้ลาภได้ยิ่งกว่าพระผู้ให้ลาภสิวลี ผู้ปรารถนาพรจากท่านในสามประการนี้ให้ไปอธิษฐานจิตขอ จะสมปรารถนาแน่นอน แต่มีเงื่อนไขว่าต้องเข้าไปอธิษฐานในอุโบสถเวลาก่อนอรุณจะรุ่ง ต้องสวดมนต์ไหว้พระ และเมื่ออธิษฐานจิตตั้งความปรารถนาขอแล้วต้องนั่งสงบจิตอยู่จนอรุณรุ่ง ซึ่งจะเป็นเวลาไม่นานจนเกินไปเลย และจะต้องทำติดต่อกันสามวัน ท่านกล่าวกันว่าจะได้รับผลดังปรารถนาแน่นอน ยิ่งกว่านั้น มรสุมชีวิตแม้รุนแรงเพียงใดก็ตาม ของผู้ใดก็ตาม ที่ไปอธิษฐานจิตพึ่งพระพุทธบารมี ณ อุโบสถวัดญาณสังวรารามตามเงื่อนไขครบสามวัน มรสุมก็จะผ่านพ้นบังเกิดความสว่างไสวได้สิ้น

เมื่อทรงบูชาพระรัตนตรัยแล้ว ทรงศีล ทรงบรรจุพระบรมสารีริกธาตุในพระกรัณฑ์ทองคำสองที่เพื่อพระราชทานไว้บรรจุในพระพุทธปฏิมาประธาน และในพระบรมธาตุเจดีย์มหาจักรีพิพัฒน์ ก่อนเสด็จพระราชดำเนินออกจากอุโบสถทรงลงพระนามาภิไธยในแผ่นศิลา

แผ่นหนึ่งจารึกข้อความดังนี้

สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี
เสด็จพระราชดำเนินทรงบรรจุพระบรมธาตุในพระกรัณฑ์
เพื่อประดิษฐานในพระพุทธปฏิมาประธาน
ในอุโบสถวัดญาณสังวราราม
วันศุกร์ที่ ๖ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๒๔
เวลา ๑๕.๐๐ น.

และอีกแผ่นหนึ่งจารึกข้อความดังนี้

สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี
เสด็จพระราชดำเนินทรงบรรจุพระบรมธาตุในพระกรัณฑ์
เพื่อประดิษฐานในพระบรมธาตุเจดีย์
และทรงเทปูนเป็นมงคลนิมิตสร้างพระบรมธาตุเจดีย์
ณ วัดญาณสังวราราม
วันศุกร์ที่ ๖ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๒๔
เวลา ๑๕.๐๐ น.

ก่อนเสด็จพระราชดำเนินออกจากอุโบสถ ทรงถวายพระพุทธรูปปางประทานพร ภปร. ๙ นิ้ว พร้อมโต๊ะหมู่บูชา จารึกพระนามาภิไธยย่อ สว. ไว้เป็นพุทธบูชา และทรงถวายพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์และที่มี

ผู้โดยเสด็จพระราชกุศลร่วมสร้างอุโบสถและพระบรมธาตุเจดีย์มหาจักรีพิพัฒน์

ท่ามกลางแสงแดดอ่อนและลมเย็นชื่น ด้วยพระราชอิริยาบถที่นุ่มนวลกระฉับกระเฉง สีพระพักตร์ที่ผ่องแผ้วปราศจากแล้วซึ่งริ้วรอยแห่งความกังวลทั้งสิ้น สมเด็จฯ พระผู้ทรงสร้างบรมกษัตริยาธิราชเจ้าที่ประเสริฐเลิศแล้ว พระราชทานไว้ในพระบรมราชวงศ์จักรีถึงสองพระองค์ คือพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล และสมเด็จพระภัทรมหาราชพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเทปูนเป็นมงคลนิมิตสร้างพระบรมธาตุเจดีย์มหาจักรีพิพัฒน์

เมื่อเสด็จพระราชดำเนินกลับ ก็เช่นเดียวกับเมื่อเสด็จพระราชดำเนินถึง คือฟ้าสว่าง ลมเย็นโชยเพียงอ่อน ๆ ไม่มีความแรงแห่งลม ไม่มีละอองแม้แต่น้อยแห่งฝนแตะต้องพระวรกายให้เป็นที่เพิ่มความห่วงใยยิ่งขึ้นในพระสุขภาพ ทั้ง ๆ ที่ก่อนหน้าเสด็จพระราชดำเนินถึงประมาณสองชั่วโมง เกิดพายุแรงและฝนตกหนัก เช่นเดียวกับเมื่อวันสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินทรงวางศิลารากฐานอุโบสถ เมื่อวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๒๓ ตรงกับวันจันทร์ ขึ้น ๘ ค่ำ เดือน ๔ เวลา ๑๒.๓๐ น.

เรื่องวัดญาณสังวรารามมีพิธีทุกครั้งฝนตกทุกครั้งนั้น บรรดาท่านผู้มีตาทิพย์ทั้งหลายก็กล่าวตรงกัน ว่าบริเวณวัดนี้มีพญานาคเป็นอันมาก และการแสดงความชื่นชมโมทนาสาธุการของพญานาคก็ทำได้เพียงประการเดียวคือให้น้ำให้ฝน ยินดีมากก็ให้น้ำมากให้ฝนมาก ยินดีน้อยก็ให้น้ำน้อยให้ฝนน้อย ท่านกล่าวกันเช่นนั้น

เมื่อเสด็จพระราชดำเนินถึง ทรงยังความชุ่มชื่น เบิกบาน อ่อนละมุน ให้เกิดขึ้นในดวงใจ แม้เมื่อเสด็จพระราชดำเนินจากไปแล้วความ

รู้สึกนั้นก็ยังประทับอยู่ ปรากฏแจ่มชัดในทุกสีหน้าและดวงตา ยังปรากฏอยู่ตลอดมาแม้จนในบัดนี้เมื่อมีการกล่าวถึงวันเสด็จพระราชดำเนินวัดญาณสังวราราม วันที่มีความสำคัญยิ่งนักสำหรับพระบรมธาตุเจดีย์มหาจักรีพิพัฒน์ และสำหรับวัดญาณสังวราราม...

การบริหารทางจิตสำหรับผู้ใหญ่

สมเด็จพระญาณสังวร (สุวฑฺฒโน) วัดบวรนิเวศวิหาร

แสดงทางวิทยุ อ.ส. พระราชวังดุสิต
ในวันอาทิตย์ที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๒๓

วันที่ ๕ ธันวาคม ที่เพิ่งผ่านพ้นมาได้เพียง ๒ วัน เป็นวันมหามงคลโดยแท้ เหตุด้วยเป็นวันที่สมเด็จบรมบพิตรพระราชสมภารเจ้าทรงพระราชสมภพครบรอบปีอีกวาระหนึ่ง การที่ได้มีสมเด็จบรมบพิตรพระราชสมภารเจ้าผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐเสด็จมาทรงพระราชสมภพนี้ เป็นมิ่งขวัญสิริมงคลที่ล้ำเลิศแก่ประเทศชาติไทย คนไทยทั้งชาติจึงถือวันนี้เป็นวันสำคัญที่สุด

คนไทยทั้งหลายย่อมตระหนักชัดแก่ใจว่าที่คนไทยสามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ทั้งยากง่าย ได้สำเร็จลุล่วงด้วยดี เกิดประโยชน์เป็นความมั่นคงสวัสดีของประเทศชาติอยู่ในทุกวันนี้ แม้จะเป็นที่ถูกมุ่งร้ายรุนแรงก็เพราะมีสมเด็จบรมบพิตรพระราชสมภารเจ้าเป็นจุดรวมใจ รวมศรัทธารวมความจงรักภักดี รวมความสามัคคีของคนในชาติ และที่ทรงสามารถดำรงพระองค์มั่นเป็นจุดรวมทั้งหลายได้ ก็ด้วยทรงยังทศพิธราชธรรมให้ตั้งอยู่บริบูรณ์ด้วยดีในพระองค์ตลอดมา นับแต่ได้เสด็จผ่านพิภพ

ทรงเพียบพร้อมด้วยทาน การพระราชทานด้วยเหตุผลอันชอบทรงประพฤติพระจริยาทางพระกายพระวาจาพระราชหฤทัยสะอาดงามต้องตามขัตติยราชประเพณีด้วยศีล ทรงเลิศแล้วด้วยปริจาคะ การบริจาคสละ เป็นที่ปรากฏชัดแจ้งว่า ทรงเป็นนักเสียสละเพื่อประโยชน์ยิ่งใหญ่ของสถาบันชาติศาสนาพระมหากษัตริย์ อย่างเป็นที่ประทับถึง

ใจ ทรงสม่ำเสมอด้วยอาชชวะ ความซื่อตรง สุจริตพระราชหฤทัยต่อทุกผู้ทุกฝ่ายอย่างยุติธรรม ทรงงามด้วยสัมมาคารวะอ่อนโยนอย่างยิ่ง คือมัททวะ ทรงสมบูรณ์บริบูรณ์ด้วยตบะ ทรงทุ่มเทกำลังพระวรกายและพระราชหฤทัยปฏิบัติหน้าที่ของบรมราชาผู้ทรงสมาทานกุศลวัตรจนบรรลุถึงความสำเร็จปรากฏเด่นชัดอย่างงดงาม ทรงอยู่เหนืออำนาจของความโกรธ คืออักโกธะ เหตุด้วยทรงมีพระเมตตาเปี่ยมพระราชหฤทัยเป็นพระราชอัธยาศัยที่สูงส่ง ทรงมั่นคงในอวิหิงสา ไม่ทรงมีพระราชปรารถนาจะก่อทุกข์โทษภัยเบียดเบียนผู้ใด ทรงมีน้ำพระราชหฤทัยต่อประชาชนเพียงดังน้ำใจของมารดาบิดาต่อบุตรธิดา ไม่ทรงอยู่ใต้อำนาจของกิเลสตัณหาใด ๆ ทรงใช้พระขันติ หาญกล้าอดทนต่อเครื่องยั่วเครื่องเบียดเบียนมากมาย กิเลสตัณหาทั้งหลายพ่ายแพ้พระขันติธรรม ทรงเป็นสุข ทรงงามเลิศล้ำด้วยพระอาการอันสงบ พร้อมทั้งพระวรกายพระวาจาและพระราชหฤทัย ทรงสะอาดผ่องใสด้วยทรงไว้ซึ่งอวิโรธนะ คือทรงมุ่งธรรม ทรงมุ่งความถูก ไม่ทรงทำผิดไม่ว่ามากน้อยหนักเบาทั้ง ๆ ที่ทรงทราบ ครบถ้วนพระไตรทวาร ทุกกาลเวลา จึงทรงผ่องแผ้วปราศจากพิรุธใด ๆ ทั้งในพระราชหฤทัยพระองค์เอง และทั้งในความรู้สึกนึกคิดของผู้อื่นทั้งหลาย

ด้วยอานุภาพแห่งสัจจะที่กล่าวมาแต่ต้นจนตลอด ขอพระรัตนตรัย สมเด็จบุรพบรมกษัตริยาธิราชเจ้า พระสยามเทวาธิราช และเทพเจ้าผู้ศักดิ์สิทธิ์ ได้ดลบันดาลให้สมเด็จบรมบพิตรพระราชสมภารเจ้าผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐได้ทรงประกาศพระบรมเดชานุภาพล้ำเลิศแผ่ไกล เสด็จสถิตสถาพรในไอศูรย์สมบัติ ทรงพระเกษมสวัสดีผ่องแผ้ว ประเทศชาติประชาไทยคลาดแคล้วจากสรรพภัยอันตราย พระพุทธศาสนาเป็นนิมิตเครื่องหมายความรุ่งเรืองสว่าง นิรันดร ขอถวายพระพร

วัดญาณสังวราราม
อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี
วันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔

ขอประทานกราบทูล กราบเรียน ทุกพระองค์ ทุกองค์ ทุกท่าน

ด้วยสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณล้นเกล้าล้นกระหม่อมแห่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและพระบรมราชวงศ์จักรี คณะผู้สร้างวัดญาณสังวราราม มีเจ้าพระคุณสมเด็จพระญาณสังวร (สุวฑฺฒโน) เจ้าอาวาสวัดบวรนิเวศวิหาร เป็นประธานฝ่ายสงฆ์ และ พลอากาศโท ไสว ช่วงสุวนิช ผู้ว่าการการท่าอากาศยานแห่งประเทศไทย เป็นประธานฝ่ายฆราวาส จึงได้ดำริริเริ่มสร้างพระบรมธาตุเจดีย์ขึ้นในบริเวณวัดญาณสังวราราม เพื่อน้อมเกล้าน้อมกระหม่อมถวายเป็นพระมหากุศลเสริมสร้างความมั่นคงเจริญรุ่งเรืองสวัสดีแก่พระบรมราชวงศ์จักรี อันจะเป็นผลดีอย่างยิ่งถึงประเทศชาติและพระศาสนาด้วยอย่างแน่นอน

บัดนี้ กรมศิลปากรได้ออกแบบคำนวณเรียบร้อยแล้ว เป็นพระมหาเจดีย์ใหญ่ ฐานกว้าง ๓๙ เมตร สูง ๓๙ เมตร ฐานชั้นล่างเป็นห้องโถงใหญ่เพื่ออเนกประสงค์ ชั้นที่สองเป็นที่ประชุมสงฆ์ เป็นที่ปฏิบัติสมาธิเป็นต้น ชั้นที่สามเป็นที่ประดิษฐานพระเจดีย์บรรจุพระบรมสารีริกธาตุ โดยจะมีชนวนจากพื้นปถพีไปถึงที่ประดิษฐาน กล่าวได้ว่าพระเจดีย์บรรจุพระบรมสารีริกธาตุจะสัมผัสพื้นพระธรณีจริง ๆ พุทธานุภาพจักแผ่ไปทั่วพื้นพระธรณี ยังความร่มเย็นเป็นสุขให้เกิดมีทั่วพิภพจักรวาล อย่างที่ไม่เคยปรากฏมาก่อนเลยในกาลไหน ๆ ประเทศไทยภายใต้พระมหาจักรีจักรุ่งเรืองวัฒนาคู่ฟ้าดิน อริราชไพรินพ่ายฤทธิ์

๒
๒๒๖

การเตรียมการสร้างพระบรมธาตุเจดีย์เพื่อพระมหาจักรีพิพัฒน์ ได้เริ่มแล้วเมื่อวันจันทร์ที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔ ประมาณค่าใช้จ่ายในวงเงิน ๒๐ ล้านบาท คณะผู้สร้างวัดญาณสังวรารามได้ทำหนังสือขอกราบบังคมทูลพระกรุณาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ขอพระราชทานสร้างเหรียญล็อคเก้ตพระบรมรูป อัญเชิญพระปรมาภิไธย ภูมิพลอดุลยเดช ปร. ประดิษฐานเบื้องหลัง เพื่อการนี้ และเพื่อเป็นมิ่งขวัญสิริมงคลสูงสุดแก่ผู้อัญเชิญสวมใส่ทั่วหน้า

ได้ทรงมีพระมหากรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานพระบรมราชานุญาตแล้ว และคณะกรรมการสร้างพระบรมธาตุเจดีย์มหาจักรีพิพัฒน์ ได้น้อมเกล้าน้อมกระหม่อมรับพระมหากรุณาดำเนินการจัดสร้างขึ้นแล้ว ด้วยสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณล้นเกล้าล้นกระหม่อมด้วยความชื่นชมโสมนัสเป็นล้นพ้น

ทุกวันนี้ ผู้คนทั้งในและนอกผืนแผ่นดินไทยใฝ่ฝันที่จะได้มีโอกาสทำอะไรก็ตาม เพื่อความชุ่มชื่นเบิกบานพระราชหฤทัยแม้เพียงเล็กน้อยของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ขอให้พากันมาเชื่อเถิด ว่าพระบรมธาตุเจดีย์มหาจักรีพิพัฒน์นี้แหละคือสิ่งที่จะทำให้ความใฝ่ฝันของเราทั้งหลายเป็นความจริงขึ้นมาได้อย่างแน่นอน จักทรงเบิกบานพระราชหฤทัยในยามนี้ด้วยทรงประจักษ์ในความจงรักภักดีที่ยิ่งใหญ่ต่อเบื้องพระบาทยุคลของผู้ที่ทรงพระมหากรุณาห่วงใยเป็นล้นพ้นตลอดมา เราเองก็จักชื่นใจเป็นนักหนาที่ได้มีส่วนเป็นเหตุแห่งความชื่นบานพระราชหฤทัยในยามนี้ทรงเป็นหนึ่งในทุกดวงใจที่รู้ค่าของความดีแท้ทั้งหลาย ถึงเวลาแล้วที่จะได้ร่วมมือร่วมใจกันแสดงออกซึ่งความรู้สึกบริสุทธิ์สูงส่งด้วยสิริมงคล

จึงขอประทานกราบทูล กราบเรียน ทุกพระองค์ ทุกองค์ ทุกท่านถึงโอกาสอันงดงามที่สุดในชีวิตที่จะได้ทรงทำและได้ทำสิ่งอันเป็นมงคล

สูงสุด พระบรมธาตุเจดีย์มหาจักรีพิพัฒน์จะเป็นที่บรรจุพระบรมสารีริกธาตุบูชาพระคุณพระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์ และเพื่อความพิพัฒน์สวัสดีแห่งประเทศชาติศาสนาพระมหากษัตริย์ คือพระบรมราชวงศ์จักรี มีพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกเป็นพระองค์ปฐม และสมเด็จพระภัทรมหาราชพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระร่มเกล้าดวงใจของไทยนี้เป็นพระองค์ปัจจุบัน

(พลอากาศโท ไสว ช่วงสุวนิช)
ประธานกรรมการสร้างวัดญาณสังวราราม

วัดที่พรหมเทพสร้างถวาย !

วัดญาณสังวรารามนี้มีความอัศจรรย์ที่ผู้รู้เห็นทั้งหลาย กล่าวกันว่า "เป็นวัดเทวดาสร้าง" เหตุก็เพราะทุกสิ่งทุกอย่างเป็นไปอย่างรวดเร็ว เรียบร้อยราวเนรมิต ทั้ง ๆ ที่ไม่มีปัจจัยสำคัญคือเงินอยู่เดิมเลย กล่าวได้ว่าเริ่มต้นด้วยมีเพียงแผ่นดินร้อยกว่าไร่ที่รกเรื้อ คือ สุภาพบุรุษและสุภาพสตรีผู้มีเกียรติสองท่าน คือ นายแพทย์ขจรและคุณนิธิวดี อันตระการ ผู้เป็นเจ้าของที่ดินบริเวณอันเป็นป่ารกมาหลายสิบปีนี้ ได้ถวายที่ดินจำนวนประมาณ ๑๐๐ ไร่ต่อเจ้าพระคุณสมเด็จพระญาณสังวร (สุวฑฺฒโน) เจ้าอาวาสวัดบวรนิเวศวิหาร แสดงกุศลเจตนาให้สร้างวัด เล่าถึงเหตุแห่งการปรารภจะให้ผืนแผ่นดินนี้เป็นแผ่นดินแห่งพระพุทธศาสนา ว่าเพราะได้เห็นธารน้ำใสที่มีน้ำไหลรินผ่านพื้นทรายตลอดปีไม่เคยขาด เห็นว่าเป็นที่อุดมดีแน่ ควรจักถวายไว้ในพระศาสนา และก็เล่าด้วยว่าได้ถวายแผ่นดินผืนนี้เพื่อสร้างวัดมาแล้วสองครั้ง แต่เมื่อก่อสร้างเสร็จไปบ้างเพียงศาลาและกุฏิ ก็เกิดไฟไหม้หมดสิ้นไปครั้งหนึ่ง อีกครั้งหนึ่งท่านผู้รับถวายแล้วขอคืน แผ่นดินนี้จึงถูกทอดทิ้งอยู่ชั่วระยะหนึ่ง จึงมาถึงเจ้าพระคุณสมเด็จพระญาณสังวร เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๙ โดยมีสุภาพสตรีผู้บัดนี้ล่วงลับแล้ว คือ นางวาริณี องคสิงห์ เป็นสะพานแห่งบุญมหาศาล

ท่านเจ้าของแผ่นดินอันมีมงคลแห่งนี้ ปรารถนาขอชื่อสมณศักดิ์ "ญาณสังวร" ของเจ้าพระคุณสมเด็จฯ เป็นชื่อวัด ซึ่งได้โปรดให้ชื่อ "ญาณสังวราราม" ตั้งแต่เริ่มเป็นสำนักสงฆ์สืบมาจนได้รับอนุญาตให้เป็นวัดเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๒๓

เมื่อไปรับถวายที่ดินแห่งนี้ครั้งแรกในปี พ.ศ. ๒๕๑๙ นั้น การเดินทางต้องใช้รถแลนด์โรเวอร์เป็นขบวน เพราะรถยนต์ธรรมดายังเข้าไม่ได้ แม้รถแลนด์โรเวอร์ก็ยังทุลักทุเลมาก โขยกเขยกกว่าจะผ่านทาง ๖ กิโลเมตร อันเป็นทางแยกจากถนนสุขุมวิทเส้นทางกรุงเทพ – สัตตหีบ กิโลเมตรที่ ๑๖๐ เข้าไป แต่ขณะนี้มีทางที่เรียบร้อยอย่างยิ่งแล้ว มีไฟฟ้าสว่างไสว มีอ่างเก็บน้ำหรือเขื่อนที่รัฐบาลอนุมัติเงิน ๓ ล้านบาทสร้างให้เพื่ออำนวยความสะดวกแก่พระภิกษุสามเณรผู้ปฏิบัติธรรมและราษฎรในย่านนั้น ซึ่งเป็นการเพิ่มความงดงามเย็นตาเย็นใจให้แก่วัดที่มีความสงบงดงามร่มเย็นอยู่อย่างยิ่งแล้ว

ในวันมาฆบูชา พ.ศ. ๒๕๒๓ นายแพทย์ขจรและคุณนิธิวดี อันตระการ ได้ถวายที่ดินเจ้าพระคุณสมเด็จฯ วัดบวรฯ เพิ่มอีก ๑๔๘ ไร่เศษ ต่อมาศิษยานุศิษย์เจ้าพระคุณสมเด็จฯ รวมกันซื้อถวายอีกประมาณ ๖๐ ไร่ จนถึงบัดนี้ คือในเดือนมีนาคม ๒๕๒๕ วัดญาณสังวรารามจึงมีเนื้อที่ทั้งหมดประมาณ ๓๐๘ ไร่

คุณหญิงละมูน มีนะนันท์ ผู้มีศรัทธาเข้มแข็งในพระพุทธศาสนาและในเจ้าพระคุณสมเด็จฯ บริจาคเงิน ๕ แสนบาท เริ่มการก่อสร้างศาลาการเปรียญสองชั้นหลังใหญ่ ซึ่งมีผู้บริจาคร่วมด้วยจนสำเร็จเรียบร้อย สิ้นค่าใช้จ่าย ๑ ล้าน ๔ แสนบาทเศษ

เหตุการณ์ที่ไม่ปกติของโลกและของบ้านเมือง ทำให้สำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์ไทยเป็นอย่างยิ่ง

เมื่อความสำนึกนั้นเกิดขึ้นเป็นความกตัญญู กตเวทีก็เกิดตามมา จึงเกิดการปรารภสร้างพระพุทธปฏิมาประธานน้อมเกล้าฯ อุทิศถวายสมเด็จพระนเรศวรมหาราช เกิดการปรารภสร้างอุโบสถน้อมเกล้าฯ อุทิศถวายสมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรีมหาราช และเกิดการปรารภสร้างพระบรม

ธาตุเจดีย์มหาจักรีพิพัฒน์น้อมเกล้าฯ ถวายพระบรมราชวงศ์จักรีมีสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชเป็นพระองค์ปฐม สมเด็จพระภัทรมหาราชเป็นพระองค์ปัจจุบัน

พระพุทธปฏิมาและพระอัครสาวกนั้น นายช่างวิชิต เชาวนสังเกต เป็นผู้สร้าง สิ้นเงินประมาณ ๕ แสนบาท เป็นเงินที่ได้รับบริจาคจากผู้พร้อมใจกันด้วยความศรัทธาและจงรักภักดีต่อสมเด็จพระมหาราชเจ้านเรศวร คนละมากบ้างน้อยบ้างตามฐานะแห่งตน นายโหมด ว่องสวัสดิ์ สุภาพบุรุษวัยเกือบ ๙๐ ปี ทุ่มเทกำลังกายกำลังใจอย่างเป็นที่จับใจยิ่งนักในการทำชุกชี เริ่มแต่เขียนลายไทยและลงรักปิดทองประดับกระจกด้วยฝีมือประณีตงดงาม สำแดงความมุ่งมั่นกตัญญูกตเวทีต่อองค์พระผู้ทรงกอบกู้เอกราชพระราชทานแก่ไทยในกาลครั้งหนึ่ง

เมื่อวันเชิญองค์พระประธานขึ้นประดิษฐานบนชุกชีนั้น ได้บรรจุพระผงพุทธพิมพ์ญาณสังวร ทรงสมเด็จฯ ซึ่งสร้างขึ้นเพื่อบรรจุในพระพุทธปฏิมาประธานองค์นี้ทั้งหมดจำนวน ๘๔,๐๐๐ องค์

นายประเสริฐ บางพระไทยา เป็นผู้รับเหมาก่อสร้างอุโบสถ งบประมาณประมาณ ๘ ล้านบาท เงินบริจาคส่วนใหญ่เป็นของนายกวี เหวียนระวี ป.ม. และคุณหญิงละมูน มีนะนันท์ ต.จ. ภริยา

เมื่อวันที่ ๒๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๒๓ ตรงกับวันจันทร์ขึ้น ๘ ค่ำ เดือน ๕ เวลา ๑๒.๓๐ น. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร รัฐสีมาคุณากรปิยชาติ สยามบรมราชกุมารี ทรงพระมหากรุณารับคำกราบทูลเชิญของคณะกรรมการเสด็จพระราชดำเนินไปทรงวางศิลารากฐานอุโบสถถวายสมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรีมหาราช

ในโอกาสอันเป็นมหามงคลนั้น ได้จัดสร้างพระกริ่งพุทธชินสีห์ จำนวน ๙๙๙ องค์ และเหรียญที่ระลึกวัดญาณสังวราราม ๒๕๒๓ ด้านหนึ่ง

เป็นรูปพระพุทธชินสีห์ อีกด้านหนึ่งเป็นลายเซ็นเจ้าพระคุณสมเด็จพระญาณสังวร (สุวฑฺฒโน) วัดบวรนิเวศวิหาร จำนวน ๓๐,๐๐๐ เหรียญ

อุโบสถนี้ที่นายสนิทและนางปรียา ฉิมโฉม เป็นผู้เขียนแบบจำลองจากอุโบสถเก่าคณะรังษี วัดบวรนิเวศวิหาร และนายประเสริฐ บางพระไทยา ผู้รับเหมาก่อสร้าง ด้วยกุศลเจตนาเต็มเปี่ยมควรสรรเสริญยิ่ง บัดนี้สำเร็จเรียบร้อยแล้ว งดงามสมความมุ่งมั่นของบรรดาผู้ปรารถนาประกาศความมีกตัญญูกตเวทิตาธรรมต่อสมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรีมหาราชผู้ทรงพระเดชพระคุณต่อไทยล้นพ้น เครื่องหมายประจำพระองค์คือพระราชลัญจกรไอยราพตประดับอยู่ที่ช่องกลางของกระจกเหนือประตูเข้าออกอุโบสถด้านหน้า สลักเสลาอย่างประณีตงดงามบนแผ่นกระจก ด้วยฝีมือของศิลปินหญิงมีชื่อแห่งยุค คือนางเรณู โอสถานุเคราะห์ แห่งนู เฮาส์ ผู้ศรัทธาทำให้เป็นพิเศษ

เมื่อวันที่ ๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๒๔ สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีได้ทรงพระมหากรุณาเสด็จพระราชดำเนินเป็นการส่วนพระองค์ไปทรงเยี่ยมวัดญาณสังวราราม ทรงเทปูนเป็นมงคลนิมิตสร้างพระบรมธาตุเจดีย์มหาจักรีพิพัฒน์ ทรงรับเป็นองค์อุปถัมภ์ และทรงช่วยหาเงินพระราชทานเพื่อถวายไว้ในพระบวรพุทธศาสนาเป็นจำนวนมาก ทั้งยังพระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์อีก ๑๐๐,๐๐๐ บาท เพื่อการมหามงคลนี้ เช่นเดียวกับสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา ทรงมีพระมหากรุณาห่วงใยการสร้างพระบรมธาตุเจดีย์มหาจักรีพิพัฒน์ พระราชทานความช่วยเหลืออย่างเป็นที่ประทับใจ พระมหากรุณาธิคุณแห่งสองพระองค์นั้น ล้นเกล้าล้นกระหม่อม ก่อให้เกิดกำลังใจในการทำงานนี้อย่างสุดจะพรรณนาให้ถูกต้องได้

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เมื่อทรงพระราชปรารภถึงมหามงคลวาระที่พระบรมราชวงศ์จักรีสถิตสถาพรด้วยดีมาถึง ๒๐๐ ปีคู่กรุงรัตนโกสินทร์ ในปีพุทธศักราช ๒๕๒๕ นี้ ทรงมีพระราชศรัทธาปสาทะจะทรงบำเพ็ญพระราชกุศลเสริมส่ง จึงทรงบริจาคพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์จำนวนห้าแสนบาท ถวายไว้ในพระบวรพุทธศาสนาเป็นส่วนสร้างพระบรมธาตุเจดีย์มหาจักรีพิพัฒน์ เมื่อวันที่ ๑๒ มกราคม พ.ศ. ๒๕๒๕

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงทราบถึงการสร้างพระบรมธาตุเจดีย์มหาจักรีพิพัฒน์ ในขณะเสด็จพระราชดำเนินไปวัดบวรนิเวศวิหารวันหนึ่งทรงหยิบเงิน ๘๐๐ บาท ในกระเป๋าทรงถือออกพระราชทานทันที พร้อมกับที่รับสั่งว่า "ไม่รู้ก่อน รู้ก็ต้องให้นี่ก็ให้หมดกระเป๋า"

สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณ์วลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี พระราชทานร่วมสร้างพระบรมธาตุเจดีย์มหาจักรีพิพัฒน์จำนวน ๕,๐๐๐ บาท

ด้วยพระราชศรัทธาสูงส่ง ทรงยังให้ความวุ่นวายใจของคณะผู้สร้างผ่อนคลายลงอย่างรวดเร็ว

ในมหามงคลวาระสมโภชพระบรมราชจักรีวงศ์ที่สวัสดีมาครบ ๒๐๐ ปีคู่กรุงรัตนโกสินทร์ วัดญาณสังวรารามจัดงานตัดลูกนิมิตผูกพัทธสีมาอุโบสถและวางศิลาฤกษ์พระบรมธาตุเจดีย์มหาจักรีพิพัฒน์ ร่วมเฉลิมฉลองตั้งแต่วันที่ ๒๔ เมษายนถึงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๒๕ เจ้าพระคุณสมเด็จพระญาณสังวร (สุวฑฺฒโน) เป็นประธานในการสวดถอนสีมาพร้อมภิกษุสงฆ์ ๘๐ รูป ในวันที่ ๒๒ เมษายน วันที่ ๒๔ พิธีเปิด

งานตามทางพระพุทธศาสนา และมีปล่อยลูกโป่ง จุดพลุ ตอนค่ำมีพิธีพุทธาภิเษกพระพุทธปฏิมาประธานพระภิกษุสงฆ์ทรงคุณธรรมหลายองค์ รับอาราธนาไปร่วมพิธี และร่วมอยู่ในงานเพื่อให้โอกาสพุทธศาสนิกชนได้รับสิริมงคลรับธรรม อาทิ เจ้าพระคุณสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราชสกลมหาสังฆปริณายก วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม เจ้าพระคุณสมเด็จพระญาณสังวร วัดบวรนิเวศวิหาร ท่านเจ้าคุณพระเทพสุเมธี เจ้าอาวาส วัดศรีอุบลรัตนาราม อุบลราชธานี ท่านเจ้าคุณพระชินวงศาจารย์ เจ้าอาวาสวัดป่าสาลวัน จังหวัดนครราชสีมา ท่านเจ้าคุณพระอุดมสังวรวิมลเถร หลวงพ่ออุตตมะ สังขละ จังหวัดกาญจนบุรี ท่านพระอาจารย์สิม วัดถ้ำผาป่อง อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ท่านพระอาจารย์หลุย ท่านพระอาจารย์สุวัจน์ เจ้าอาวาสวัดถ้ำสีแก้ว จังหวัดสกลนคร ท่านพระอาจารย์สมชาย เจ้าอาวาสวัดเขาสุกิม จังหวัดจันทบุรี ท่านเจ้าคุณวชิรธรรมสาธิต (ท่านพระอาจารย์สีนวล) เจ้าอาวาสวัดวชิรธรรมสาธิต จังหวัดพระนคร ท่านพระครูปลัดสัมพิพัฒญาณาจารย์ (ท่านพระอาจารย์ไพบูลย์) เจ้าอาวาสวัดรัตนวนาราม จังหวัดพะเยา ฯลฯ

ด้วยพระมหากรุณาธิคุณล้นเกล้าล้นกระหม่อม พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระมหากรุณารับคำกราบบังคมทูลเชิญเสด็จพระราชดำเนินไปทรงตัดลูกนิมิตอุโบสถ ทรงบรรจุพระบรมสารีริกธาตุ และทรงวางศิลาฤกษ์พระบรมธาตุเจดีย์มหาจักรีพิพัฒน์ ในวันศุกร์ที่ ๓๐ เมษายน เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณ์วลัยลักษณ์อัครราชกุมารี และพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลีพระวรชายา

สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงมีพระมหากรุณาล้นเกล้าล้นกระหม่อม ที่เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติพระราชกิจ เช่น ทรงเป็นองค์ประธานฝ่ายวัดญาณสังวราราม การที่พระราชทานพระมหากรุณา ครั้งนี้เป็นการพระราชทานที่ยิ่งใหญ่เกินค่าของทรัพย์สินอันหาค่ามิได้ทั้งหลายทั้งปวง

วันที่ ๓๐ เมษายนอันเป็นวันเสด็จพระราชดำเนิน หน่วยนาวิกโยธินกระโดดร่มเปิดพิธีรับเสด็จฯ เวลาประมาณ ๑๒.๐๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จพระราชดำเนินถึงโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน ทรงพระมหากรุณาประกอบพิธีตามกำหนดการ นักเรียนนาฏศิลปแห่งวิทยาลัยนาฏศิลป ศิลปากร จำนวนร้อยรำถวายพระพร ท่ามกลางธรรมชาติอันงดงามของแมกไม้และขุนเขา ในอุโบสถรำบูชา ฉลองพระพุทธปฏิมาประธาน แพทย์หญิงสุอารีย์ อ้นตระการธิดาท่านผู้ถวายที่ดินศักดิ์สิทธิ์แห่งนี้เป็นพุทธบูชา รำถวายมือ วิทยาลัยนาฏศิลป ศิลปากร ด้วยความกรุณาของท่านอธิบดีเดโช สวนานนท์ และครูอาจารย์หลายท่าน ให้ความสำเร็จด้วยดีในการนี้ทุกอย่าง

พระบรมธาตุเจดีย์มหาจักรีพิพัฒน์นี้ นายประดิษฐ์ ยุวพุกกะ นายช่างแห่งกรมศิลปากรเป็นผู้ออกแบบ นายประเสริฐ บางพระไทยา เป็นผู้รับเหมาก่อสร้าง ทั้งผู้ออกแบบผู้รับเหมาก่อสร้างให้ความร่วมมือร่วมใจอย่างน่าชื่นใจที่สุด ทำให้การก่อสร้างเป็นไปอย่างสะดวกปลอดโปร่งจริง ๆ และก็สรุปลงได้อย่างถูกต้องตามความจริงแท้ว่าทุกผู้ทุกฝ่ายชื่นใจภูมิใจที่ได้มีโอกาสทำงานนี้ อันเป็นงานเพื่อชาติศาสนาพระมหากษัตริย์อย่างบริสุทธิ์สูงส่ง ไม่มีความอยากได้ใคร่ดีเป็นส่วนตนของผู้ร่วมงานใด ๆ เลย ต่างทุ่มเทจิตใจลงเพื่องานนี้ทั้งสิ้น ชำระมือชำระใจเพื่องานนี้อย่างบริสุทธิ์สะอาด ทุกมือทุกใจก็ว่าได้ ทุกคนมีใจเบิกบานภาคภูมิว่า

ตนกำลังทำงานที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์จำนวนมหาศาลให้ เพราะเงินแทบทั้งหมดได้จากที่ทรงพระมหากรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้สร้างล็อคเก้ตพระบรมฉายาลักษณ์พร้อมพระปรมาภิไธยภูมิพลอดุลยเดช ปร. พระราชทานแก่ผู้บริจาคสร้างพระบรมธาตุเจดีย์มหาจักรีพิพัฒน์ ชื่ออันสูงส่งที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ใช้

การทรงพระมหากรุณาเสด็จพระราชดำเนินครั้งนี้เป็นสิริมงคลยิ่งใหญ่ พ้นคำใดทั้งสิ้น เป็นการทรงยังให้บังเกิดความสำเร็จสมบูรณ์ดังที่ตั้งใจมั่นหมายกันไว้ตั้งแต่ปรารภสร้างวัดนี้ให้เป็นที่ประกาศพระบรมราชกฤษดาภินิหารแห่งสมเด็จพระมหากษัตริยาธิราชเจ้าแห่งสยาม

แม้คณะผู้สร้างวัดญาณสังวราราม ซึ่งมีเจ้าพระคุณสมเด็จพระญาณสังวร (สุวฑฺฒโน) เป็นประธานฝ่ายสงฆ์ และพลอากาศโท ไสว ช่วงสุวนิช เป็นประธานฝ่ายฆราวาส จะถึงพระรัตนตรัยเป็นสรณะที่สูงส่งแท้จริง แต่ก็มิได้ปฏิเสธพรหมเทพ และก็เชื่อว่าสมเด็จพระบุรพมหากษัตริยาธิราชเจ้าแห่งสยามกำลังเสด็จสถิตอยู่ในภพภูมิของพรหมเทพ ทรงปกป้องพิทักษ์รักษาบ้านเมืองไทยของพระองค์ท่านให้สวัสดีมีความร่มเย็นเป็นสุขอยู่จนตราบเท่าทุกวันนี้ ขณะที่แผ่นดินของเพื่อนบ้านใกล้เคียงต่างลุกเป็นไฟ

ความมั่นใจดังกล่าวสืบเนื่องให้เกิดธรรมอันประเสริฐ คือกตัญญูกตเวทิตาธรรม ต่อสมเด็จพระบุรพมหากษัตริยาธิราชเจ้าและต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มหากุศลที่ต้องเกิดแน่แท้จากการสร้างสรรค์ทุกสิ่งทุกอย่างให้เป็นวัดญาณสังวราราม ต่างพร้อมใจกันน้อมเศียร

เกล้าถวายบูชาพระคุณอันล้ำเลิศแห่งพระพุทธเจ้าพระธรรมพระสงฆ์ เพื่อส่งผลอันเลิศสมบูรณ์แด่สมเด็จพระบุรพมหากษัตริยาธิราชเจ้าแห่งสยาม อาทิ สมเด็จพระนเรศวรมหาราช สมเด็จพระเจ้าตากสินกรุงธนบุรีมหาราช และทุกพระองค์แห่งพระบรมราชวงศ์จักรี มีพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชเป็นพระองค์ปฐม สมเด็จพระภัทรมหาราช พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเป็นพระองค์ปัจจุบัน เป็นเครื่องแสดงกตัญญูกตเวทิตาธรรมเพียงเล็กน้อยตอบสนองพระมหากรุณาธิคุณที่ทรงดำรงพระองค์มั่นด้วยทศพิธราชธรรมแผ่พระบุญญาธิการปกป้องคุ้มครองไทยให้สวัสดีมีความร่มเย็นเป็นสุข มีความภาคภูมิ มีศักดิ์ศรีสูงส่งอยู่ได้อย่างมหัศจรรย์ในขณะที่เพื่อนบ้านทั้งนั้นพากันสูญสิ้นแล้วทุกสิ่งทุกอย่าง

ด้วยความพยายามอย่างเต็มความสามารถที่จะประกาศพระบารมีอันสูงส่ง งานนี้ผู้ได้เข้าเฝ้าฯ รับพระราชทานของที่ระลึกจะได้รับสิ่งหาค่ามิได้ที่งดงามสูงส่งและเป็นสิริมงคลเลิศล้นและบรรดาท่านผู้ยังไม่มีโอกาสได้เข้าเฝ้าฯ ก็จะมีโอกาสได้รับวัตถุมงคลที่สร้างขึ้นเป็นพิเศษในโอกาสพิเศษสุดนี้ คือ เหรียญพระพุทธรูปปางประทานอภัยซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวถวายพระนามว่าพระพุทธอภัยมงคลสมังคี

เหรียญพระพุทธอภัยมงคลสมังคีนี้จำลองแบบจากพระพุทธรูปลีลาปางประทานอภัยที่คณะผู้สร้างวัดญาณสังวราราม ด้วยความร่วมมือร่วมใจอย่างดียิ่งของนายกฤต รัตนรักษ์ และ ม.ล.พงษ์จักร จักรพันธุ์ แห่งบริษัทแพซิฟิค โอเวอรซีส เทรดิ้ง ได้จัดสร้างขึ้น มีนายช่วง มูลพินิจ ศิลปินผู้สามารถเป็นผู้ปั้นหุ่นขอพระราชทานน้อมเกล้าน้อมกระหม่อมถวายเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานแก่ทุกจังหวัดในมหามงคลสมัยที่พระบรมราชวงศ์จักรีดำรงอยู่ด้วยสวัสดีพร้อมกรุงรัตนโกสินทร์ครบ ๒๐๐ ปีเพื่อเป็นสิริ เป็นเครื่องยังให้เกิดความ

สมัครสมานสามัคคีมั่นคงยิ่งขึ้นตลอดไป ทรงพระมหากรุณาตอบรับและถวายพระนามพระพุทธรูปว่าพระพุทธอภัยมงคลสมังคี พร้อมทั้งพระราชทานคำจารึกที่ฐานว่า "ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานแก่จังหวัด............" ในการเสด็จพระราชดำเนินไปทรงประกอบพระราชกรณียกิจ ณ วัดบวรนิเวศวิหาร ในวันจันทร์ที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๒๕ ได้ทรงพระกรุณาเสด็จพระราชดำเนินยังพระอุโบสถ ทรงบรรจุพระบรมสารีริกธาตุในพระเศียร พระพุทธรูปปางประทานอภัยพุทธอภัยมงคลสมังคี ในพิธีพุทธาภิเษก

เนินหญ้าเขียวชะอุ่มที่หน้าศาลาหลังใหญ่สองชั้นของวัดนั้นตระเตรียมไว้นานแล้วตั้งแต่เป็นเนินดินจนกลายเป็นเนินหญ้า เพื่อเป็นที่สร้างพระบรมราชานุสรณ์สมเด็จพระเจ้าตากสินกรุงธนบุรีมหาราชคู่กับพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช สองสมเด็จพระบุรพมหากษัตริยาธิราชเจ้าผู้พระราชทานความเป็นไทให้แก่ไทยสืบมาจนบัดนี้ คณะผู้สร้างวัดญาณสังวรารามมั่นใจในความรักความผูกพันอย่างลึกซึ้งระหว่างสองพระองค์ท่านที่มีชาติไทยเป็นแกนกลางอย่างมั่นคงยิ่งใหญ่ สลดสังเวชใจในความยึดมั่นเข้าใจผิด จึงใฝ่ฝันมั่นหมายที่จะลบล้างความเข้าใจนั้นให้จงได้ เป็นเครื่องบูชาพระมหากรุณาธิคุณแห่งองค์พระมหาราชเจ้าปฐมบรมราชวงศ์จักรี ซึ่งก็ถึงเวลาเหมาะสมอย่างที่สุดแล้ว คือเวลาที่ครบ ๒๐๐ ปีแห่งพระบรมราชจักรีวงศ์ ในพุทธศักราช ๒๕๒๕ นี้

เมื่อใดความใฝ่ฝันมั่นหมายสำเร็จ เมื่อนั้นบนเนินสูงหน้าศาลาวัดญาณสังวรารามจะปรากฏสิ่งศักดิ์สิทธิ์สูงส่งเหนือเศียรเกล้า สมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรีมหาราชจะประทับยืนเคียงพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช เป็นการประทับยืนเคียงกันครั้งสุดท้ายใน

พระชนมชีพของสองพระองค์ท่านตามที่อยากจะคิดฝันเช่นนั้น เป็นการคิดฝันตามคำบอกกล่าวเล่ากันมาหลายต่อหลายชั่วคน และมาถึงหูถึงใจคนไทยคนจีนสมัยนี้เป็นจำนวนไม่น้อยนัก ซึ่งยากจักฝืนใจไม่ให้เชื่อ ในเมื่อเป็นการเชื่อที่ไม่มีอะไรเสียหาย ทั้งยังเป็นการได้มาอย่างเป็นสิริมงคลยิ่งอีกด้วย นอกจากจะเป็นพระบรมรูปที่แสดงถึงการประทับยืนเคียงกันเป็นครั้งสุดท้ายในพระชนมชีพแล้ว ยังจะเป็นพระบรมรูปที่ประทับอยู่เคียงกันเป็นครั้งแรกหลังจากสวรรคตแล้วอีกด้วย พระบรมราชานุสรณ์นี้จึงย่อมจักมีอานุภาพเหนือจิตใจได้อย่างลึกซึ้ง

ขอเชิญมาร่วมจินตนาการ เพื่อความดื่มด่ำซาบซึ้งในน้ำพระราชหฤทัยและพระมหากรุณาธิคุณของสองสมเด็จพระมหาราชเจ้าต่อชาติไทยของเรานี้.....

พระบรมราชกุศโลบายเพื่อความอยู่รอดของไทยนั้นลึกซึ้งแยบยลจนแม้ผู้มีปัญญาทั้งหลายก็หาอาจรู้ทันเข้าใจถึงไม่ นั่นก็เพราะทรงมีน้ำพระราชหฤทัยสูงส่งในความรักชาติเป็นเครื่องชี้ขาดพระบรมราชกุศโลบาย อุปสรรคทั้งหลายทรงข้ามพ้นจนสิ้น ไม่ว่าชื่อเสียงเกียรติยศพระประยูรญาติและพระชนม์ชีพทรงสละได้เพื่อพระบรมราชกุศโลบายนี้สัมฤทธิ์

"แผ่นดินสยามจะต้องเป็นไทตลอดไป..." ในการประทับยืนเคียงกันเป็นครั้งสุดท้ายในพระชนมชีพที่พระราชวังเดิม น่าจะได้ทรงปรึกษาหารือกำหนดพระบรมราชกุศโลบายยิ่งใหญ่นี้ เพื่อแผ่นดินสยามจะได้เป็นไทตลอดไป

พระบรมราชกุศโลบายนั้นทำให้คนเป็นร้อยต้องสละชีวิตให้จะโดยรู้หรือไม่รู้แต่ทุกคนก็เป็นผู้เสียสละยิ่งใหญ่เพื่อชาติประวัติศาสตร์กล่าวไว้ถึงการเสียชีวิตของท่านเหล่านั้นซึ่งล้วนเป็นที่รักที่ไว้วาง

พระราชหฤทัยใกล้ชิด มีทั้งพระญาติสนิทและทหารหาญผู้จงรักภักดี

สละร้อยชีวิตพันชีวิตเพื่อชีวิตของประเทศชาตินั้น เป็นสิ่งที่ผู้เลิศแล้วด้วยปัญญาด้วยการเสียสละเท่านั้นจะเข้มแข็งเด็ดเดี่ยวตัดใจทำได้ แม้ว่าร้อยชีวิตพันชีวิตนั้นจะเป็นชีวิตของผู้เป็นที่รักเพียงดวงตาดวงใจตนก็ตาม

สองสมเด็จพระมหาราชเจ้าจอมสยามทรงตัดพระราชหฤทัยได้ด้วยเหตุนี้

แต่ก็ควรที่จะประมาณได้ถึงความสะเทือนหวั่นไหวในพระราชหฤทัยแห่งจอมกษัตริย์

ควรที่จะตระหนักชัดถึงความที่ทรงเสียสละยิ่งใหญ่เพื่อประเทศชาติมิอาจมีความเสียสละใดเปรียบได้

ควรจะจับใจลึกซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณนั้น ทุกวันนี้เรามีชีวิตอยู่ได้เพราะทรงมีพระมหากรุณาช่วยไว้

ทรงช่วยเราไว้ด้วยทรงยอมน้ำพระเนตรไหลสละร้อยชีวิตพันชีวิตซึ่งทรงรักทรงสนิทเสน่หา

เพิ่งจะถึงเวลาที่จะตอบแทนพระเดชพระคุณพระมหากรุณานั้นได้ด้วยวิธีประกาศความเป็นจริงให้โลกประจักษ์ สร้างพระบรมราชานุสรณ์ไว้เป็นหลักฐานยั่งยืนนาน ในดินแดนศักดิ์สิทธิ์บริสุทธิ์ด้วยความจงรักภักดี คือวัดญาณสังวราราม.

๑๙ เมษายน ๒๕๒๕

พระบรมธาตุเจดีย์มหาจักรีพิพัฒน์

เมื่อปลายปีพุทธศักราช ๒๕๒๒ ก่อนที่ชาววัดบวรนิเวศวิหารจะเดินทางไปกราบนมัสการหลวงปู่แหวน สุจิณฺโณ แห่งวัดดอยแม่ปั๋งจังหวัดเชียงใหม่ ได้พากันไปเที่ยวหาเหรียญหลวงปู่ที่มีผู้สร้างให้เช่ามากมายหลายแบบ เพื่อจะนำไปถวายหลวงปู่ ขอให้ท่านอธิษฐานจิตแผ่เมตตาบารมีให้ เช่นที่ทำกันเป็นประจำ เวลาจะขึ้นไปกราบเยี่ยมหลวงปู่ทุกครั้ง

วันนั้น ในท่ามกลางเหรียญรูปหลวงปู่หลวงพ่อทั้งหลายมากมายหลายแบบ มีวัตถุหนึ่งซึ่งล้ำค่านักวางเด่นกระทบตารวมอยู่ด้วย โดยไม่เคยมีมาก่อนเลย นั่นคือล้อคเก้ตพระบรมฉายาลักษณ์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สีสดใส

นับเป็นบุญใจอย่างที่สุด จึงรวบรวมมาทั้งหมดไม่ให้หลงเหลือรอดตาไปได้เลย ความตื่นเต้นปีตินั้นพ้นประมาณ

ไม่ต้องพูดถึงความกะทัดรัดน่ารักของล้อคเก้ต ไม่ต้องพูดถึงพระพักตร์ที่ฝังอยู่ในใจประชาชนชาวไทยอย่างลึกซึ้งจนแม้เมื่อไม่ได้เห็นก็เหมือนได้เห็นอยู่ตลอดเวลา แต่ควรต้องพูดถึงความพิเศษสุดแห่งล้อคเก้ตพระบรมฉายาลักษณ์ ที่บัดนี้ได้รับการอัญเชิญขึ้นสวมเศียรเกล้าประดิษฐานอยู่ประจำใจพสกนิกรไทยจำนวนไม่น้อยแล้ว และในวันหนึ่งซึ่งจะต้องมาถึงอีกไม่นาน จะไม่มีผู้ใดไม่มีล้อคเก็ตหาค่ามิได้นี้

ทำให้นึกถึงบุญคุณของผู้คิดจัดสร้างขึ้นให้ได้ชื่นใจไปทั่วกัน

หลวงปู่แหวน สุจิณฺโณ ท่านได้อธิษฐานจิตให้หลังจากทราบแล้วว่านั่นคือองค์ "พ่อหลวง" ของท่าน และหลังจากพึมพำแล้วว่า พระบารมีเพียงพอ ไม่จำเป็นต้องทำอะไรอีกแล้ว

เช่นเดียวกัน เมื่อได้รับอาราธนาให้อธิษฐานจิต เจ้าพระคุณสมเด็จพระญาณสังวร (สุวฑฺฒโน) แห่งวัดบวรนิเวศวิหาร ท่านก็กล่าวตรงกับหลวงปู่

สำหรับหลวงปู่ขาว (อนาลโย) แห่งวัดถ้ำกลองเพล อุดรธานี ยิ้มแบบของท่านที่ทุกคนกล่าวว่าเป็นยิ้มพาให้ชื่นใจที่สุดในโลก แล้วก็สั่งให้นำหีบห่อเหรียญทั้งหมดเข้าไปไว้ในห้องท่าน

เมื่ออัญเชิญไปถึงหลวงปู่โต๊ะ (จนฺทสุวณฺโณ) แห่งวัดประดู่ฉิมพลี พอท่านเห็นว่าเป็นพระบรมฉายาลักษณ์เท่านั้น ท่านก็เล่าให้ฟังทันทีว่าท่านนิมิตเห็นพระเจ้าอยู่หัวเสด็จพระราชดำเนินไปที่ท่านเมื่อคืน ไม่นึกว่าจะเป็นจริงรวดเร็วเช่นนี้

ส่วนหลวงพ่อผาง (จิตฺตคุตฺโต) แห่งวัดอุดมคงคาคีรีเขต จังหวัดขอนแก่น เมื่ออัญเชิญหีบห่อบรรจุล็อคเก้ตพระบรมฉายาลักษณ์ไปวางตรงหน้า ไม่ทันได้กราบเรียนท่านว่าเป็นอะไร ท่านออกคำสั่งทันทีว่า "กราบลงตรงหีบห่อนั่นแหละ" เมื่อผู้ได้รับคำสั่งยังงงอยู่เป็นอันมาก ท่านก็สั่งซ้ำว่า "หมอบลง กราบลง ของดีวิเศษแล้วทั้งนั้น"

ท่านเจ้าคุณพระชินวงศาจารย์ (พุธ) แห่งวัดป่าสาลวัน นครราชสีมา เป็นอีกองค์หนึ่งที่รับอาราธนาอธิษฐานจิตให้หลังจากยืนยันว่าที่จริงไม่จำเป็นต้องพึ่งบารมีครูอาจารย์ใด ๆ แล้ว

ท่านพระครูปลัดสัมพิพัฑฒญาณาจารย์ หรือท่านพระอาจารย์ไพบูลย์ (สุมงฺคโล) แห่งวัดรัตนวนาราม พะเยานั้น เมื่ออธิษฐานจิตเสร็จก็กล่าวอย่างแช่มชื่นว่า อธิษฐานจิตให้อย่างเต็มอิ่มจริง ๆ

สุภาพสตรีผู้หนึ่ง ซึ่งเป็นอาจารย์ในโรงเรียนสตรีมีชื่อ คือสตรีวิทยา กล่าวด้วยสีหน้าและน้ำเสียงซาบซึ้งจริงใจจนทำให้ผู้ฟังขนลุก

ว่า “สวมพระเจ้าอยู่หัวแล้วชื่นใจจริง ๆ ค่ะ มีความขยันอยากจะทำงาน”

สุภาพสตรีอีกผู้หนึ่งจากกรมบัญชีกลางเที่ยวเดินหาที่มาของล้อคเก้ตพระบรมฉายาลักษณ์จนแทบสิ้นความหวังจึงได้พบ ได้บรรจงร้อยล้อคเก้ตสูงส่งสวยงามเข้าในสร้อย แล้วจบเหนือหัว สวมลง พลางรำพันว่า “ตั้งแต่เห็นของคนอื่นก็คิดถึงท่านจะขาดใจแล้วค่ะ ต้องขอสวมเดี๋ยวนี้เลย”

อีกผู้หนึ่งรวบรวมไปเพื่อพี่น้องลูกหลานจำนวนไม่น้อย กล่าวความจริงที่ค้านไม่ได้ว่า “หลวงพ่อหลวงปู่เก่ง ๆ ทั้งหลายนั้น ถึงท่านจะมานั่งพูดนั่งคุยกับเราให้สบายใจเป็นชั่วโมง ๆ แต่สู้พระเจ้าอยู่หัวทรงแย้มพระสรวลด้วยนิดเดียวก็ไม่ได้ เหรียญหลวงพ่อหลวงปู่จึงผิดกับเหรียญพระบรมฉายาลักษณ์ตรงนี้เอง”

ศิษย์หนุ่มสามคนของเจ้าพระคุณสมเด็จพระญาณสังวร ก่อนจะพากันขับรถไปตระเวนท้องถนนในค่ำคืนหนึ่ง ได้เข้าไปกราบขอให้เจ้าพระคุณสมเด็จฯ ท่านสวมล้อคเก้ตพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวให้ เพราะหมอเกิดทำนายว่าคนหนึ่งจะตายเร็ว ๆ นี้ เพราะขับรถประมาท ให้เลิกขับรถเสียให้เด็ดขาด คืนนั้นเขาผู้นั้นเป็นคนขับ และก็เกิดอุบัติเหตุรุนแรงรถพังไปหลายคัน ผู้พบเห็นคิดว่าไม่มีคนรอด โดยเฉพาะคนขับ แต่ไม่มีผู้ใดเลยได้รับบาดเจ็บแม้แต่น้อย

รุ่งขึ้น มีหนุ่มเที่ยวหาล้อคเก้ตพระเจ้าอยู่หัวกันใหญ่ เพราะได้รู้ได้เห็นอุบัติเหตุน่ากลัวในตอนกลางคืน ได้ประจักษ์แก่ใจในพระบารมีปกเกล้าปกกระหม่อมแห่งพระจอมไทย

ในวันนั้น หนุ่มน้อยหนุ่มใหญ่เดินกันเป็นกลุ่มในวัดบวรฯ มีล้อคเก้ตพระบรมฉายาลักษณ์สวมคออยู่ทั้งนั้น จนเจ้าพระคุณสมเด็จฯ ได้เห็น

"นักจับพระ" ลือนามหลายราย เมื่อได้สัมผัสล็อคเก็ตพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ต่างอัศจรรย์ใจ ว่ามีพลังพิเศษอะไรอย่างหนึ่งที่ไม่ปรากฏว่ามีในรูปเหรียญครูบาอาจารย์เก่ง ๆ ทั้งหลาย

พระบารมียิ่งใหญ่เป็นสิ่งจำเพาะพระองค์โดยแท้ เป็นพระบารมีแห่งพระมหากษัตริย์ผู้ทรงทศพิธราชธรรมบริสุทธิ์บริบูรณ์ เป็นพระบารมีแห่งองค์พระมหาราชที่ไม่มีมหาราชใดเปรียบเหมือน เป็นพระบารมีแห่งพระจอมจักรี ที่ปกเกล้าชาวไทยให้ร่มเย็นเป็นสุขสูงส่งด้วยศักดิ์ศรีเป็นที่อัศจรรย์

เพื่อแสดงกตัญญูกตเวทิตาในพระมหากรุณาธิคุณล้นเกล้าล้นกระหม่อม การสร้างพระมหาเจดีย์บรรจุพระบรมธาตุบูชาพระคุณพระพุทธเจ้าพระธรรมพระสงฆ์ เพื่อน้อมเกล้าฯ ถวายพระราชกุศลแด่พระมหากษัตริยาธิราชเจ้าแห่งพระราชวงศ์จักรี มีสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชเป็นพระองค์ปฐม สมเด็จพระภัทรมหาราชพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเป็นพระองค์ปัจจุบัน ได้เริ่มขึ้นแล้ว ณ บริเวณวัดญาณสังวราราม เมื่อวันจันทร์ที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔ ด้วยความร่วมมือร่วมใจของประชาชนชาวไทยทั้งชาติ ผู้พร้อมจักประกาศเทิดทูนพระศาสนาและพระบารมี

เมื่อสมเด็จพระสยามบรมราชกุมารีเสด็จพระราชดำเนินไปทรงวางศิลาฤกษ์อุโบสถ ได้ทรงถวายพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์จำนวนหนึ่งไว้ในพระศาสนา ขอน้อมเกล้าฯ รับพระราชทานเป็นส่วนสร้างพระบรมธาตุเจดีย์มหาจักรีพิพัฒน์นี้ ด้วยความสำนึกในพระมหากรุณาเป็นล้นพ้น

ความจงรักภักดีที่จริงใจ
เป็นเหตุแห่งความสำเร็จที่งดงามยิ่งใหญ่ทั้งปวง.....

(เรื่องนี้เขียนเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๒๔)

พระบรมธาตุเจดีย์มหาจักรีพิพัฒน์กำลังจะเริ่มรากฐานขึ้นแล้วในไม่ช้านี้ โดยมีทุนเริ่มต้นในปัจจุบัน ๑ ล้านบาท เพียง ๑ใน ๒๐ ของเงินที่จะต้องใช้ทั้งหมด

เงิน ๑ ล้านบาทนี้ได้จากผู้จงรักภักดีต่อพระราชวงศ์จักรี โดยเฉพาะก็ต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระผู้ทรงเป็นชีวิตจิตใจเป็นความสวัสดียิ่งใหญ่อย่างน่าอัศจรรย์ของไทยในทุกวันนี้

ที่ว่าโดยเฉพาะก็ต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวนั้นเป็นความจริงที่สุด

เหรียญหรือล้อคเก้ตพระบรมรูปพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ทุกวันนี้ได้รับการสวมใส่เหนือเศียรเกล้า ประจำตัวประจำใจผู้คนทุกหนแห่ง เป็นเหตุแห่งการได้มาซึ่งเงินจำนวนล้านนั้น และจะต้องรวมทั้งจำนวนอีก ๒๐ ล้าน ที่จำเป็นจะต้องใช้ในการนี้ด้วย

บทความเรื่องนี้ให้ชื่อว่า "**ความจงรักภักดีที่จริงใจ เป็นเหตุแห่งความสำเร็จที่งดงามยิ่งใหญ่ทั้งปวง...**" เป็นชื่อที่ตรงตามความจริงโดยแท้ เมื่อปรารภการสร้างพระบรมธาตุเจดีย์มหาจักรีพิพัฒน์ เพื่อสำแดงความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์แห่งพระบรมราชวงศ์จักรีนั้น ไม่มีแสงแห่งความสมหวังว่าจะเกิดขึ้นได้ทันใจเลย เงินที่จะใช้ในการนี้มากมาย เพราะเมื่อตั้งจุดมุ่งหมายให้เป็นพระบรมธาตุเจดีย์มหาจักรีพิพัฒน์ ก็ต้องยิ่งใหญ่สมนาม สมพระมหากรุณาธิคุณแห่ง

พระมหากษัตริย์ในพระบรมราชวงศ์จักรี โดยเฉพาะพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเจตนาอันสูงส่งของการปรารภสร้าง

เมื่อเดือนมกราคม ๒๕๒๓ ได้เห็นเหรียญล้อคเก้ตพระบรมรูปพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเป็นครั้งแรก วางให้บูชาอยู่บนแผงเหรียญรูปครูบาอาจารย์ทั้งหลาย พระมหากรุณาธิคุณที่ปรากฏประจักษ์เปี่ยมล้นในหัวใจทำให้บูชามาจนหมดสิ้น นำไปถวายเจ้าพระคุณสมเด็จพระญาณสังวร (สุวฑฺฒโน) วัดบวรนิเวศวิหาร และหลวงปู่แหวน (สุจิณฺโณ) วัดดอยแม่ปั๋ง เชียงใหม่ ให้ท่านเมตตาอธิษฐานจิตให้ แล้วนำมาแจกจ่ายในพวกกันเองจนหมด ทุกคนเกิดความอิ่มเอิบภาคภูมิอบอุ่นใจเมื่อได้อัญเชิญเหรียญพระบรมรูปสวมลงเหนือเศียรเกล้า ความรู้สึกลึกซึ้งสูงส่งนี้เองเป็นเหตุให้เกิดความเอื้ออารีแผ่ไปอย่างกว้างขวาง คนทั้งหลายอย่างน้อยก็คนไทยทั้งนั้น น่าจะได้รับสิริมงคลยิ่งใหญ่เป็นความอิ่มเอิบภาคภูมิอบอุ่นใจนี้ทั่วกัน

เหรียญล้อคเก้ตพระบรมรูปจึงได้เพิ่มจำนวนขึ้นมากมายในทุกวันนี้ และเป็นความจริงใจที่สุดที่จะกล่าวว่า แรกเริ่มเดิมทีมิได้คำนึงถึงเงินเลยแม้แต่น้อย ต้องการเพียงให้พระผู้ทรงเป็นเหตุแห่งความร่มเย็นเป็นสุขสวัสดีความเป็นไทของไทยอยู่ในทุกวันนี้ ได้ประดิษฐานอยู่เหนือเศียรเกล้าของผู้คนทุกถ้วนหน้าเท่านั้น

เมื่อความจงรักภักดีของประชาชนคนไทยทั้งหลายปรากฏชัดแจ้งยิ่งขึ้นทุกที เป็นจำนวนเงินที่มากมาย ภาพความสำเร็จของพระบรมธาตุเจดีย์มหาจักรีพิพัฒน์จึงได้ปรากฏขึ้นอย่างงดงามสว่างไสวยิ่งนักในดวงใจ และใกล้จะปรากฏเป็นรูปร่างเป็นจริงขึ้นมาแล้วในไม่ช้า ต้องกล่าวว่าด้วยอานุภาพของความจงรักภักดีที่จริงใจโดยแท้จึงบังเกิดความสำเร็จที่งดงามยิ่งใหญ่นี้ได้ ความสำเร็จนี้เริ่มจากความจงรักภักดีที่ยิ่งใหญ่

จริง ๆ และจะดำเนินไปจนบรรลุจุดหมายที่ตั้งไว้ได้อย่างราบรื่นงดงาม ก็ด้วยความจงรักภักดีที่จริงใจจริง ๆ เท่านั้น

สุภาพบุรุษท่านหนึ่งเป็นผู้ใหญ่ในวงราชการ เพิ่งนำเงิน ๑ พันบาทไปถวายเจ้าพระคุณสมเด็จพระญาณสังวร (สุวฑฺฒโน) เนื่องในวันเกิด เจ้าพระคุณท่านให้มอบเหรียญพระบรมรูปและให้ออกอนุโมทนาบัตรร่วมสร้างพระบรมธาตุเจดีย์มหาจักรีพิพัฒน์ทันที และทันทีที่สุภาพบุรุษท่านนั้นได้รับทราบ ได้อุทานออกมาด้วยน้ำเสียงและสีหน้าที่แสดงความจริงใจอย่างยิ่ง "เจดีย์มหาจักรีพิพัฒน์ ! ก็ต้องช่วยกันให้เต็มที่เท่านั้น ไม่ช่วยสร้างเจดีย์มหาจักรีพิพัฒน์แล้วจะไปช่วยใครทำอะไร ผมไม่ควรจะรู้ช้าอย่างนี้เลย ผมควรจะรู้แต่แรก" ผู้ฟังฟังแล้วขนลุก เย็นชื่นไปทั้งหัวใจ ความจงรักภักดีมีอยู่ในหัวจิตหัวใจคนไทยถึงเพียงนี้ ไม่มีที่ไทยจะสิ้นความเป็นไท แม้ด้วยความพยายามอย่างยิ่งยวดของพาลชนชาติใด

รุ่งขึ้นอีกสองวัน สุภาพสตรีผู้ใต้บังคับบัญชาของท่านนำเงินจำนวนหมื่นไปบูชาพระบรมรูป พร้อมทั้งเล่าว่า ท่านผู้ใหญ่ผู้นั้นออกเงินให้ก่อนสำหรับผู้ต้องการบูชาแต่ยังไม่พร้อม และให้ผ่อนคืนท่านเพียงเดือนละ ๑๐ บาท ๒๐ บาท หลังจากวันนั้นก็ยังมีผู้มาจากท่านมาติดต่ออีก และก็จะต้องมีมาต่อไปต่อไปอีก จนกว่าจะถึงความสำเร็จอย่างงดงามของพระเจดีย์มหาจักรีพิพัฒน์

ความสำเร็จที่งดงามยิ่งใหญ่ทั้งหลายทั้งปวงก็จักสำเร็จได้ด้วยความจงรักภักดีที่จริงใจเช่นเดียวกัน

เมื่อมาใคร่ครวญคำนึงถึงเหตุผล ตามประสาผู้เคารพเหตุผล ก็สิ้นความหวั่นเกรงเสียงตำหนิติฉินที่อาจมีมาจากความเข้าใจไม่ลึกซึ้ง

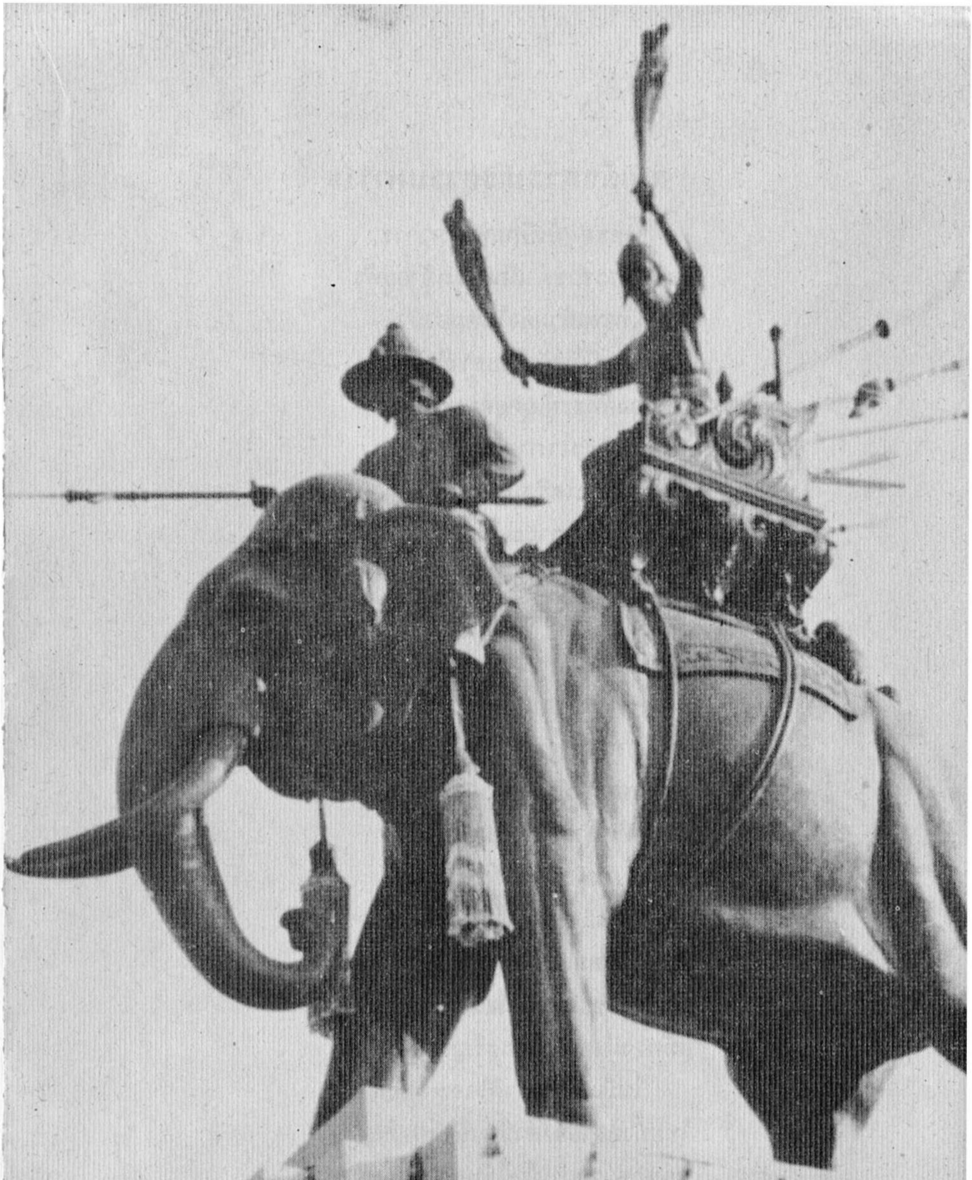
เพียงพอ ว่านำเงินมากมายไปทุ่มเทเพื่อการก่อสร้างในยามนี้ไม่สมควร

พระพุทธเจ้าบรมศาสดาของเรานั้น พระพุทธศาสนาของเรานั้น เป็นที่เคารพเทิดทูนบูชาของพรหมเทพทั้งหลายแน่แท้ มิได้น้อยกว่าของมนุษย์ ทั้งอาจจะยิ่งกว่าเสียด้วยซ้ำ ในพุทธประวัติก็ปรากฏแจ้งชัดอยู่ตลอด ดังนั้นด้วยเหตุผลนี้ แม้บ้านใดเมืองใดสว่างไสวรุ่งโรจน์ด้วยพระพุทธพระธรรมพระสงฆ์ งดงามเลิศเลอด้วยปูชนียสถานศักดิ์สิทธิ์สูงส่งเกี่ยวกับองค์สมเด็จพระบรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้า พรหมเทพก็ย่อมหวงแหนรักษาบ้านนั้นเมืองนั้นเป็นอย่างยิ่ง เป็นพิเศษยิ่ง เช่นเดียวกับมนุษย์ที่ย่อมหวงแหนรักษาสมบัติล้ำค่าของตนยิ่งกว่าสิ่งซึ่งไม่มีค่าไม่มีราคาทั้งหลาย ไม่อาจปล่อยปละละเลยให้ถูกทำลายสูญสลายไปได้

วัดญาณสังวรารามเป็นจุดสำคัญจุดหนึ่งซึ่งจะรวมความงามล้ำเลิศอันหาค่ามิได้ของพระพุทธศาสนาไว้ วัดญาณสังวรารามจึงจักต้องเป็นที่หวงแหนของทั้งพรหมเทพและมนุษย์อมนุษย์ทั้งหลายที่รู้ค่าของความดีงาม วัดญาณสังวรารามจักได้รับการสงวนรักษาไม่ถูกปล่อยปละละเลยให้สูญสลาย อีกความหมายหนึ่งก็คือ วัดญาณสังวรารามจักเป็นเหตุให้พรหมเทพทั้งหลายเพิ่มความพิทักษ์รักษา หวงแหนห่วงใยประเทศชาติไทยของเรานี้ยิ่งขึ้น

ประเทศชาติเป็นที่รักที่หวงแหนของเราเพียงใด เราต้องพร้อมใจกันสรรค์สร้างความล้ำค่าในพระพุทธศาสนาให้มีขึ้นในประเทศชาติของเราให้มากเพียงนั้น เพื่อว่านอกจากกำลังของมนุษย์แล้ว เราจะได้มีกำลังของพรหมเทพช่วยพิทักษ์รักษาเพิ่มขึ้น

ถึงเวลาแล้วที่ควรเอาจริงเอาจังเพื่อประเทศชาติในการสร้างปูชนียบุคคล คือสร้างพระที่ดี คือพระก็สร้างตัวท่านเองทำตัวท่านเองนั่นแหละให้เป็นพระที่ดี สร้างคนที่ดี คือต่างคนก็ต่างสร้างตัวเองทำตัวเองนั่นแหละให้เป็นคนที่ดี เพื่อจะได้ทรงพระธรรมอันดีวิเศษไม่มีเสมอของพระพุทธองค์ให้รุ่งเรืองสว่างลบแสงตะวัน ขณะเดียวกันก็สร้างปูชนียสถานให้เป็นที่ต้องหวงแหนรักษา พรหมเทพและมนุษย์อมนุษย์จะได้พร้อมเพรียงกันมารักษาบ้านเมืองทองของเราด้วยความหวงแหนจนสุดสติปัญญาความสามารถ ให้อาจผ่านความไม่แน่นอนล่วงถึงความสวัสดีที่แท้จริงได้ตลอดกาล

สมเด็จพระนเรศวรมหาราช

สมเด็จพระนเรศวรมหาราช

พุทธฤกษ์เบิกมหาศุภวาระ
เสด็จพระราชดำเนินพระเจ้าอยู่หัว
พระผู้ทรงแผ้วผ่องไม่หมองมัว
พระบารมีคุ้มทั่วไทยธรณี
องค์พระผู้เอกอุดมบรมนาถ
ทรงเททองวโรภาสพระชินสีห์
ผู้พุทธะประเสริฐเลิศธาตรี
เพื่อเป็นที่สักการะแทนพุทธองค์
น้อมเกล้าฯ อุทิศถวายมหาราช
"นเรศวร" ขัตติยชาติผู้สูงส่ง
เอกราชของไทยได้คืนคง
เพราะพระทรงกอบกู้พระราชทาน
การสร้างพระปฏิมาประธานนี้
บุญกุศลมากมีมหาศาล
น้อมอุทิศถวายไว้ใต้บทมาลย์
เพื่อทรงผ่านพ้นทุกข์แม้มากมี
ความผูกพันในชาตินั้นเป็นทุกข์ใหญ่
ขอพระกุศลส่งให้ทรงคลายคลี่
ทรงช่วยชาติให้พิพัฒน์สวัสดี
แม้ทรงมีแต่เพียงพระวิญญาณ
ไม่มีแล้วชนชาติใดจะเหมือนได้
ไทยทั้งหลายจงสำนึกแล้วฮึกหาญ
รักษาความเป็นไทไว้ทุกกาล
ไม่ยอมให้ใครรุกรานลบชื่อไทย

เหตุแห่งการปรารภสร้างพระพุทธปฏิมาประธาน น้อมเกล้าฯ อุทิศถวายสมเด็จพระนเรศวรมหาราช

พระพุทธองค์ทรงกล่าวไว้ว่า "ผู้มีจิตเศร้าหมอง เมื่อละโลกนี้ไปแล้ว ทุคติเป็นอันหวังได้"

มาคำนึงถึงสมเด็จพระบุรพบรมกษัตริยาธิราชเจ้าพระองค์หนึ่งของไทย คือสมเด็จพระนเรศวรมหาราช ทรงมีความผูกพันห่วงใยในประเทศชาติอย่างแรงกล้าเป็นที่ปรากฏประจักษ์ และเมื่อเสด็จสวรรคตนั้นต้องทรงมีความรู้สึกเช่นนั้นเปี่ยมพระราชหฤทัย เพราะสวรรคตขณะที่ไทยยังอยู่ในอันตรายอย่างยิ่ง ความรู้สึกเช่นนี้ย่อมจะทำให้ไม่ทรงมีพระจิตผ่องแผ้วได้แม้เมื่อยามจะทรงละโลกนี้ไป

เป็นที่แน่ใจได้ว่าขณะยังทรงพระชนมชีพอยู่นั้น ทรงมีพระราชเจตนาแรงกล้าที่จะปกปักรักษาประเทศชาติของพระองค์ พระราชหฤทัยเต็มเปี่ยมด้วยพระราชเจตนานั้น ฉะนั้นในการทรงปฏิบัติทุกอย่างเพื่อประเทศชาติ จึงต้องไม่ทรงมีพระราชเจตนาอื่นใดแอบแฝงอยู่ได้เลยในดวงพระราชหฤทัย

พระพุทธองค์ทรงกล่าวไว้ว่า "เรากล่าวเจตนาคือกรรม" วีรกรรมของสมเด็จพระมหาราชเจ้านเรศวรจึงเป็นวีรกรรมที่มิได้เกิดจากอกุศลเจตนา แต่เป็นวีรกรรมที่เกิดจากกตัญญูกตเวทิตาธรรมอันสูงส่งต่อประเทศชาติโดยแท้ ทุคติที่จะต้องทรงได้ทรงถึงจึงเป็นทุคติทางพระราชหฤทัยเท่านั้น มิใช่ทางพระวรกาย เหตุเพราะเมื่อสวรรคตลงนั้น

ทรงมีความทุกข์อันเกิดจากความยึดมั่นห่วงใยในประเทศชาติอย่างรุนแรง ความทุกข์นั้นย่อมติดตามพระองค์ไป เป็นเหตุให้ต้องทรงเป็นทุกข์สืบเนื่องในพระชาติใหม่ ไม่ว่าจะทรงเสวยพระชาติเป็นพรหมเทพสูงส่งเพียงใด พระราชหฤทัยย่อมยังเปี่ยมด้วยความทุกข์อันเกิดจากความผูกพันห่วงใยในประเทศชาติ เป็นไปตามหลักแห่งความจริงที่มีอยู่ว่า ไม่ว่าจะไปเกิดในชาติใดภพใด ในสภาพใด ใจก็คงเป็นใจดวงเดียวกันกับที่เกิดอยู่ในชาตินี้ภพนี้นั่นเอง ถ้าละโลกนี้ไปในขณะที่ใจเป็นสุข ก็จักต้องมีใจที่เป็นสุขในภพชาติข้างหน้าอย่างแน่นอน และถ้าละโลกนี้ไปในขณะที่ใจเป็นทุกข์ ก็จักต้องมีใจที่เป็นทุกข์ในภพชาติข้างหน้าอย่างแน่นอน

รำลึกถึงความจริงนี้แล้ว ทำให้สำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของสมเด็จพระบุรพบรมกษัตริยาธิราชเจ้านเรศวรเป็นที่สุด ซาบซึ้งในพระราชหฤทัย และห่วงใยเป็นล้นพ้นในดวงพระวิญญาณ

และนี้คือเหตุแห่งการสามัคคีรวมใจปรารภสร้างพระพุทธปฏิมาประธานขนาดพระพุทธชินสีห์ในพระอุโบสถวัดบวรนิเวศวิหารขึ้นพร้อมพระอัครสาวกซ้ายขวา คือปรารถนาจะทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดที่ยิ่งใหญ่สุดความสามารถ ที่เป็นบุญเป็นกุศลมหาศาล เพื่อน้อมเกล้าฯ อุทิศถวายตอบสนองพระเดชพระคุณในความรักประเทศชาติของพระองค์ท่านที่ยิ่งใหญ่หาที่เปรียบมิได้

เริ่มความหวังไว้ว่า จะจำลองพระพุทธชินสีห์ให้เท่าองค์จริง แต่ไม่ได้รับอนุญาตจากทางการให้จำลองเท่า ต้องให้เล็กกว่า ดังนั้นพระพุทธปฏิมาประธานนี้จึงผิดไปจากความหวังที่ตั้งไว้เดิม แต่ก็ไม่ผิดหวังในด้านความงามพร้อม ก่อให้เกิดศรัทธาปสาทะได้อย่างยิ่ง ทั้งนี้ด้วยความสามารถของนายช่างวิชิต เชาวนสังเกต และคณะ ผู้ให้ความร่วมมืออย่างดี

เมื่อการปั้นหุ่นสำเร็จเรียบร้อย พร้อมจะเททองได้แล้ว

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ได้ทรงพระมหากรุณาเสด็จพระราชดำเนินทรงเททอง ในวันที่ ๑๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๒๓ ตรงกับวันพฤหัสบดี ขึ้น ๓ ค่ำ เดือน ๙ เวลา ๑๕.๓๐ น. ณ สนามหน้าพระอุโบสถเก่า คณะรังษี วัดบวรนิเวศวิหาร

เป็นการทรงเพิ่มพูนศรัทธาปสาทะให้เต็มบริบูรณ์ได้โดยง่ายด้วยพระราชกุศลบารมีบุญญาธิการที่ใหญ่ยิ่ง

ด้วยอานุภาพคุณพระรัตนตรัยอันเป็นที่พึ่งสูงสุด อีกอานุภาพแห่งกุศลยิ่งใหญ่ที่จะทรงได้รับจากการรวมใจน้อมเกล้าฯ อุทิศถวายด้วยความกตัญญูกตเวทีของพสกนิกรไทยครั้งนี้ ขอสมเด็จพระมหาราชเจ้านเรศวรทรงช่วยประเทศชาติให้พิพัฒน์สวัสดีได้เต็มพระสติปัญญาความสามารถสืบไป โดยอาจทรงปล่อยวางพระราชหฤทัยจากความยึดมั่นห่วงใยให้ทรงเป็นสุขได้โดยควร แต่บัดนี้...

คำประกาศบวงสรวง

สรวมชีพข้าพระพุทธเจ้า เหล่าพุทธศาสนิกชน ผู้พลีตนพลีจิตใจ เพื่อจรรโลงไว้ซึ่งพุทธศาสน์ อีกทั้งชาติและกษัตริย์ มุ่งให้สยามรัฐพัฒนา ให้ประชาราษฎร์ร่มเย็น ปราศทุกข์เข็ญนานัปการ บัดนี้บรรลุวาร อันอุดม ทรงเททองพระบรมพุทธปฏิมา วันที่สิบสี่สิงหาคมมาส พุทธ-ศักราชสองพันห้าร้อยยี่สิบสาม ยามสิบห้านาฬิกาสามสิบนาที ตรงกับวันพฤหัสบดีขึ้นสามค่ำเดือนเก้า ณ มณฑลพิธีหน้าโบสถ์เก่า คณะรังษี วัดบวรนิเวศวิหารอันเป็นที่บริสุทธิ์สะอาด ข้าพระบาทน้อมเศียรเกล้า อัญชลี อัญเชิญเทพประจำพระพุทธชินสีห์ผู้ประเสริฐ บริสุทธิ์เลิศ เสด็จจร ยังมหาพิธีบวรรับบวงสรวง อันข้าพระพุทธเจ้าทั้งปวงจัดถวาย อัญเชิญฝ่ายทุกพระองค์เจ้าอาวาส ที่สิทธิ์ขาดปกครอง หมดทั้งสอง พระอาราม วัดแรกนามวัดรังษี วัดบวรนิเวศนี้แต่นมนาน ขอเสด็จ มาทรงรับเครื่องสักการและประสาทพร อีกพรหมเทพอมรทุกพิมาน มีท้าวสหัมปติองค์ประธานแห่งชั้นฟ้า พระวิศวกรรมเทวาผู้เชี่ยวชาญ งานสถาปัตย์นานา อัญเชิญเสด็จมาทรงบันดาล ให้องค์พระประธาน เลิศวิไล เลื่องลือไปทั่วแห่งหน ให้ประชาชนมีศรัทธาปสาทะ อัญเชิญ พระมหาราชจตุโลกบาล ผู้ประทานพระเมตตา รักษาซึ่งทิศทั้งสี่ มีท่าน ท้าววิรุฬหก ผู้ทรงปกปักทิศเบื้องใต้ ทั้งทรงได้รับภาระ เชิดชูพระพุทธ ศาสนา ท้าวกุเวรมหาราชเทวา ท้าวธตรฏฐ์เสด็จมาร่วมพิธี อีกท้าว วิรูปักษ์ธิบดีเสด็จยัง มณฑลสถานที่ตั้งเพื่อมงคล อัญเชิญท่านท้าว ยมราชจรดลเสด็จมา อีกพระสยามเทวาธิราชมีมหันตเดช พระเสื้อเมือง

พระทรงเมืองเทเวศร์จากเบื้องบน กับดวงพระวิญญาณจอมคนอดีตกษัตริย์ ผู้ยิ่งใหญ่แห่งสยามรัฐแว่นแคว้น นับแต่ราชวงศ์เชียงแสนโบราณ ราชวงศ์สุโขทัยนานหลายร้อยปี อู่ทองลพบุรีลำดับมา ราชวงศ์ครองอยุธยาทุกพระองค์ ล้วนแต่ทรงพระการุณย์ ทรงพระคุณแก่ราษฎรโดยเฉพาะพระเอกอัครอดิศรผู้กล้าณรงค์ ทรงสู้มิเคยทรงถอยหนี ทรงปราบเหล่าอริไพรีพินาศ องค์นเรศวรมหาราชปิ่นปฐพี พระบารมีเกรียงไกร ทรงกอบกู้ชาติไทยเป็นอิสระ และยังทรงพระเมตตา ปกปักรักษาประเทศชาติ ให้สามารถดำรงอยู่ พ้นมือศัตรูตราบทุกวัน ข้าพระพุทธเจ้ารวมจิตมั่นสร้างพระปฏิมา น้อมเกล้าฯ ถวายพระราชกุศลบูชาแด่เบื้องพระบาท ถวายอภิวาทอัญชลี สมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรีมหาราชเจ้า และประดาพระผู้ผ่านเผ้ามหากษัตริย์ทั้งหลาย ที่ได้ทรงปกครองแผ่นดิน นามรัตนโกสินทร์นครา ขอปวงพรหมเทพเทวาและอธิราช อันข้าพระบาทเอ่ยพระนาม โปรดทรงประสาธน์ความแต่ล้วนดีแก่การพิธีทุกขั้นตอน ให้สมเด็จพระมหาราชปิ่นนิกรทรงพระสราญบานเบิกพระราชหฤทัย ประชาชนทั้งนั้นไซร้ปราศทุกข์ทน ธาตุทั้งสี่ทุกแห่งหนบริบูรณ์ พืชพันธุ์ธัญญาหารเพิ่มพูนในแผ่นดิน เหล่าไพรินทร์จงพินาศแท้ ทั่วไทยประเทศแล้ สบล้วนความเกษม โสตถิเทอญ.

วัดญาณสังวราราม
ภายใต้พระมหากรุณาธิคุณ

เมื่อปีพุทธศักราช ๒๕๑๙ นายแพทย์ขจรและคุณนิธิวดี อันตระการ ได้ถวายที่ดินเจ้าพระคุณสมเด็จพระญาณสังวร (สุวฑฺฒโน) เจ้าอาวาส วัดบวรนิเวศวิหาร เป็นเนื้อที่ประมาณ ๑๐๐ ไร่ ต่อมาเมื่อวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๒๓ ซึ่งตรงกับวันมาฆบูชา ได้ถวายเพิ่มอีก ๑๔๘ ไร่เศษ รวมเป็น เนื้อที่ทั้งหมด ๒๔๘ ไร่เศษ ที่ตำบลห้วยใหญ่ อำเภอบางละมุง จังหวัด ชลบุรี แสดงเจตนาให้สร้างเป็นวัด ที่ดินนี้ได้มีการก่อสร้างอยู่แล้ว คือ มีกุฏิเล็ก ๆ ๔ หลัง พร้อมห้องน้ำและโรงครัว บัดนี้ได้สร้างกุฏิเพิ่มขึ้น รวมเป็นกุฏิหลังเล็กหลังน้อยทั้งหมด ๑๙ หลัง พร้อมห้องน้ำ มีพระเณร อยู่จำพรรษาในปีนี้ ๒๐ รูป ในวันสำคัญของพระศาสนามีผู้ศรัทธาไป นับร้อย ๆ

เมื่อเจ้าพระคุณสมเด็จฯ รับถวายแล้ว ได้โปรดให้ดำเนินการเพื่อ ให้เป็นไปตามกุศลเจตนาของท่านเจ้าของที่ดิน เริ่มด้วยสร้างขึ้นเป็น สำนักสงฆ์ และได้รับอนุญาตให้เป็นวัด เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๒๓ เจ้าพระคุณสมเด็จฯ โปรดอนุญาตให้ใช้ชื่อว่า "ญาณสังวราราม" ตาม ประสงค์ของท่านเจ้าของที่และบรรดาผู้ร่วมสร้าง

คุณหญิงละมูน มีนะนันท์ ผู้มีศรัทธาเข้มแข็งในพระพุทธศาสนา และในเจ้าพระคุณสมเด็จฯ เป็นผู้บริจาคเงิน ๕ แสนบาท เริ่มการ ก่อสร้างศาลาการเปรียญสองชั้นหลังใหญ่ ซึ่งได้มีผู้บริจาคร่วมสร้างบุญ

ส่งเสริมพระพุทธศาสนาจนสำเร็จเรียบร้อย สิ้นค่าใช้จ่าย ๑ ล้าน ๔ แสนบาทเศษ

ขณะนี้การก่อสร้างอุโบสถกำลังดำเนินอยู่ โดยได้รับเงินบริจาคส่วนใหญ่ของนายกวี เหวียนระวี ป.ม. ผู้ล่วงลับแล้ว กับคุณหญิงละมูน มีนะนันท์ ต.จ. ภริยา คณะกรรมการมีเจ้าพระคุณสมเด็จพระญาณสังวร (สุวฑฺฒโน) เจ้าอาวาสวัดบวรนิเวศวิหาร เป็นประธานฝ่ายสงฆ์ และพลอากาศโทไสว ช่วงสุวนิช ผู้ว่าการการท่าอากาศยานแห่งประเทศไทย เป็นประธานฝ่ายฆราวาส จึงได้กราบบังคมทูลเชิญเสด็จพระราชดำเนินสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร รัฐสีมาคุณากรปิยชาติ สยามบรมราชกุมารี ทรงวางศิลาฤกษ์

ทรงพระมหากรุณาเสด็จพระราชดำเนิน พระราชทานสิริมงคลอย่างยิ่ง ในวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๒๓ ตรงกับวันจันทร์ ขึ้น ๘ ค่ำ เดือน ๕ เวลา ๑๒.๓๐ น.

ข้อความจารึกในแผ่นศิลาฤกษ์มีดังนี้

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร

รัฐสีมาคุณากรปิยชาติ สยามบรมราชกุมารี

เสด็จพระราชดำเนินทรงวางศิลารากฐานอุโบสถวัดญาณสังวราราม ตำบลห้วยใหญ่ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรีนี้ ณ วันเสาร์ แรม ๗ ค่ำ เดือน ๔ วันที่ ๘ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๒๓ เวลา ๑๒.๓๐ นาฬิกาล่วงแล้ว

อุโบสถนี้ คุณหญิงละมูน มีนะนันท์ และศิษยานุศิษย์ ผู้เคารพศรัทธาในเจ้าพระคุณสมเด็จพระญาณสังวร (สุวฑฺฒโน) วัดบวรนิเวศวิหาร สร้างถวายพระราชกุศลสมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรีตากสินมหาราช

ขอให้อุโบสถที่ทรงวางศิลารากฐานนี้ จงเป็นไปเพื่อสืบต่อพระพุทธศาสนา และเพื่อประโยชน์สุขแก่ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ไทย และสากลโลก จิรัฏฐิติกาล ฐิติ.

ในโอกาสอันเป็นสิริเป็นมงคลนั้น ได้จัดสร้างพระกริ่งพุทธชินสีห์ จำนวน ๙๙๙ องค์ และเหรียญที่ระลึกวัดญาณสังวราราม ๒๕๒๓ ด้านหนึ่งเป็นรูปพระพุทธชินสีห์ อีกด้านหนึ่งเป็นลายเซ็นเจ้าพระคุณสมเด็จพระญาณสังวร จำนวน ๓ หมื่นเหรียญ ได้ทรงพระมหากรุณารับทูลเกล้าฯ ถวายและโปรดเกล้าฯ พระราชทานสนองบุญเจตนาจำนวนหนึ่งไปแล้วในวันเสด็จพระราชดำเนินทรงเททองพระพุทธปฏิมาประธาน ณ วัดบวรนิเวศวิหาร ส่วนที่เหลือได้มอบสนองน้ำใจท่านผู้แสดงบุญเจตนาต่อวัดญาณสังวราราม ในการสร้างพระบรมธาตุเจดีย์มหาจักรีพิพัฒน์

สถานที่ตั้งวัดญาณสังวรารามนี้ เป็นที่เห็นต้องกันเป็นอันมากว่าสงบร่มเย็นงดงาม มีสิริมงคลสูง ควรแก่การปฏิบัติธรรมอย่างยิ่ง เขาเจ็ดยอดที่รายเรียงอยู่เบื้องหลังอุโบสถนั้น ดูดังจะเปรียบได้กับพญานาคราชเรืองฤทธิ์ทั้งเจ็ดแผ่พังพานผงาด ประกาศความจงรักภักดีต่อเบื้องพระยุคลพุทธบาทแห่งสมเด็จพระจอมมุนีนาถบรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้า เบื้องหน้าอุโบสถ คือทะเลไพศาล สำแดงการแผ่ความเย็นไปทั่วพิภพจักรวาลแห่งพระบวรพุทธศาสนาจากวัดอันได้รับมงคลนามแห่งเจ้าพระคุณสมเด็จฯ วัดบวรนิเวศวิหารว่า "ญาณสังวรา-ราม" นี้

คณะผู้สร้างวัดญาณสังวรารามมีหลักใจรวมกันเป็นอันหนึ่งอันเดียว ที่จะทำทุกสิ่งทุกอย่างเพื่อเทิดทูนพระพุทธศาสนาและพระมหา-กษัตริย์ผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐเหนือชีวิตจิตใจไทยทั้งชาติ สมเด็จพระนเรศวรมหาราชก็ตาม สมเด็จพระเจ้าตากสินกรุงธนบุรีมหาราช

ก็ตาม พระมหากษัตริย์ทุกพระองค์แห่งพระราชวงศ์จักรีก็ตาม ทรงเป็นเหตุแห่งความเป็นไทของไทยอยู่ได้ยั่งยืนมาจนทุกวันนี้อย่างมีศักดิ์ศรีเป็นที่อัศจรรย์

ด้วยสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณล้นเกล้าล้นกระหม่อมอย่างซาบซึ้งจริงใจ จึงได้พร้อมใจกันดำริการสร้างพระพุทธปฏิมาประธานขนาดใกล้พระพุทธชินสีห์ในพระอุโบสถวัดบวรนิเวศวิหาร เพื่อน้อมเกล้าฯ ถวายพระราชกุศลสมเด็จพระนเรศวรมหาราชเจ้า

อนึ่ง ได้จัดสร้างพระผงพุทธพิมพ์ญาณสังวร ทรงสมเด็จฯ จำนวน ๘๔,๐๐๐ องค์ เพื่อบรรจุในพระพุทธปฏิมาประธาน ประกอบด้วยวัตถุมงคลต่าง ๆ อาทิ ดอกไม้ทรงบูชา, ดินจากที่ประสูติตรัสรู้ปรินิพพานและทรงแสดงปฐมเทศนา, เม็ดพระศกพระพุทธสุวรรณเขต ในพระอุโบสถวัดบวรนิเวศวิหาร, ฉัตรเก่าพระพุทธชินสีห์, เส้นพระเกศาสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาปวเรศวริยาลงกรณ์, เส้นพระเกศาสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส, เส้นพระเกศาสมเด็จพระสังฆราชเจ้า กรมหลวงวชิรญาณวงศ์, ทองปิดพระรูปหล่อสมเด็จพระสังฆราชเจ้า กรมหลวงวชิรญาณวงศ์, ผงอิทธิเจสมเด็จพระพุฒาจารย์โต พรหมรังสี วัดระฆังโฆสิตาราม, เส้นเกศาหลวงพ่อแดงวัดเขาบันไดอิฐ เพชรบุรี, เส้นเกศาท่านอาจารย์ฝั้น อาจาโร วัดป่าอุดมสมพร สกลนคร, เส้นเกศาหลวงปู่แหวน สุจิณฺโน วัดดอยแม่ปั๋งเชียงใหม่, เส้นเกศาหลวงปู่ขาว อนาลโย วัดถ้ำกลองเพล อุดรธานี, เส้นเกศาหลวงปู่เพิ่ม วัดกลางบางแก้ว นครชัยศรี, เส้นเกศาสมเด็จพระญาณสังวร (สุวฑฺฒโน) วัดบวรนิเวศวิหาร, ธูปเสกและผงจากสบงจีวร ข้าวก้นบาตรหลวงปู่แหวน สุจิณฺโณ วัดดอยแม่ปั๋ง, ขี้ธูปและผงจากสบงจีวร ข้าวก้นบาตรสมเด็จพระญาณสังวร (สุวฑฺฒโน) วัด

บวรนิเวศวิหาร, ชานหมากหลวงปู่ขาว อนาลโย และหลวงปู่เพิ่ม วัดกลางบางแก้ว, ใบโพจากพุทธคยา ประเทศอินเดีย, ดอกไม้บูชาในพระอุโบสถบวรนิเวศวิหาร, ดอกไม้บูชาในอุโบสถวัดรังษี, ผงหลวงปู่คลิ้ง วัดถลุงทอง, ผงแร่เขาเขียว, ผงว่านร้อยแปด, ผงพระปฐมเจดีย์, ผงอิทธิเจหลวงพ่อสาย วัดบางรักใหญ่ นนทบุรี, ทรายทับทิมของหลวงปู่แก้ว สุทฺโธ วัดดอยโมคคัลลาน์ จอมทอง เชียงใหม่, ไม้ที่นั่งท่านพระอาจารย์แสง วัดเขาบันไดอิฐ เพชรบุรี ฯลฯ

พระผงพุทธพิมพ์ดังกล่าวทั้งหมดจะบรรจุในพระพุทธปฏิมาประธาน ที่จะอัญเชิญประดิษฐานไว้ในอุโบสถวัดญาณสังวราราม ที่มุ่งสร้างน้อมเกล้าฯ อุทิศถวายสมเด็จพระเจ้าตากสินกรุงธนบุรีมหาราช

นอกจากส่วนที่บรรจุแล้ว ยังมีพระคะแนนอีกจำนวน ๘๔๐ องค์ ซึ่งจะนำออกถวายบูชาพระคุณเจ้าพระคุณสมเด็จพระญาณสังวร (สุวฑฺฒโน) ในวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๒๓ นี้ เพื่อพระคุณท่านได้ร่วมบำเพ็ญมหากุศลสร้างพระเจดีย์มหาจักรีต่อไป

อุโบสถกำลังดำเนินการสร้างอยู่อย่างประณีตบรรจง และพระพุทธปฏิมาประธานก็ปั้นหุ่นเรียบร้อยแล้ว แม้เพียงหุ่นก็งามยิ่งนัก ก่อให้เกิดศรัทธาปสาทะแก่ผู้พบเห็นยิ่งนัก

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงพระมหากรุณาธิคุณรับเสด็จพระราชดำเนินทรงเททองตามคำกราบบังคมทูลเชิญเสด็จฯ ของคณะกรรมการ มีเจ้าพระคุณสมเด็จพระญาณสังวร (สุวฑฺฒโน) เจ้าอาวาสวัดบวรนิเวศวิหาร เป็นประธานกรรมการฝ่ายสงฆ์ และพลอากาศโทไสว ช่วงสุวนิช ผู้ว่าการการท่าอากาศยานแห่งประเทศไทย เป็นประธานกรรมการฝ่ายฆราวาส

บัดนี้ได้อุดมมงคลฤกษ์ในวันที่ ๑๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๒๓ ตรงกับวันพฤหัสบดีขึ้น ๓ ค่ำ เดือน ๙ เวลา ๑๕.๓๐ น.

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินทรงเททอง ณ บริเวณมงคลพิธีหน้าโบสถ์เก่า คณะรังษี วัดบวรนิเวศวิหาร เป็นการทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานสิริมงคลอย่างที่สุดแก่จิตใจพุทธศาสนิกชนทั้งปวง ทรงยังให้บังเกิดความเอิบอาบปีติชื่นชมโสมนัสใหญ่หลวงพ้นที่จะพรรณนา

อีกไม่นานต่อจากนี้ โลกก็จะได้มีพระพุทธปฏิมาประธานขนาดใหญ่ที่งดงามอร่ามรุ่งเรืองเพิ่มขึ้นอีกองค์หนึ่งในจำนวนที่มีอยู่แล้วเพียงไม่กี่องค์ จะเป็นพระพุทธปฏิมาประธานที่ศักดิ์สิทธิ์สูงส่งด้วยสิริมังคลานุภาพแห่งพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ แห่งพรหมเทพ และแห่งจิตใจที่ยึดมั่นในความจงรักภักดีต่อชาติศาสนาพระมหากษัตริย์อย่างแท้จริง

พระพุทธศาสนา และพระบุญญาธิการแห่งสมเด็จพระภัทรมหาราช พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จะรุ่งเรืองสว่างลบแสงตะวัน ชาติไทยจะร่มเย็นภายใต้พระบารมีในเวลานั้นทันที ยิ่งกว่าในเวลานี้.

อุบัติขึ้นจริงในวัดญาณสังวราราม

อุโบสถวัดญาณสังวรารามนี้ เจ้าพระคุณสมเด็จพระญาณสังวร (สุวฑฺฒโน) เป็นผู้ตอกไม้มงคลลงในหลุมเสาเอก

เป็นที่ปรากฏแก่ทุกคน โดยไม่ใช่อุปาทานอย่างแน่นอนว่าปกติแดดในฤดูนั้นร้อนแรงและแผดจ้าอยู่ทั่วบริเวณวัด แต่ในวันพิธีลงเสาเข็มอุโบสถ แดดร่มตลอดทั้งวัน ทำให้เต็มใจเดินกันไปมาโดยไม่ต้องอาศัยร่ม ทั้งลมก็ยังพัดเย็นระรื่นไม่ขาดระยะ พิธีผ่านไปเพียงวันเดียว แดดก็กลับเหมือนเดิม ไม่มีผู้ใดอยากเดินฝ่าออกไปโดยไม่จำเป็น เพราะไม้ใหญ่ยังไม่เจริญเติบโตเพียงพอจะให้ร่มเงาได้มากนัก นี้เป็นอัศจรรย์ในความรู้สึกของผู้ได้พบได้เห็นเป็นอย่างยิ่งจริง ๆ

ทำให้นึกได้ถึงวันลงเสาเอกศาลาการเปรียญ อากาศก็เป็นเช่นเดียวกันนี้ ทั้งขณะที่โปรยเงินทองของหอมลงในหลุม ยังมีฟ้าคำรามฝนโปรยลงมาอย่างไม่มีใครคาดฝัน และเพียงชั่วระยะเวลาอันสั้นก็หยุดสนิทไม่ทันที่จะมีผู้ต้องเปียกปอน

หลังวันลงเสาเอกอุโบสถเพียงวันเดียว ตกดึกคืนนั้นคนงานที่มีที่พักติดอยู่กับบริเวณสร้างอุโบสถได้พบเหตุการณ์ที่ทำให้ตื่นเต้นโจษขานกันเป็นอันมาก คืนนั้นเดือนสว่าง มีเสียงหมาเห่าพลางถอยหลังพลาง ปลุกคนให้ตื่นขึ้นด้วยความสงสัย และก็ได้เห็นเสือดำสองตัวเดินตามกันรอบบริเวณจะสร้างอุโบสถ รุ่งเช้าจึงได้เห็นถนัดชัดเจนว่าเป็นรอยเท้าเสือใหญ่หนึ่งตัวเล็กหนึ่งตัว เหตุการณ์นี้ปรากฏอยู่สามคืนจึงหายไป ไม่มีผู้ทราบว่าเสือนั้นมาจากไหน เพราะบริเวณนั้นไม่มีป่าที่พอจะเป็นที่อยู่ของเสือได้ และก็ไม่เคยปรากฏมาก่อนเลยว่ามีเสืออยู่

สมเด็จพระสยามบรมราชกุมารีทรงพระมหากรุณาเสด็จพระราชดำเนินทรงวางศิลาฤกษ์อุโบสถ เมื่อวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๒๓ ก่อนหน้านั้นเพียงสองวัน คือ ในวันที่ ๒๑ เวลาประมาณ ๒ นาฬิกา ทหารหนุ่มผู้หนึ่งซึ่งไปค้างคืนช่วยจัดสถานที่เตรียมงานรับเสด็จฯ ได้พบสิ่งหนึ่งซึ่งเป็นเหตุให้เขาจับไข้อยู่หลายวัน ขณะที่เขายังไม่ยอมปริปากเล่าอะไรเลย เพื่อนของเขาเล่าว่า ในคืนวันนั้นพวกเขา ๔–๕ คน นอนกันอยู่บนม้ายาวในเต็นท์ที่จัดไว้สำหรับรับแขกที่จะมาเฝ้าฯ รับเสด็จฯ อีก ๒–๓ คนไปนอนอยู่อีกทางหนึ่ง ใต้หลังคามุงทางมะพร้าวที่เตรียมไว้สำหรับเสด็จฯ ให้ราษฎรเฝ้าฯ เป็นระยะยาว ตกดึกมีผู้เข้ามานอนแทรกในเต็นท์ แล้วบอกว่า "นอนให้ดี ๆ ระวัง ๆ นะ" แล้วก็ไม่ได้พูดอะไรอีก ต่างคนต่างไม่สนใจหลับกันต่อไป จนรุ่งเช้าจึงเห็นว่าคนที่เข้ามานอนแทรกนั้นจับไข้

วันนั้นเองมีเสียงบอกเล่ากันต่อ ๆ ไปว่าทหารหนุ่มผู้นั้นเห็นหมีใหญ่ ตกใจจนจับไข้

แพทย์หญิงผู้หนึ่งซึ่งประจำอยู่ในงาน ได้ไปตรวจอาการและให้ยา ได้ซักถามถึงเสียงโจษขานว่ามีความจริงเพียงไหน ได้รับคำบอกเล่าจากเจ้าตัวทหารหนุ่มผู้นั้นว่าเขาลุกขึ้นปัสสาวะกลางดึก ที่ข้างต้นไม้ใกล้ ๆ กับที่นอนอยู่ ขณะยืนอยู่นั้นแลเห็นอะไรสีดำตะคุ่ม ๆ อยู่ห่างออกไปเพียงสามสี่เมตร แล้วอะไรนั้นก็ยืดสูงขึ้นทุกที เพราะเดือนหงายและไม่ห่างกันนักจึงเห็นถนัดว่าเป็นหมีดำขนาดใหญ่มาก เขาตกใจกลัว รีบหนีไปเข้าเต็นท์หลังจากตะลึงดูหมีใหญ่เดินห่างออกไปได้ไม่เท่าไร หลังจากนั้นไม่นานเขาก็เริ่มรู้สึกหนาวสั่นและเป็นไข้ และก็เป็นอยู่หลายวันจนเสร็จงานก็ยังไม่ปรากฏว่าเขาหาย และจะไปหายเมื่อไรก็ไม่ทราบชัด

หลายคนคิดว่าเป็นเป็นเทพจำแลง หลายคนคิดว่าเป็นเจ้าที่ แต่ก็มีรอยเท้าขนาดยาวเกินคืบหลายรอย แสดงให้เห็นการก้าวเดินห่างกันแต่ละก้าวราว ๑ ศอก ผู้ชำนาญป่ายืนยันว่าเป็นรอยเท้าหมี ปรากฏให้ได้เห็นอยู่หลายวัน จนฝนตกหนักชะดินปนทรายจึงลบรอยนั้นให้หมดไป ทำให้หลายคนคิดว่าเป็นหมีของสวนนงนุช ซึ่งอยู่ห่างออกไปไม่มากเท่าไรนักหลุดมา แต่กรณีหลังพิสูจน์ได้แล้ว มีผู้ไปสอบถามที่สวนนงนุชปรากฏว่าไม่มีหมีหนีหายไปทางไหนเลย ก็เลยเหลือเล่าลือกันอยู่สองกรณีต้นเท่านั้น พอดีกับต่อมาอีกไม่กี่เดือนเกิดมีเรื่องน่าสนใจขึ้นอีก ก็เลยลือกันต่อไปถึงความน่าอัศจรรย์ที่เกิดแล้วในวัดญาณสังวราราม

เมื่อเดือนกรกฎาคม ๒๕๒๓ นี้เอง ฝนตกหนักพอสมควร น้ำจากเขาไหลเข้าไปขังอยู่ในห้องใต้อุโบสถเป็นจำนวนมาก คืนหนึ่งคนงานก่อสร้างซึ่งยังไม่หลับนอนได้ยินเสียงเล่นน้ำดังโครมคราม และมีเสียงหายใจเหมือนคนสำลักน้ำเป็นครั้งคราวอยู่ใต้อุโบสถ ถือไฟฉายไปดูก็ยังคงได้ยินเสียงอยู่ตลอดเวลา แต่ฉายไฟดูน้ำก็ไม่กระเพื่อมอย่างไร คงราบเรียบเหมือนไม่มีอะไร แต่ก็มีเสียงเหมือนมีใครเล่นน้ำ มีจนกระทั่งเสียงหายใจดังกล่าว

เจ้าพระคุณสมเด็จพระญาณสังวรได้เป็นพระอุปัชฌาย์ บวชสามเณรแล้วที่อุโบสถวัดญาณสังวรารามในระหว่างเดือนกรกฎาคม และสามเณรองค์หนึ่งซึ่งได้อุปสมบทเป็นภิกษุ จำพรรษาอยู่ที่วัดญาณสังวรารามเล่าว่า ท่านเองชอบปฏิบัติธรรมอยู่แล้ว วันหนึ่งฝันไปว่าได้ไปเห็นวัดแห่งหนึ่งงดงามมาก ในฝันท่านรู้สึกว่าจะต้องบวชจำพรรษาที่วัดนั้น และเมื่อตื่นจากหลับแล้ว ท่านตั้งใจที่จะได้บวชอยู่ในวัดที่ฝันเห็น ซึ่งท่านก็ไม่ทราบว่าอยู่ที่ไหน ชื่อวัดอะไร ต่อมาไม่นาน ท่านนั่งรถผ่านถนนสายกรุงเทพ – สัตหีบ ที่หลักกิโลเมตรที่ ๑๖๐ เห็นป้ายวัด

ญาณสังวรารามเกิดความสนใจ จึงเลี้ยวรถเข้าไป และก็ได้เห็นว่าวัดที่ท่านเห็นนั้นตรงตามที่ท่านฝันไปทุกประการ ท่านจึงตกลงใจบรรพชาอุปสมบท จำพรรษาอยู่ในวัดญาณสังวราราม ด้วยความสมหวังเป็นอย่างยิ่ง

วันศุกร์ที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๒๔ มีพิธียกเสาเอกกุฏิรับรอง มีท่านผู้มีเกียรติไปร่วมด้วยพร้อมเพรียง โดยที่ไม่มีท่านผู้ใดทราบว่ากรรมการสร้างวัดไม่มีเงินสำหรับสร้างกุฏิหลังนั้นเลยแม้สักบาทเดียว มีแต่กำลังใจที่ตั้งมั่นอธิษฐานอ้างความสุจริตจริงใจในการสร้างวัดนี้เท่านั้น ประกอบด้วยความเชื่อว่าพรหมเทพและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ต้องช่วยในการนี้แน่นอน

ได้เวลาอันเป็นมงคลฤกษ์ เจ้าพระคุณสมเด็จพระญาณสังวร (สุวฑฺฒโน) ทำพิธี แล้วพระคุณท่านได้โปรดอนุญาตให้ทุกคนในพิธีร่วมโปรยดอกไม้ของหอมลงในหลุมมงคลด้วย สองท่านในบรรดาผู้ร่วมพิธีคือ คุณหญิงละมูน มีนะนันท์ ผู้บริจาคสร้างอุโบสถกว่าสามล้านบาทกับคุณหญิงตุ่น โกศัลวิตร เมื่อโรยกุหลาบหอมสีชมพูกลีบสุดท้ายลงในหลุม คุณหญิงตุ่นซึ่งเพิ่งได้ทราบว่า เงิน ๖ แสนบาทสำหรับค่ากุฏิหลังนั้นยังไม่มีสักบาทเดียว ท่านก็ขอรับเป็นเจ้าศรัทธาทั้งหมดทันที ความดีใจเป็นล้นพ้นของทุกคนในที่นั้นปรากฏชัดที่เสียงอุทาน และเสียงตบมือสนั่นไปทั่วบริเวณกว้างใหญ่อย่างยิ้มแย้มแช่มชื่น ผู้เชื่อในพรหมเทพพวกหนึ่งออกหาคำตอบว่า ทำไมจึงเหมือนปาฏิหาริย์ ภาระที่หนักอึ้งถูกหยิบยกเหมือนเป็นของเบาหวิวไปอย่างง่ายดาย คำตอบที่ได้รับเป็นกำลังใจอย่างที่สุดก็คือ ๑. เพราะบารมีของท่านผู้ทรงศีลทรงธรรมบริสุทธิ์จริง ๆ คือ เจ้าพระคุณสมเด็จพระญาณสังวร (สุวฑฺฒโน) ๒. เพราะฤกษ์ที่เป็นมงคลจริง ๓. เพราะอานุภาพความสุจริตจงรักภักดีจริงใจ

ของคณะผู้สร้างวัดญาณสังวราราม คำตอบนี้สวยงามเป็นพิเศษ เพราะผู้รับฟังทั้งหมดเห็นด้วยอย่างปราศจากกังขาแม้สักน้อย

วัดญาณสังวรารามนี้เทวดาสร้างจริงแล้ว

คำทำนายทายทักของผู้รู้เป็นอันมากที่เคยไปสู่สถานที่ศักดิ์สิทธิ์วัดญาณสังวรารามนี้ น่าจะเป็นความจริงทุกประการเป็นแน่แท้

ผู้หนึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญการดูชัยภูมิสำหรับทำฮวงซุ้ยที่ขึ้นชื่อลือนามในหมู่ชาวจีนทั้งหลาย เมื่อได้เหยียบย่างเข้าไปในที่นี้ ได้กล่าวยืนยันอย่างหนักแน่นว่าเป็นที่ที่งดงามที่สุด มีสิริมงคลที่สุด โดยหน้าที่ทำให้เที่ยวดูชัยภูมิไปทั่วประเทศเขตแดนนานา มีความจริงใจที่จะกล่าวว่าบริเวณวัดญาณสังวรารามนี้ดีที่สุดเท่าที่เคยพบเห็นมา แม้ปู่ย่าตายายของผู้ใดได้ฝังศพไว้ในที่ดินผืนนี้ ลูกหลานจะเจริญรุ่งเรืองมั่งมีศรีสุขอาจเปรียบเพียงจะซื้อประเทศได้ทั้งประเทศทีเดียว

ท่านผู้หนึ่งกล่าวว่า เคยได้ยินผู้เฒ่าผู้แก่บอกเล่ากันสืบมาว่าเดิมที่ตรงนี้เป็นทะเลใหญ่ สมเด็จพระเจ้าตากสินกรุงธนบุรีมหาราชเคยทรงยาตราทัพเรือมาพักอยู่ ทรงพอพระราชหฤทัยในที่นั้นมากจนถึงทรงมีพระราชปรารภอยากจะทรงสร้างเมืองหลวงขึ้น ณ ที่นั้น

แม้เป็นจริงดังที่ผู้เฒ่าผู้แก่ท่านเล่า บัดนี้ก็คงจะสมพระราชหฤทัยแล้ว คือแม้ที่ตรงนั้นจะไม่ได้เป็นเมืองหลวง แต่ก็จะเป็นเมืองแห่งพระพุทธศาสนาขึ้นแล้ว

สมเด็จพระเจ้าตากสินกรุงธนบุรีมหาราชนั้น ทรงสนพระราชหฤทัยในพระพุทธศาสนาเป็นอย่างยิ่ง จนถึงกับมีข่าวผิดพลาดจากความจริงอย่างใหญ่หลวง เกี่ยวกับการทรงปฏิบัติธรรม ดังนั้นเมื่อทรงทราบด้วยพระญาณวิถีใด ๆ ว่าบัดนี้สถานที่ที่ทรงมุ่งจะสร้างให้เป็นเมืองหลวง ได้เริ่มรากฐานมั่นคงเป็นเมืองแห่งพระพุทธศาสนาขึ้นแล้ว

ก็ย่อมจะทรงพระปีติโสมนัส ทรงแผ่พระบุญญาธิการเชิดชูให้เกิดความรุ่งเรืองยิ่งขึ้นสืบไป จนจะได้ปรากฏสว่างไสวในวันหนึ่งไม่ช้านี้ ว่า **"พระพุทธศาสนานั้นรุ่งเรืองสว่างลบแสงตะวัน."**

เวลานี้ประเทศต่าง ๆ ในโลกที่ไม่มีกษัตริย์กำลังพยายามจะมาเป็นประเทศที่มีกษัตริย์ ประเทศที่มีกษัตริย์อยู่แล้วกำลังเพิ่มความสำคัญให้กษัตริย์

แน่นอน ประเทศไทยเรานี้แหละเป็นเหตุบันดาลใจ

ความสวัสดีของไทยในท่ามกลางความมหาพินาศนั้น
มหัศจรรย์นักหนา

ไทยที่มีพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเป็นพระมหากษัตริย์

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ทรงความมหัศจรรย์ยิ่งนัก ทรงความมหัศจรรย์จนบันลือไกลไปทั่วโลก

ทั่วโลกจึงตระหนักในความสำคัญของกษัตริย์และใฝ่หา แต่ทั่วโลกจักหากษัตริย์เช่นพระเจ้าอยู่หัวของเราไม่ได้อีกแล้ว

สมเด็จพระเจ้าตากสินกรุงธนบุรีมหาราช

ทยฺยชาติยา สามคฺคิยํ สติสญฺชานเนน
โภชิสิยํ รกฺขนฺติ

คนชาติไทยจะรักษาความเป็นไทอยู่ได้
ด้วยมีสติสำนึกอยู่ในความสามัคคี

สมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ทรงเป็นหนึ่งในทุกดวงใจที่รู้ค่าของความดีแท้ทั้งหลาย

ถึงเวลาแล้ว
ที่จะแสดงออกซึ่งความรู้สึกบริสุทธิ์สูงส่งด้วยสิริมงคล

ขอเชิญรวมใจกันเนรมิต
"พระบรมธาตุเจดีย์มหาจักรีพิพัฒน์"
น้อมเกล้าฯ ถวาย

เพื่อจักทรงเบิกบานพระราชหฤทัยได้ในยามนี้ ด้วยทรงประจักษ์ในความจงรักภักดีที่ยิ่งใหญ่ต่อเบื้องพระบาทยุคล

เราเองก็จักชื่นใจเป็นล้นพ้น
ที่ได้มีส่วนเป็นเหตุแห่งความชื่นพระราชหฤทัยในยามนี้

สมเด็จพระเจ้าตากสินกรุงธนบุรีมหาราช
กับ
พระบรมราชวงศ์จักรี

แม้ทุกวันนี้จะยังมีผู้ไม่เชื่อว่าภพชาติในอดีตมีจริง และในอนาคตก็จักมี แต่ก็ยังมีคนส่วนใหญ่มีเหตุผลมีสติปัญญาสามารถพิจารณาเห็นและเชื่อว่าอดีตชาติของทุกคนมี อนาคตชาติก็จักมี แม้เพียงการพิจารณาจิตใจตนเองเท่านั้น คนเป็นอันมากก็เกิดความเชื่อว่าตนนั้นต้องเคยผ่านภพชาติในอดีตมาแล้วอย่างแน่นอน

บุรุษหนุ่มใหญ่ผู้หนึ่งเกิดในสกุลดี มีรูปร่างหน้าตางดงาม องอาจสง่าผ่าเผยเช่นชายชาติทหาร กิริยามารยาทสุภาพเรียบร้อย จิตใจแน่วแน่ในความรักชาติศาสนาพระมหากษัตริย์ เป็นที่ประจักษ์ชัดแก่ผู้ใกล้ชิดสนิทสนมทั้งหลาย

ความผูกพันยึดมั่นที่มีอยู่ภายในจิตใจของเขาอย่างรุนแรงตลอดมาน่าจักเป็นความเสียหายแก่ชีวิตเขาได้ ถ้าความยึดมั่นนั้นจักไม่คลี่คลายทำลายลงเสียทัน

แม้ยังมีผู้ใดมีความผูกพันยึดมั่นในจิตใจเช่นบุรุษหนุ่มใหญ่ผู้นี้ ขอให้ความปรารถนาดีบริสุทธิ์แท้ในการเขียนเรื่องจริงนี้ขึ้น ได้คลี่คลายทำลายความยึดมั่นนั้นเสียได้เช่นเดียวกัน

บุญกุศลทั้งนั้นจักขอพระราชทานน้อมเกล้าฯ ถวายสมเด็จพระเจ้าตากสินกรุงธนบุรีมหาราช และสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก

มหาราช สองสมเด็จพระบุรพบรมกษัตริยาธิราชเจ้าจอมสยามผู้ทรงพระคุณยิ่งใหญ่ ทรงกอบกู้ความเป็นไทพระราชทานไว้

บุรุษหนุ่มผู้นั้นมีความสำนึกมั่นฝังใจตลอดมา ตั้งแต่รู้ความดีว่าเขาเคยเป็นทหารของสมเด็จพระเจ้าตากสินกรุงธนบุรีมหาราช และความผิดพลาดของประวัติศาสตร์ไทยที่เขามาได้เล่าเรียนในภพชาตินี้ ทำให้เกิดความแหนงใจในสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช องค์ปฐมบรมราชวงศ์จักรี ที่ประวัติศาสตร์บันทึกไว้ว่าทรงมีพระบรมราชโองการให้ประหารสมเด็จพระเจ้าตากสินกรุงธนบุรีมหาราช เสียด้วยท่อนจันทน์ เหตุเพราะสมเด็จพระมหาราชเจ้าพระองค์นั้นทรงปฏิบัติธรรมจนพระสติวิปลาสก่อความวุ่นวายอันจะยังความพินาศให้เกิดแก่แผ่นดิน

วันหนึ่ง บุรุษหนุ่มผู้นั้นได้พบกับท่านผู้เฒ่าทรงคุณธรรมสูงส่งที่ผ่านการเป็นทหารใหญ่สละชีวิตเพื่อธำรงรักษาไว้ซึ่งชาติศาสนาพระมหากษัตริย์มาแล้ว ท่านมิได้เป็นผู้ปฏิเสธเรื่องภพชาติในอดีตและอนาคต ท่านจึงเข้าใจความสำนึกมั่นของบุรุษใหญ่ผู้นั้นด้วยดี ท่านได้นำอดีตที่รับรู้สืบเนื่องกันมาลับ ๆ นับเป็นร้อยสองร้อยปีมาสู่ปัจจุบันให้ปรากฏในวันนั้นกระจ่างชัด

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระร่มเกล้าดวงใจของไทยนี้ทรงเป็นพระมหากษัตริย์แห่งพระราชวงศ์จักรี ซึ่งมีสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชทรงเป็นพระองค์ปฐม

ท่านผู้เฒ่าผู้นั้นท่านน่าจะประมาณถูกถึงจิตใจของบุรุษหนุ่มผู้ขื่นขมเร่าร้อนรุนแรงอยู่ด้วยความยึดมั่นอันเกิดจากความผิดพลาดของประวัติศาสตร์ไทย ท่านจึงเริ่มต้นด้วยการกล่าวสะกิดใจเหมือนสอนลูก

สอนหลานว่า **"จงจำไว้ ผู้ที่จะได้มาเกิดเป็นพระมหากษัตริย์ทุกพระองค์ จะต้องมีพระบุญญาธิการยิ่งใหญ่ ขอให้สำนึกไว้ให้มั่นว่า แผ่นดินใดเป็นที่พึ่งให้ความร่มเย็นเป็นสุขในชีวิตนี้ จงมีกตัญญูกตเวทีต่อแผ่นดินนั้น ต่อพระมหากษัตริย์พระองค์นั้น แผ่นดินนี้ทุกกระเบียดนิ้วเป็นของพระองค์ท่าน ไม่ว่าจะดิ้นรนหลบลี้ไปที่ไหนก็ไม่พ้นแผ่นดินของท่าน"**

คำกล่าวของท่านผู้เฒ่าเป็นความจริงที่ไพเราะอัศจรรย์นัก ตั้งแต่ได้ยินมาจนถึงขณะนำมาเขียนอยู่นี้เวลาก็ล่วงมานานแล้ว แต่ยังไม่ลืม ไม่เลือนไปเหมือนเรื่องอื่นเสียงอื่น ยังก้องกังวานแจ่มใสซาบซึ้งสะเทือนอยู่ในหัวใจทุกเวลา

– แผ่นดินใดเป็นที่พึ่งให้ความร่มเย็นเป็นสุขในชีวิตนี้ จงมีกตัญญูกตเวทีต่อแผ่นดินนั้น ต่อพระมหากษัตริย์พระองค์นั้น แผ่นดินนี้ทุกกระเบียดนิ้วเป็นของพระองค์ท่าน ไม่ว่าจะดิ้นรนหลบลี้ไปที่ไหนก็ไม่พ้นแผ่นดินของท่าน –

ขอกราบกรานรำลึกพระคุณอเนกอนันต์ของท่านผู้กล่าววาทะนี้ไปชั่วชีวิต

ขอผู้หลงผิดจงได้ยิน จงหวั่นไหว

จากนั้นท่านผู้เฒ่าได้ชี้เหตุชี้ผลเป็นลำดับไป ให้ความหลงใหลเชื่อผิดตามประวัติศาสตร์จนจิตใจมืดมัวขุ่นหมองด้วยความพยาบาทเคืองแค้นบ้าง ด้วยความไม่รู้ถูกรู้ผิดตามเป็นจริงบ้าง ค่อยแจ่มใสเจิดจ้าขึ้นด้วยความเข้าใจถูกเห็นถูกเชื่อถูกตามเหตุผลที่คนดีมีปัญญาหาคัดค้านไม่

ความภาคภูมิใจในความเป็นคนไทยใต้ร่มพระบารมีพระมหากษัตริย์แห่งพระราชวงศ์จักรี แม้จะเคยบกพร่องหวั่นไหวก็กลับเต็มเปี่ยมปราศจากไฝฝ้าราคีมาแผ้วพานให้คลายความผ่องใส แต่บัดนั้น

เป็นที่รู้ทั่วไปอยู่แล้ว ว่าคนจีนได้ให้สมเด็จพระเจ้าตากสินกรุงธนบุรีมหาราชทรงยืมทรัพย์สินเงินทองมาจากเมืองจีนจำนวนมหาศาล เพื่อทรงใช้จ่ายในการสร้างชาติไทย ให้ฟื้นจากสภาพยับเยินเสียหาย หลังจากทรงกอบกู้อิสรภาพของไทยคืนได้มาแล้ว

ความมุ่งหมายสำคัญของจีนในการแสดงน้ำใจให้ความร่วมมือยิ่งใหญ่ครั้งนั้น จีนเองต้องรู้ดี และสมเด็จพระเจ้าตากสินกรุงธนบุรีมหาราช ผู้ทรงพระชาติสูงส่งด้วยพระปรีชาญาณยิ่งนักก็ต้องทรงหยั่งรู้เช่นกัน แต่ก็ทรงมั่นพระราชหฤทัยว่าจะทรงสามารถแก้ไขเหตุการณ์ให้เป็นผลดีแก่ประเทศไทยของพระองค์ได้ จึงทรงรับความร่วมมือของจีนไว้อย่างเต็มที่ มีผลให้ทรงบูรณะสร้างสรรค์ทุกสิ่งทุกอย่างจนไทยกลับคืนดีสู่ความเป็นประเทศเอกราชได้อย่างงดงามเต็มความสามารถในขณะนั้น

ครั้นปรากฏผลสัมฤทธิ์ประจักษ์ว่า สมเด็จพระเจ้าตากสินกรุงธนบุรีมหาราช ทรงพระปรีชาสามารถยิ่งนักในฐานะทรงเป็นพระมหากษัตริย์ไทย จีนก็สำแดงความจริงใจให้แจ้งชัดต่อพระองค์ยื่นคำขาดให้ทรงส่งทรัพย์สินเงินทองที่ทรงยืมมาใช้คืนให้หมดสิ้นในทันทีไม่ยอมให้มีการผ่อนผัน หรือมิฉะนั้นก็จะถือเป็นเหตุยกกำลังบุกไทยเข้าทวงหนี้ แม้จะเป็นหนี้ส่วนพระองค์สมเด็จพระเจ้าตากสินกรุงธนบุรี

มหาราช มิได้ทรงนำชาติเข้าไปเกี่ยวข้องให้เป็นหนี้ส่วนของไทยด้วยก็ตาม

น่าจะเป็นไปได้ด้วยว่า ก่อนจะมีการยื่นคำขาดบีบบังคับให้ทรงใช้หนี้อย่างฉับพลันทันที อาจจะมีการชักจูงโน้มน้าวพระราชหฤทัยให้ทรงเห็นดีเห็นงาม ว่าสำหรับพระองค์ท่านนั้นจีนมีความสำคัญยิ่งกว่าไทย จึงควรทรงเห็นกับจีนยิ่งกว่าเห็นกับไทย และยกไทยให้ขึ้นกับจีนเสีย

แต่ทรงมีพระมหากรุณาต่อไทยพ้นที่จะรำพัน ทั้งยังทรงมีพระขัตติยมานะอันล้ำเลิศ ซึ่งเป็นพระมานะของขัตติยะไทย เหตุด้วยทรงเป็นขัตติยะแห่งไทย มิใช่ทรงเป็นขัตติยะแห่งจีน จึงไม่ทรงโอนอ่อนไปด้วยจีนแม้แต่น้อย ทรงมีพระราชหฤทัยเด็ดเดี่ยวแน่วแน่มั่นคง ว่าพระองค์ทรงเป็นพระมหากษัตริย์ของไทยแล้ว ทรงมีหน้าที่จะต้องปกป้องคุ้มครองไทยให้ดำรงความเป็นไทอยู่ชั่วฟ้าดินสลาย เหตุผลอื่นใดแม้ความตายก็ไม่อาจทำลายความเด็ดเดี่ยวแห่งน้ำพระราชหฤทัยได้

ดังนั้นแผนใช้กำลังเข้ายึดครองไทยของจีน โดยยกการทวงหนี้เป็นเหตุบังหน้า จึงเริ่มขึ้น

ควรเห็นพระราชหฤทัยสมเด็จพระเจ้าตากสินกรุงธนบุรีมหาราชยิ่งนัก ไทยยังสะบักสะบอมเพราะสงครามกู้เอกราชที่เพิ่งจบสิ้น จะให้ทำศึกกับจีนอีกในยามนั้น ย่อมทรงอัดอั้นตันพระราชหฤทัยเป็นที่สุด เพราะย่อมทรงตระหนักดีว่าจะหาทางทรงนำไทยให้ชนะทัพใหญ่ของจีนได้นั้นไม่มี

สมเด็จเจ้าพระยามหากษัตริย์ศึกในขณะนั้น หรือสมเด็จพระพุทธ-ยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช องค์ปฐมบรมราชจักรีวงศ์พระองค์เดียวเท่านั้น ที่สมเด็จพระเจ้าตากสินกรุงธนบุรีมหาราชจะทรงพึ่งให้เป็นที่พึ่งของไทยได้

อันพระบรมราชกุศโลบายของสองสมเด็จพระบุรพบรมกษัตริยาธิราชเจ้าจอมสยามที่ทรงร่วมรักษาความเป็นไทของไทยพระราชทานไว้ยั่งยืนสืบมาจนบัดนี้นั้น เต็มไปด้วยความเสียสละใหญ่หลวง เกินกว่าคนทั้งปวงจะทำได้

สมเด็จพระเจ้าตากสินกรุงธนบุรีมหาราช ทรงจงพระราชหฤทัยมั่นสละพระชนม์ชีพพระองค์เอง !

สมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ทรงจงพระราชหฤทัยแน่วแน่สละแม้พระเกียรติศักดิ์พระเกียรติยศ ปรากฏในประวัติศาสตร์ว่าทรงมีพระบรมราชโองการให้ประหารสมเด็จพระเจ้าตากสินกรุงธนบุรีมหาราช ผู้พระปิยสหาย ผู้ทรงพระคุณยิ่งใหญ่ต่อชาติและต่อพระองค์แล้วทรงปราบดาภิเษกขึ้นเป็นพระเจ้าแผ่นดินแทน !

พระบรมราชกุศโลบายแสนแยบยล ลึกซึ้ง เกินกว่าใครทั้งนั้นจะตามทันเข้าใจถึง

จีนจึงตายใจสนิท แผนที่คิดจะยึดครองไทยพังทลายในพริบตาทัพที่จะกรีธาเข้าทวงหนี้ทำไม่ได้ เพราะข่าวร้ายลือลั่น ว่าสมเด็จพระเจ้า-ตากสินกรุงธนบุรีมหาราช ลูกหนี้ใหญ่ของจีนนั้น ต้องพระราชอาชญาสวรรคตเสียแล้ว

พระเจ้าแผ่นดินพระองค์ใหม่ของไทยทรงเป็นไทย และทรงเป็นไทหาใช่ลูกหนี้ของจีนไม่

ไทยก็เชื่อสนิท ประวัติศาสตร์จึงผิดมหันต์ เกิดผลให้แม้คนไทยด้วยกันก็เข้าใจผิดสืบต่อมา ภาพพจน์ที่ปรากฏตราใจไม่เป็นดังความจริงที่คนไทยจักภูมิใจเหนือความภูมิใจทั้งหลายทั้งนั้น

ท่านผู้เฒ่าผู้ทรงพระคุณท่านกลั่นกรองเรื่องราว ยกเหตุผลมากล่าวชี้แจงแสดงให้ไตร่ตรองตาม ด้วยความประณีตจนบันดาลใจ

สมเด็จพระบุรพบรมกษัตริยาธิราชเจ้าผู้ทรงครองแผ่นดินไทยทั้งสองพระองค์ท่านสูงส่ง บริสุทธิ์ผ่องแผ้วเพริศแพร้วด้วยพระราชธรรมและพระบุญญาธิการโดยแท้

แต่ด้วยทรงร่วมกันเสียสละอย่างใหญ่หลวง เพื่อความอยู่รอดของไทย คนทั้งปวงจึงเห็นพระองค์ผิดไปจากที่ทรงเป็นจริง ยิ่งกว่าตรงกันข้าม

สมเด็จพระเจ้าตากสินกรุงธนบุรีมหาราช ทรงอบรมพระราชหฤทัยให้สูงส่งงดงามยิ่งแล้วด้วยพระธรรมของสมเด็จพระบรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้า อะไรเล่าจะมาทำให้ทรงวิปลาสจริง ๆ ได้

ความจริงมีอยู่ว่า คนเสียสติเสแสร้งให้เห็นเป็นคนสติดีไม่ได้ แต่คนสติดีเสแสร้งให้เห็นเป็นคนเสียสติได้

คนทั้งหลายพ่ายแพ้แก่พระบรมราชกุศโลบายอันเกิดแต่พระปรีชาชาญหาญกล้าของทั้งสองพระองค์

ทรงรักเอกราชของชาติไทยยิ่งใหญ่เกินกว่าความเข้าใจ แม้ของผู้รักชาติอย่างยิ่งจริงใจทั้งหลาย

นักโทษประหารผู้หนึ่งได้ตายอย่างมีบุญ โดยต้องประหารด้วยท่อนจันทน์ ราวกับเขานั้นเป็นพระมหากษัตริย์ผู้ยิ่งใหญ่

ท่านเล่าว่า ต่อมามีข่าวรั่วไหลไปถึงเมืองจีน ว่าพระภิกษุรูปหนึ่งซึ่งรักษาศีลปฏิบัติธรรมวินัยเคร่งครัดงดงามน่าเลื่อมใสอยู่ในวัดที่จังหวัดนครศรีธรรมราช คือสมเด็จพระเจ้าตากสินกรุงธนบุรีมหาราช

พระภิกษุรูปนั้นลาสิกขาทันใด

ในระยะใกล้ ๆ กัน มีผู้พบท่านเป็นครั้งสุดท้ายในป่าเมืองตาก

ต่อมาก็มีข่าวยืนยัน ว่าท่านได้จบชีวิตของท่านเองเสียแล้ว ในป่าเมืองตาก อันเป็นเมืองที่สมเด็จพระเจ้าตากสินกรุงธนบุรีมหาราชทรงรักมากนั่นเอง

ความวุ่นวายที่จีนเริ่มก่อเค้าขึ้นอีกก็จบสิ้นลงอย่างเด็ดขาด เมื่อแน่นอนแล้วว่าปราศจากตัวลูกหนี้

ไทยดำรงความเป็นชาติที่เป็นไทตลอดมาได้จนทุกวันนี้ ด้วยมีพระมหากรุณาธิคุณที่สองสมเด็จพระบุรพบรมกษัตริยาธิราชเจ้าจอมสยามพระราชทานไว้เป็นประถม

ทรงเสียสละได้อย่างใหญ่หลวงเกินความเข้าใจตื้น ๆ ทั้งปวงจะสัมผัสถึง

แม้ปราศจากซึ่งหลักฐานพยานยืนยันในขณะนี้ เหตุด้วยกาลเวลาล่วงพ้นมาเป็นร้อยปีสองร้อยปีแล้วก็จริง แต่เหตุผลเป็นสิ่งที่คนดีมีปัญญานำมาไตร่ตรองให้เห็นได้

จงเห็นเถิด เมื่อจักยุติความไม่ถูกต้อง อันเป็นความไม่ถูกต้องที่ทำลายความภูมิใจเหนือความภูมิใจทั้งหลายสิ้นของเราไทย

จงเห็นเถิด เมื่อจักเกิดความถูกต้อง อันเป็นความถูกต้องที่ให้ความภูมิใจเหนือความภูมิใจทั้งหลายสิ้นของเราไทย

บัดนี้การประกาศความภูมิใจเหนือความภูมิใจทั้งหลายสิ้นของเราไทยได้เริ่มขึ้นแล้ว

วัดญาณสังวรารามมีอุโบสถซึ่งสร้างน้อมเกล้าฯ อุทิศสมเด็จพระเจ้าตากสินกรุงธนบุรีมหาราช และกำลังจะมีพระสถูปเจดีย์บรรจุพระบรมธาตุซึ่งสร้างน้อมเกล้าฯ อุทิศพระมหากษัตริย์แห่งพระบรมราชวงศ์จักรี มีสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชเป็นพระองค์ปฐม

สมเด็จพระเจ้าตากสินกรุงธนบุรีมหาราช พระผู้ทรงกอบกู้เอกราชให้ชาติไทย และสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช พระผู้ทรงสถาปนาพระบรมราชจักรีวงศ์ พระราชทานไว้ให้ไทย ทั้งสองพระองค์ทรงพระคุณยิ่งใหญ่ต่อชาติ มิอาจหาเปรียบได้ พระบรมราชกุศโลบายทั้งปวงแสดงแจ้งชัดถึงภยันตรายใหญ่หลวงที่ไทยจักไม่รอดพ้นเป็นอันขาด แม้ปราศจากพระมหาราชาธิคุณทั้งผอง อาทิ พระมหากรุณาธิคุณ พระมหาปัญญาธิคุณ พระมหาวีราธิคุณ แห่งสองสมเด็จพระบุรพบรมกษัตริยาธิราชเจ้าจอมสยาม

ทรงโปรดแลกชีวิตความเป็นไทของไทยไว้ด้วยพระชนม์ชีพของพระองค์หนึ่ง

และด้วยพระเกียรติยศพระเกียรติศักดิ์ อันเป็นที่รักเพียงชีวิตชายชาติทหารของพระองค์หนึ่ง

วันหนึ่ง ขอให้เป็นจริงดังมุ่งมาดปรารถนา วัดญาณสังวรารามนี้จักเป็นที่ประดิษฐานพระบรมรูปคู่ราชานุสาวรีย์แห่งทั้งสองพระองค์ท่าน

ผู้ทรงมีความผูกพันกันบริสุทธิ์ลึกซึ้งด้วยสัมมาทิฐิทางพระราชหฤทัย เพียงดังสมเด็จพระบรมเชษฐาและอนุชาธิราชผู้ใกล้ชิดสนิทเสน่หา

ขอบรรดาผู้ประจักษ์ในพระมหาราชาธิคุณทั้งผองแห่งสองสมเด็จพระบุรพบรมกษัตริยาธิราชเจ้าจอมสยาม โปรดให้ความร่วมมือร่วมใจเต็มกำลังศรัทธาความสามารถ โดยไม่เลือกชาติศาสนา เพราะส่วนนี้หาได้เป็นการสร้างวัดพระพุทธศาสนาไม่ แต่เป็นการประกาศความมีกตัญญูกตเวทิตาธรรมและความภูมิใจเหนือความภูมิใจทั้งหลายสิ้นของไทยเรา

วันนั้น เมื่อเป็นจริงดังมุ่งมาดปรารถนาจักได้พร้อมกันน้อมจิตน้อมใจน้อมเศียรเกล้าสำแดงกตัญญูกตเวทิตาธรรมถวายพระบรมราชานุสาวรีย์นั้นบูชาดวงพระวิญญาณแทนธูปเทียนมาลา ขอพระราชทานขมาโทษที่หลงผิดยิ่งนักมานานช้า และเพื่อประกาศแก่พรหมเทพเทวานรานระสิ้นทั้งนั้น ว่าสมเด็จพระสยามบุรพบรมกษัตริยาธิราชเจ้าทั้งสององค์ท่าน ทรงเป็นพระผู้พระราชทานดวงชีวิตแห่งความเป็นไทให้แก่ไทย

บัดนี้ประทีปชีวิตแห่งความเป็นไทของไทยนั้นสว่างไกลเจิดจ้าปรากฏศักดิ์ศรีสูงส่งเป็นที่อัศจรรย์ ภายใต้พระบารมีบรมราชันสุขุมาลชาติสมเด็จพระภัทรมหาราช พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระจอมจักรีที่ทรงทศพิธราชธรรมบริสุทธิ์บริบูรณ์ เป็นที่เทิดทูนว่าทรงเป็นบรมกษัตริยาธิราชเจ้าที่ยิ่งใหญ่ที่สุดแล้วในโลก สายพระโลหิตแห่งองค์พระปฐมบรมราชจักรีวงศ์ พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชพระองค์นั้น!

รายนามคณะกรรมการ
กรรมการอุปถัมภ์ฝ่ายคฤหัสถ์

ก. ฝ่ายพลเรือน

๑. นายพิศาล มูลศาสตรสาทร
ปลัดกระทรวงมหาดไทย
๒. นายพูนเพิ่ม ไกรฤกษ์
เลขาธิการสำนักพระราชวัง
๓. ม.ล. ทวีสันต์ ลดาวัลย์
ราชเลขาธิการสำนักพระราชวัง
๔. นายแก้วขวัญ วัชโรทัย
รองเลขาธิการสำนักพระราชวัง
๕. นายภาวาส บุนนาค
รองราชเลขาธิการสำนักพระราชวัง
๖. นายเลิศ หงษ์ภักดี
รองปลัดกระทรวงมหาดไทยฝ่ายความมั่นคง
๗. นายจำรูญ ปิยัมปุตระ
รองปลัดกระทรวงมหาดไทยฝ่ายปกครอง
๘. นายชาญ กาญจนาคพันธุ์
รองปลัดกระทรวงมหาดไทยฝ่ายพัฒนา
๙. นายประกิต อุตตะโมต
ผู้ว่าราชการจังหวัดชลบุรี
๑๐. อธิบดีกรมศิลปากร
๑๑. อธิบดีกรมโยธาธิการ
๑๒. อธิบดีผู้พิพากษาภาค ๒
๑๓. อธิบดีกรมชลประทาน
๑๔. อธิบดีกรมทรัพยากรธรณี
๑๕. อธิบดีกรมป่าไม้
๑๖. ผู้ว่าการการไฟฟ้าฝ่ายผลิต
๑๗. ผู้ว่าการการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

ข. ฝ่ายทหาร

๑. ผู้บัญชาการทหารเรือ
๒. พล.ร.อ. อดุล ตุลยานนท์
๓. ผู้บัญชาการกองเรือยุทธการ
๔. พล.ร.อ. สถาปน์ เกยานนท์
๕. พล.อ.ท. ไสว ช่วงสุวนิช
๖. ผู้บัญชาการฐานทัพเรือสัตหีบ
๗. ผู้บัญชาการกรมนาวิกโยธิน
๘. พล.อ.ต. ปรีดา โรจนะบุรานนท์
๙. พล.ต. เธียร ธรรมกุล
๑๐. พล.อ.ต. บรรเจิด อากาศบดี
๑๑. น.อ. เดช ทศานนท์
๑๒. น.อ. มนู เจียจันทรพงษ์
๑๓. น.อ. จรูญ ศักดิ์สมบูรณ์
๑๔. น.อ. เอนก อยู่ศิษฐ์
๑๕. น.อ. จำรูญ ปี่ทอง
๑๖. น.อ. นิสิต ศรีสุกปลั่ง
๑๗. น.ท. รพงษ์ คลังศรี
๑๘. น.ท. ยุทธนา พงษ์พยัคฆ์
๑๙. น.ท. สมจินต์ วรรณรักษ์
๒๐. น.ท. จำรัส คันธาแก้ว
๒๑. น.ต. จุมพล บุญรอด
๒๒. ร.อ. สหชัย อยู่จำนงค์
๒๓. ร.ท. พลอย บีบัว

๑๘. คุณหญิงมะลิ มูลศาสตรสาทร
๑๙. นายสกลจิตต์ พนมวัน ณ อยุธยา
๒๐. นายถนอม เปรมรัศมี
๒๑. นายพินิจ สมบัติศิริ
๒๒. นายชำเลือง วุฒิจันทร์
๒๓. ศาสตราจารย์นายแพทย์อวย เกตุสิงห์
๒๔. นางสมศรี คันธมาลา
๒๕. คุณหญิงละมูน มีนะนันท์
๒๖. คุณหญิงตุ่น โกศัลวิตร
๒๗. นายอำเภอบางละมุง
๒๘. นายอำเภอสัตหีบ
๒๙. ผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรกรรม ชลบุรี
๓๐. ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสัตหีบ
๓๑. ผู้อำนวยการโครงการชลประทานที่
บางพระ ชลบุรี
๓๒. นายแพทย์ขจร อันตระการ
๓๓. นายบุญไท โอทะกานนท์
๓๔. นายชุมพล ฉวีสุข
๓๕. นายเรืองฤทธิ์
๓๖. ดร. สุพล จรพันธุ์
๓๗. นายประดิษฐ์ ยุวะพุกกะ
๓๘. นายโหมด ว่องสวัสดิ์
๓๙. นายโชติชัย อรรถวิภัชน์
๔๐. นายมาโนช พรพิบูลย์
๔๑. นายวิชัย เฟื่องคอน
๔๒. นายประหยัด อังศุสิงห์
๔๓. นายเทียม กาญจนจารี
๔๔. นายสมบัติ ปุสลเด็จ
๔๕. นายกิตติ เจียรจันทรพงษ์
๔๖. นางเพ็ญศรี กุลพงษ์
๔๗. นายศุภชัย บุลกุล
๔๘. นายศิริชัย บุลกุล

๔๙. นางบุญยิ่ง ลืออำรุง
๕๐. นายสืบศรี คำอุไร
๕๑. นายอธึก สวัสดิมงคล
๕๒. น.ส. กิ่งแก้ว โอทกานนท์
๕๓. นายสัมพันธ์ สิงหเสนี
๕๔. นายขจร กมลบุตร
๕๕. นายอนันต์ ตันติธรรม
๕๖. นายชุมแสง เจริญลาภ
๕๗. นายศรัณย์ ทัศนเทพกมล
๕๘. นายสนอง เพ็ชรสุขุม
๕๙. นายละออ อินทรวิชัย
๖๐. นางสุนีย์รัตน์ เตลาน
๖๑. ม.ร.ว. สมปอง เลากะนันทน์
๖๒. นางอรอนงค์ หอมนิยม
๖๓. นางละม่อม วิศยางกูร
๖๔. นายอนุ สงวนนาม

กรรมการแผนกสร้างและตกแต่งสถานที่

มีหน้าที่ตกแต่งสถานที่ บริเวณรับเสด็จฯ ทุกแห่งพร้อมทั้งจัดหาเต้นท์ เก้าอี้ ประดับธงทิว และจัดน้ำดื่มสำหรับประชาชน ประกอบด้วย

๑. พระครูปริยัติสารโสภณ	ที่ปรึกษา
๒. นายสนิท ฉิมโฉม	ที่ปรึกษา
๓. คุณนิธิวดี อันตระการ	ที่ปรึกษา
๔. นายสมหวัง จูฑะกานนท์ รองผู้ว่าราชการจังหวัดชลบุรี	ประธานกรรมการ
๕. นายนิยม นิยมานุสร	กรรมการ
๖. นายพจน์ คันธมาลา	กรรมการ
๗. นายประเสริฐ บางพระไทยา	กรรมการ
๘. นายธาริศม์ อันตระการ	กรรมการ
๙. แพทย์หญิงสุอารีย์ อันตระการ	กรรมการ
๑๐. นายลำแพน สุภาผล	กรรมการ

๑๑. นายพันธ์ เกษตรนนท์	กรรมการ
๑๒. นายปรีชา สุวรรณประเสริฐ	กรรมการ
๑๓. อธิบดีกรมโยธาธิการ หรือผู้แทน	กรรมการ
๑๔. น.ท. วิศิษฐ์ ศรีสุกปลั่ง รน.	กรรมการ
๑๕. นางปรียา ฉิมโฉม	กรรมการ
๑๖. นายอำเภอบางละมุง	กรรมการ
๑๗. นายอำเภอสัตหีบ	กรรมการ
๑๘. ปลัดเมืองพัทยา	กรรมการ
๑๙. ผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรกรรม ชลบุรี	กรรมการ
๒๐. ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิค สัตหีบ	กรรมการ
๒๑. นายเฉลียว ฉิมโฉม	กรรมการ
๒๒. ผู้แทนกรมชลประทาน (นายสุหะ ถนอมศิลป์)	กรรมการ
๒๓. ผู้แทนการท่าอากาศยานแห่งประเทศไทย	กรรมการ
๒๔. ม.ล. เอิบจิต นภาศัพท์	กรรมการ
๒๕. นายเสรี ลืออำรุง	กรรมการ
๒๖. น.ส. พยอม โกสิยกุล	กรรมการ
๒๗. นายสุริยะ จงอดิเรกลาภ	กรรมการ
๒๘. นายพงศรักษ์ อันตระการ	กรรมการ
๒๙. น.ส. สุมนา ศาตะมาน	กรรมการ
๓๐. น.อ. นิสิต ศรีสุกปลั่ง	กรรมการ
๓๑. ปลัดจังหวัดชลบุรี	กรรมการและเลขานุการ
๓๒. โยธาธิการจังหวัดชลบุรี	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๓๓. นายสุพร เตไชยา	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๓๔. นายสินสมุทร คงคางาม	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

กรรมการแผนกผูกพัทธสีมาและวางศิลาฤกษ์พระบรมธาตุจักรีพิพัฒน์

มีหน้าที่จัดลูกนิมิต กำหนดหลุมนิมิต หวายสาแหรกนิมิตพร้อมขาตั้ง ระบุบุคคลผู้ร่วมตัดลูกนิมิต และเตรียมแผ่นศิลาฤกษ์สำหรับทูลเกล้าฯ ประกอบด้วย

๑. พระปัญญาภิมณฑ์มุนี	ที่ปรึกษา
๒. พระอนันตสารโสภณ เจ้าคณะจังหวัดชลบุรี	ที่ปรึกษา

๓. พระอมรโมลี	ที่ปรึกษา
๔. นายเลย จันจักร	ที่ปรึกษา
๕. นายอธึก สวัสดิมงคล นายกยุวพุทธิกสมาคมชลบุรี	ประธานกรรมการ
๖. ศึกษาธิการจังหวัดชลบุรี	รองประธานกรรมการ
๗. นายวินัย นาคสุวรรณ ผู้แทนกรมโยธาธิการ	กรรมการ
๘. นายสมนึก สุวรรณศร	กรรมการ
๙. นายเมือง สมัครรัฐกิจ	กรรมการ
๑๐. ศึกษาธิการอำเภอสัตหีบ	กรรมการ
๑๑. ศึกษาธิการอำเภอบางละมุง	เป็นกรรมการและเลขานุการ

กรรมการแผนกขายธูปเทียน — ทองและของที่ระลึก

มีหน้าที่จัดเตรียมธูป เทียน ทอง ด้าย เข็ม พร้อมทั้งเหรียญที่ระลึก ขายและให้เช่าบูชา พร้อมทั้งกำหนดสถานที่ตั้ง ตกลงวาระวัน เวลาที่จะปฏิบัติงาน เป็นต้น ประกอบด้วย

๑. พระอนันตสารโสภณ	ที่ปรึกษา
๒. พระครูปริยัติสารโสภณ	ที่ปรึกษา
๓. หม่อมหลวงจิตติ นพวงศ์	ประธานกรรมการ
๔. ศึกษาธิการจังหวัดชลบุรี	รองประธานกรรมการ
๕. ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสัตหีบ	รองประธานกรรมการ
๖. ผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรกรรมชลบุรี	รองประธานกรรมการ
๗. คณะอาจารย์วิทยาลัยเกษตรกรรมชลบุรี	กรรมการ
๘. คณะอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคสัตหีบ	กรรมการ
๙. น.ส. ถนอมขวัญ เศรษฐบุตร	กรรมการ
๑๐. นางจรัสศรี สามะพุทธิ	กรรมการ
๑๑. นางแสงโสม ศาตะมาน	กรรมการ
๑๒. นางจำลอง ทองแถม ณ อยุธยา	กรรมการ
๑๓. น.ส. จำรูญ ภูไทย	กรรมการ
๑๔. น.ส. สมรวย เศวตเศรณี	กรรมการ
๑๕. นางพวา วัฒนศัพท์	กรรมการ
๑๖. นางมัลลี เวชชาชีวะ	กรรมการ

๑๗. ม.ล. จินตนา นพวงศ์	กรรมการ
๑๘. น.ส. สำเริง โลหะนันทน์	กรรมการ
๑๙. ผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรกรรม ชลบุรี	กรรมการและเลขานุการ
๒๐. คณะนักศึกษาวิทยาลัยเกษตรกรรมชลบุรี	เป็นเจ้าหน้าที่

กรรมการแผนกนิมนต์และต้อนรับพระ

มีหน้าที่ออกฎีกานิมนต์พระมาร่วมพิธีสวดถอนสีมา สมมติสีมา จัดสถานที่พัก น้ำฉัน น้ำใช้ พร้อมค่าพาหนะ หรือรถรับส่ง เป็นต้น ประกอบด้วย

๑. พระอนันตสารโสภณ เจ้าคณะจังหวัดชลบุรี	ที่ปรึกษา
๒. พระครูปริยัติสารโสภณ	ที่ปรึกษา
๓. พระครูวิบูลธรรมกิจ	ที่ปรึกษา
๔. นายเลย จันจักร รองอธิบดีกรมการศาสนา	ประธานกรรมการ
๕. นายอธึก สวัสดิมงคล	รองประธานกรรมการ
๖. ผอ. สปจ. ชลบุรี	กรรมการ
๗. อนุศาสนาจารย์ กองเรือยุทธการ	กรรมการ
๘. อนุศาสนาจารย์ กรมนาวิกโยธิน	กรรมการ
๙. อนุศาสนาจารย์ ฐานทัพเรือสัตหีบ	กรรมการ
๑๐. นายเมือง สมัครรัฐกิจ	กรรมการ
๑๑. นายสนั่น ชาตยาภัย	กรรมการ
๑๒. นางประทิน หิริสัจจะ	กรรมการ
๑๓. น.ส. กิ่งแก้ว โอทกานนท์	กรรมการ
๑๔. นางนวลจันทร์ รัตนพฤกษ์	กรรมการ
๑๕. นายจรูญ สวรรยาวัฒน์	กรรมการ
๑๖. นายธีรชัย ทองธรรมชาติ	กรรมการ
๑๗. นายชาติชัย แก้วมโนโชติ	กรรมการ
๑๘. นายวรวิทย์ จินตพิทักษ์	กรรมการ
๑๙. นายสมยศ สิงห์น้อมเกล้า	กรรมการ
๒๐. นายสุจินต์ สุปราณี	กรรมการ
๒๑. นายทองดี หรรษคุณารมณ์	กรรมการ
๒๒. นายคณินทร จินดามพร	กรรมการ
๒๓. หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอบางละมุง	กรรมการและเลขานุการ

กรรมการแผนกปฏิคม

มีหน้าที่ส่งบัตรเชิญ ต้อนรับ กำหนดสถานที่นั่งบุคคล พร้อมทั้งจัดหาเครื่องดื่มให้เพียงพอ ประกอบด้วย

๑. พล.อ.ท. ไสว ช่วงสุวนิช	ประธานกรรมการ
๒. รองผู้ว่าราชการจังหวัดชลบุรี ระยอง จันทบุรี ตราด ฉะเชิงเทรา	รองประธานกรรมการ
๓. น.อ. มนู เจียจันทรพงษ์	รองประธานกรรมการ
๔. หม่อมราชวงศ์จำลอง นพวงศ์	กรรมการ
๕. ผู้แทนฐานทัพเรือสัตหีบ	กรรมการ
๖. นายกเทศมนตรีเมืองชลบุรี	กรรมการ
๗. นายกเทศมนตรีเมืองพนัสนิคม	กรรมการ
๘. นายกเทศมนตรีตำบลศรีราชา	กรรมการ
๙. น.อ. คำนึง นาคะพงศ์ รน. ผู้แทนฐานทัพเรือสัตหีบ	กรรมการ
๑๐. คุณหญิงยุกตะเสวีวิวัฒน์	กรรมการ
๑๑. คุณหญิงสาวิตรี ศรีวิสารวาจา	กรรมการ
๑๒. นางอำไพวรรณ อุตตะโมต	กรรมการ
๑๓. ม.ร.ว. ส่องศรี หิรัญรักษ์	กรรมการ
๑๔. ม.ล. เอิบจิตต์ นภาศัพท์	กรรมการ
๑๕. น.ส. จิรภา อ่อนเรือง	กรรมการ
๑๖. นางปรียา ฉิมโฉม	กรรมการ
๑๗. น.ส. สุพรรษา เนื่องภิรมย์	กรรมการ
๑๘. น.ส. พัชรียา ธนพร	กรรมการ
๑๙. น.ส. อภิรดี ภวภูตานนท์	กรรมการ
๒๐. น.ส. รัตนา คชวัตร	กรรมการ
๒๑. น.ส. ชุติมา คชวัตร	กรรมการ
๒๒. นางธนศิริ ว. เพียรพิทย์	กรรมการ
๒๓. น.อ. จรูญ ศักดิ์สมบูรณ์	กรรมการ
๒๔. น.ต. จุมพล บุญรอด	กรรมการ
๒๕. ร.ท. พลอย ปี่บัว	กรรมการ
๒๖. น.ส. ลพ้วรณ์ นาคภพ	กรรมการ

๒๗. นางพนมแสง มกรารัตต์	กรรมการ
๒๘. นางจิรวรรณ กัมปนาทแสนยากร	กรรมการและเลขานุการ

กรรมการแผนกของพระราชทาน

มีหน้าที่จัดแจกและจำหน่ายของที่ระลึกต่าง ๆ ในงาน

๑. นางพนมแสง มกรารัตต์	ประธานกรรมการ
๒. ม.ร.ว. ส่องศรี หิรัญรักษ์	รองประธานกรรมการ
๓. นางสเริงรมย์ อมันตกุล	กรรมการ
๔. นางพวา วัฒนศัพท์	กรรมการ
๕. น.ต. ทวิดรา ทิพานุกะ	กรรมการ
๖. นางนิตยา โชติดิลก	กรรมการ
๗. นางมัลลี เวชชาชีวะ	กรรมการ
๘. นางลัดดา ณนคร	กรรมการ
๙. ม.ล. เอิบจิตต์ นภาศัพท์	กรรมการ
๑๐. น.ส. กอบแก้ว ตรงคงสิน	กรรมการ
๑๑. นางดรุณี ทองปาน	กรรมการ
๑๒. นางสุวรรณี ศุภะวิท	กรรมการ
๑๓. นางธนสิริ ว. เพียรพิทย์	กรรมการ
๑๔. น.ส. รัตนา คชวัตร	กรรมการ
๑๕. น.ส. ชุติมา คชวัตร	กรรมการ
๑๖. นางอังกาบ เบญจกาญจน์	กรรมการ
๑๗. ท.พ. พวงเพชร เดชะปทุมวัน	กรรมการ
๑๘. นายสิทธิโชค ศรีสุคนธ์	กรรมการ
๑๙. นายสิทธิชัย ศรีสุคนธ์	กรรมการ
๒๐. น.ส. ลพวรณ์ นาคภพ	กรรมการและเลขานุการ

กรรมการแผนกหารายได้

มีหน้าที่จัดจำหน่ายของต่าง ๆ ในงาน เช่น สินค้าราคาถูก ลูกโป่ง ฯลฯ

๑. นางพวา วัฒนศัพท์	ประธานกรรมการ
๒. นางสเริงรมย์ อมันตกุล	รองประธานกรรมการ

๓. น.ต. ทวิตรา ทิพานุกะ	กรรมการ
๔. ม.ร.ว. ส่องศรี หิรัญรักษ์	กรรมการ
๕. ม.ล. เอิบจิตต์ นภาศัพท์	กรรมการ
๖. นางลัดดา ณนคร	กรรมการ
๗. น.ส. ประชุมชื่น นาคภพ	กรรมการ
๘. น.ส. ลพวรณ์ นาคภพ	กรรมการ
๙. พ.ญ. วัจนา จงเจษฎ์	กรรมการ
๑๐. นายนันทศักดิ์ ว. เพียรพิทย์	กรรมการ
๑๑. นางธนศิริ ว. เพียรพิทย์	กรรมการ
๑๒. นางปลื้มจิตต์ สุนทรสิงห์	กรรมการ
๑๓. นางราตรี แสงประทีป	กรรมการ
๑๔. นายเกรียงไกร ชำนิการโกศล	กรรมการ
๑๕. นายยงยุทธ นภาศัพท์	กรรมการ
๑๖. น.ส. สว่าง สุนทรกิวัติ	กรรมการ
๑๗. นางอาภรณ์ โมขะเวส	กรรมการ
๑๘. ท.พ. พวงเพชร เดชะปทุมวัน	กรรมการ
๑๙. นางมัลลี เวชชาชีวะ	กรรมการและเลขานุการ

กรรมการแผนกอาหาร

มีหน้าที่จัดเตรียมภัตตาหารถวายพระ เลี้ยงเจ้าหน้าที่ เลี้ยงแขก ประชาชน พร้อมทั้งจัดหาภาชนะต่าง ๆ (ซึ่งแยกเป็น ๒ ประเภท คือ ถวายพระส่วนหนึ่ง และประชาชนเจ้าหน้าที่ฯ ส่วนหนึ่ง) ประกอบด้วย

๑. นางสงวนศรี กมลนาวิน	ประธานกรรมการ
๒. นางพเยาว์ ทองศรีสุข	กรรมการ
๓. นางปราณี วสุธาร	กรรมการ
๔. นางสมพักตร์ ภัทรนาวิก	กรรมการ
๕. นางพวา วัฒนะศัพท์	กรรมการ
๖. นางเหลี่ยม สุวรรณศรี	กรรมการ
๗. น.ส. ปทุม ทับวิไล	กรรมการ
๘. น.ส. ประชุมชื่น นาคภพ	กรรมการ

๙. น.ต. ทวิตรา ทิพานุกะ กรรมการ
๑๐. น.ส. สมหมาย รุ่งสว่าง กรรมการ
๑๑. นางพนมแสง มกรารัตต์ กรรมการและเลขานุการ

อาหารสำหรับประชาชน

๑. นางประทิน หิริสัจจะ ประธานกรรมการ
๒. นายบรรจง คณาวัฒนกุล กรรมการ
๓. นายศิริ ศิริเจริญ กรรมการ
๔. นายสมพงษ์ ตั้งกุลพาณิชย์ กรรมการ
๕. นายเกษม ชลสุวัฒน์ กรรมการ
๖. นายเทอดธรรม อมราลิขิต กรรมการ
๗. นายชั้น ทองถนอม กรรมการ
๘. นางทุเรียน ประวัติโยธิน กรรมการ
๙. นางคิ้ม เจนจิระวัฒนา กรรมการ
๑๐. นายอำเภอ ปลัดอำเภอ ผู้เป็นหัวหน้า ประจำกิ่งอำเภอทุกแห่งในจังหวัดชลบุรี กรรมการ
๑๑. นางลัดดา สุขสะอาด กรรมการและเลขานุการ

กรรมการแผนกบริการเครื่องดื่ม

มีหน้าที่บริการเครื่องดื่มสำหรับผู้ได้รับเชิญ รวมทั้งจัดหาอุปกรณ์ใส่น้ำ แก้วน้ำและอื่น ๆ ที่จำเป็น โดยให้ นางประทิน หิริสัจจะ ประธานลูกเสือชาวบ้านภาคตะวันออก เป็นผู้รับผิดชอบในการจัดหาคณะลูกเสือชาวบ้านเป็นหน่วยบริการ

กรรมการแผนกบรรเทาทุกข์

มีหน้าที่รักษาไข้เจ็บ จัดเตรียมเวชภัณฑ์ปัจจุบันพยาบาลตลอดงาน โดยเฉพาะในวันเสด็จฯ ประกอบด้วย

๑. นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด ประธานกรรมการ
๒. ผู้อำนวยการโรงพยาบาลบางละมุง รองประธานกรรมการ
๓. ผู้อำนวยการโรงพยาบาลอาภากรเกียรติวงศ์ รองประธานกรรมการ
๔. ผู้อำนวยการโรงพยาบาลสมเด็จ ณ ศรีราชา รองประธานกรรมการ

๕. พล.อ.ต. นายแพทย์บรรเจิด อากาศบดี	รองประธานกรรมการ
๖. พ.อ. นายแพทย์สมาน นันทวนิช	รองประธานกรรมการ
๗. สาธารณสุขอำเภอสัตหีบ	กรรมการ
๘. น.ส. สุทิน เทพยสุวรรณ	กรรมการ
๙. สาธารณสุขอำเภอบางละมุง	กรรมการและเลขานุการ

กรรมการแผนกประชาสัมพันธ์

มีหน้าที่พิมพ์ใบปลิว แจ้งข่าวงาน ทางวิทยุ ทีวี หนังสือพิมพ์ และติดโปสเตอร์ตามถนนหลวง และย่านชุมนุมชนต่าง ๆ หรือเขียนความออกอากาศ เป็นต้น ประกอบด้วย

๑. อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์	ประธานกรรมการ
๒. น.ส. จิรภา อ่อนเรือง	รองประธานกรรมการ
๓. ผู้อำนวยการสถานีโทรทัศน์ช่อง ๓	กรรมการ
๔. ผู้อำนวยการสถานีโทรทัศน์ช่อง ๕	กรรมการ
๕. ผู้อำนวยการสถานีโทรทัศน์ช่อง ๗	กรรมการ
๖. ผู้อำนวยการสถานีโทรทัศน์ช่อง ๙	กรรมการ
๗. หัวหน้าสถานีวิทยุ สทร. ๕ สัตหีบ	กรรมการ
๘. หัวหน้าสถานีวิทยุ สทร. ๕ เมืองพัทยา	กรรมการ
๙. หัวหน้าสถานีวิทยุยานเกราะ ๘๒๘ ศรีราชา	กรรมการ
๑๐. นายยงยุทธ นภาศัพท์	กรรมการ
๑๑. ม.ร.ว. ส่องศรี หิรัญรักษ์	กรรมการ
๑๒. นางโสภี อินทรทัต	กรรมการ
๑๓. นายอำนาจ สอนอิ่มสาตร	กรรมการ
๑๔. นายทินกร รัตนกุสุมภ์	กรรมการ
๑๕. นายสิทธิโชค ศรีสุคนธ์	กรรมการ
๑๔. ประชาสัมพันธ์จังหวัดชลบุรี	กรรมการและเลขานุการ

กรรมการแผนกแสง เสียง

มีหน้าที่จัดเพิ่มไฟฟ้าชั่วคราวให้มีกำลังไฟฟ้าใช้ในงานอย่างเพียงพอ ทั้งส่วนที่เป็นไฟประดับแสงสว่าง และมหรสพ พร้อมทั้งจัดติดตั้งเครื่องขยายเสียงประจำกองอำนวยการ และสำหรับถวายรายงาน เป็นต้น ประกอบด้วย

๑. ผู้อำนวยการไฟฟ้า เขต ๒ ชลบุรี	ประธานกรรมการ
๒. ผู้อำนวยการไฟฟ้าบางละมุง	รองประธานกรรมการ
๓. น.อ. เอนก อยู่ดิษฐ์	กรรมการ
๔. นางจิรวรรณ กัมปนาทแสนยากร	กรรมการ
๕. ปลัดเมืองพัทยา	กรรมการ
๖. นายสมรวย สมจิตต์	กรรมการ
๗. นายอุทัย พรหมกสิกร	กรรมการ
๘. นายน้อย รังสีวิจิตรประภา	กรรมการ
๙. นายบุญนาค กลิ่นรื่น	กรรมการ
๑๐. นายชัชวาลย์ วัฒนา	กรรมการ
๑๑. นายวีระวัฒน์ เวียงแก้ว	กรรมการ
๑๒. นายสุดใจ เกษรสุวรรณ	กรรมการ
๑๓. นายธนิศร์ ธีระพงษ์	กรรมการ
๑๔. นายวีระศักดิ์ ชมภิรมย์	กรรมการ
๑๕. นายอมร ทิฐิรัตน์	กรรมการ
๑๖. นายปราโมทย์ รัตนสมบัติ	กรรมการ
๑๗. น.อ. สมเกียรติ เครือวรรณ	กรรมการและเลขานุการ

กรรมการแผนกมหรสพสมโภช

มีหน้าที่จัดหามหรสพ เช่น ภาพยนตร์ ลิเก ดนตรี งิ้ว โขน และกำหนดสถานที่จะให้มหรสพคณะต่าง ๆ ตั้งแสดงตามจุดที่เหมาะสม เป็นต้น ประกอบด้วย

ม.ล. จิตติ นพวงศ์	ที่ปรึกษา
น.ส. จิรภา อ่อนเรือง	ที่ปรึกษา
๑. นางจิรวรรณ กัมปนาทแสนยากร	ประธานกรรมการ
๒. นายวิรัตน์ หาญณรงค์	รองประธานกรรมการ
๓. นายพอใจ ชัยะเวฬุ	กรรมการ
๔. น.ส. คนึง ไทยประสิทธิ์	กรรมการ
๕. นางลาวัณย์ วิทยาวุฑฒิกุล	กรรมการ
๖. นายชาญ ลิ้มวัฒนา	กรรมการ
๗. นายประยูร โฆษพงศา	กรรมการ
๘. นายจรุง ดารณีรัตน์	กรรมการ

๙. นางสมจิต สุขภารังษี	กรรมการ
๑๐. นายนพชัย สุขภารังษี	กรรมการ
๑๑. นายลำพูน ศรีหาญ	กรรมการ
๑๒. นายธนะพงศ์ วังศิริไพศาล	กรรมการ
๑๓. จ.ส.อ. อุดม โอภาศรี	กรรมการ
๑๔. นางสมถวิล ฤกษ์วงค์ถวิล	กรรมการ
๑๕. นางก้าน สรสิทธิ์	กรรมการ
๑๖. น.ส. อัชลีย์ สรสิทธิ์	กรรมการ
๑๗. น.ส. กิ่งดาว ฤกษ์วงค์ถวิล	กรรมการ
๑๘. นางสมจิต คงอุดม	กรรมการ
๑๙. นางช่อทิพย์ เอกทัต	กรรมการ
๒๐. นายสมาน ไชยเอน	กรรมการ
๒๑. นางดารณี สุวรรณสิงห์	กรรมการ
๒๒. นายธำรงศักดิ์ ภู่เจริญยศ	กรรมการ
๒๓. นางเครือมาศ สร้อยคีรี	กรรมการ
๒๔. น.ส. พรทิพย์ บุญผ่อง	กรรมการและเลขานุการ

กรรมการแผนกการเงิน

มีหน้าที่รับ จ่ายทุนอันเกิดจากงานเสด็จฯ และจ่ายส่วนที่จำเป็นก่อนงานและหลังงาน และกำลังมีงาน โดยงบรายได้ และรายจ่ายเฉพาะวัน เป็นต้น ประกอบด้วย

๑. ปลัดกระทรวงมหาดไทย	ประธานกรรมการ
๒. ผู้ว่าราชการจังหวัดชลบุรี	รองประธานกรรมการ
๓. นายอุเทน เตชะไพบูลย์	รองประธานกรรมการ
๔. นายบัญชา ล่ำซำ	รองประธานกรรมการ
๕. นายประจิต ยศสุนทร	รองประธานกรรมการ
๖. พล.ต.ท. บันเทิง กัมปนาทแสนยากร	รองประธานกรรมการ
๗. นายอมร เตชะหรูวิจิตร	รองประธานกรรมการ
๘. เจ้ากอแก้วประกายกาวิล ณ เชียงใหม่	รองประธานกรรมการ
๙. นางสุปราณี หาญธนะพิทักษ์	รองประธานกรรมการ
๑๐. นายสวัสดิ์ โอสถานุเคราะห์	รองประธานกรรมการ
๑๑. นายชาตรี โสภณพานิช	รองประธานกรรมการ

๑๒. นายกฤษณ์ รัตนรักษ์	รองประธานกรรมการ
๑๓. นายถาวร พรประภา	รองประธานกรรมการ
๑๔. คุณหญิงยุกตเสวีวิวัฒน์	รองประธานกรรมการ
๑๕. นางมาลี ช่วงสุวนิช	รองประธานกรรมการ
๑๖. นายยงยุทธ นภาศัพท์	รองประธานกรรมการ
๑๗. ม.ล. เอิบจิตต์ นภาศัพท์	รองประธานกรรมการ
๑๘. นายประเทือง ศรีรอดบาง	กรรมการ
๑๙. นายชัยรัตน์ คำนวณ	กรรมการ
๒๐. นายอำเภอ ทุกอำเภอ	กรรมการ
๒๑. ปลัดเมืองพัทยา	กรรมการ
๒๒. นายสุรัตน์ โอสถานุเคราะห์	กรรมการ
๒๓. นายสมชาย คุณปลื้ม	กรรมการ
๒๔. นายจิตติ พงษ์ไพโรจน์	กรรมการ
๒๕. นายวิรัตน์ การุณยวนิช	กรรมการ
๒๖. นายธนา ไชยประสิทธิ์	กรรมการ
๒๗. นายประเสริฐ ทรายสุวรรณ	กรรมการ
๒๘. นายอาทิตย์ รังสิกวนิช	กรรมการ
๒๙. นายธำรง สุขสวัสดิ์	กรรมการ
๓๐. นายสุธรรม พันธุศักดิ์	กรรมการ
๓๑. นายอุทัย หิริสัจจะ	กรรมการ
๓๒. นายสุทิน สุวินิจจิตต์	กรรมการ
๓๓. นางสุนีรัตน์ เตลาน	กรรมการ
๓๔. นางสมพักตร์ ภัทรนาวิก	กรรมการ
๓๕. นางสุรีพันธุ์ มณีวัต	กรรมการ
๓๖. น.ส. จิรภา อ่อนเรือง	กรรมการ
๓๗. ม.ร.ว. ส่องศรี หิรัญรักษ์	กรรมการ
๓๘. นางสงวนศรี กมลนาวิน	กรรมการ
๓๙. นายธนะพงศ์ วังศิริไพศาล	กรรมการ
๔๐. ม.ล. จินตนา นพวงศ์	กรรมการ
๔๑. น.ส. ปทุม ทับวิไล	กรรมการ
๔๒. น.ส. กอบแก้ว ตรงคงสิน	กรรมการ
๔๓. นางดรุณี ทองปาน	กรรมการ

๔๔. น.ส. สมรวย เศวตเศรนี	กรรมการ
๔๕. นางสเริงรมย์ อมันตกุล	กรรมการ
๔๖. น.ส. กิ่งแก้ว โอทะกานนท์	กรรมการ
๔๗. นางลัดดา ณ นคร	กรรมการ
๔๘. นางอังกาบ เบญจกาญจน์	กรรมการ
๔๙. นางละม่อม วิศยางกูร	กรรมการ
๕๐. ม.ล. จิตติ นพวงศ์	กรรมการและเลขานุการ
๕๑. นางจิรวรรณ กัมปนาทแสนยากร	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

กรรมการแผนกรักษาความสงบ

มีหน้าที่ดูแลความสงบเรียบร้อย กำหนดสถานที่ให้ประชาชนเฝ้ารับเสด็จฯ และกำหนดสถานที่ให้ร้านค้า ที่จอดรถสำหรับประชาชน และเจ้าหน้าที่ต่าง ๆ ให้อยู่ในระเบียบ เข้าออกได้สะดวก ไม่กีดขวางการจราจร เป็นต้น ประกอบด้วย

๑. ผู้บัญชาการฐานทัพเรือสัตหีบ	ประธานกรรมการ
๒. ผู้บัญชาการตำรวจภูธรภาค ๒	รองประธานกรรมการ
๓. ผู้บังคับการตำรวจภูธรเขต ๒	รองประธานกรรมการ
๔. ผู้บังคับการกรมทหารราบที่ ๒๑ รอ.	กรรมการ
๕. ผู้กำกับการตำรวจภูธรจังหวัดชลบุรี	กรรมการ
๖. พล.ร.ต. พิน พันธุ์ทวี	กรรมการ
๗. สวญ.สภ.อ.สัตหีบ	กรรมการ
๘. สว.สภ.เมืองพัทยา	กรรมการ
๙. สวญ.สภ.อ.บางละมุง	กรรมการและเลขานุการ

กรรมการแผนกยานพาหนะ

มีหน้าที่จัดหายานพาหนะขบวนเสด็จฯ รับ ส่งเจ้าหน้าที่สำนักพระราชวัง จัดหารถโดยสารสำหรับประชาชน โดยคิดค่าโดยสารในราคาถูก ประกอบด้วย

๑. ผู้กำกับการตำรวจภูธรจังหวัดชลบุรี	ประธานกรรมการ
๒. รองผู้กำกับการตำรวจภูธรจังหวัดชลบุรี	รองประธานกรรมการ
๓. สวญ.สภ.อ.สัตหีบ	กรรมการ
๔. สวญ.สภอ.บางละมุง	กรรมการ
๕. สว.สภ.เมืองพัทยา	กรรมการและเลขานุการ

กรรมการแผนกโฆษณาประชาสัมพันธ์ขยายเสียงในงาน

๑.	นายทินกร รัตนกุสุมภ์	ประธานกรรมการ
๒.	นายสุริยะ จงอดิเรกลาภ	รองประธานกรรมการ
๓.	นางเกรียงไกร ชำนิการโกศล	กรรมการ
๔.	นายพยุง	กรรมการ
๕.	นางจิรวรรณ กัมปนาทแสนยากร	กรรมการ
๖.	น.ต. ทวิตรา ทิพานุกะ	กรรมการ
๗.	นางพนมแสง มกรารัตต์	กรรมการ
๘.	น.ส. ลพวรณ์ นาคภพ	กรรมการ
๙.	น.ส. ชุติมา คชวัตร	กรรมการ
๑๐.	นางราตรี แสงประทีป	กรรมการ
๑๑.	น.ส. สมทรง กฤษณะ	กรรมการ
๑๒.	นายสมเดช รามสูต	กรรมการ
๑๓.	นายไพโรจน์ สอนทรัพย์	กรรมการ
๑๔.	นายสิทธิชัย ศรีสุคนธ์	กรรมการ
๑๕.	นายสิทธิโชค ศรีสุคนธ์	กรรมการและเลขานุการ
๑๖.	นายวิโชค ศรีกุศลานุกูล	กรรมการและเลขานุการ

กระทรวงมหาดไทย

๖ เมษายน ๒๕๒๕

ใบอธิษฐาน

วัดญาณสังวรารามนี้มีปูชนียสถานมากหลาย
มีพระพุทธปฏิมาประธานใหญ่งดงามสร้างถวายสมเด็จพระนเรศวรมหาราช
มีอุโบสถสร้างถวายสมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรีมหาราช
มีพระบรมธาตุเจดีย์มหาจักรีพิพัฒน์สร้างถวายพระบรมราชวงศ์จักรี
เป็นที่ประกาศความมีศรัทธาสูงส่งในพระศาสนา
ประกาศความจงรักภักดีที่มั่นคงลึกซึ้งต่อพระมหากษัตริย์
ด้วยอานุภาพคุณพระรัตนตรัย
ด้วยพระบารมีพระมหากษัตริย์ที่ยิ่งใหญ่
บัดนี้จิตใจของข้าพเจ้าเบิกบานแจ่มใสอย่างยิ่ง
ข้าพเจ้ากำลังทำสิ่งที่เป็นมงคลสูงสุด
ได้ปิดทองลูกนิมิตทั้ง ๙ ของอุโบสถวัดญาณสังวราราม
เปรียบดังได้ปิดทองให้เป็นทางงดงามไปสู่มรรค ๔ ผล ๔ พระนิพพาน ๑ ฉะนั้น
ชั่วชีวิตของคนหลายหมื่นหลายพันไม่มีวาสนาเช่นข้าพเจ้านี้
การที่จะมีอุโบสถสร้างขึ้นสำเร็จสักหลังนั้นยากนัก ต้องรอนาน
ข้าพเจ้ามีบุญบารมีได้มีส่วนสร้างสถานที่นี้ให้เป็นอุโบสถสมบูรณ์แล้ว
ให้เป็นสถานที่บวชลูกแก้วหลานแก้วให้เป็นพระเป็นเณรได้
เป็นการร่วมสร้างวัดญาณสังวรารามให้สำคัญยิ่งใหญ่ทรงคุณค่า
เทิดทูนรักษาพระศาสนาให้ยั่งยืนสืบไปชั่วกาลนาน
กุศลที่ข้าพเจ้าทำครั้งนี้ใหญ่ยิ่งมหาศาล
โปรดดลบันดาลให้บังเกิดผลสัมฤทธิ์
ดังข้าพเจ้าตั้งจิตอธิษฐานต่อพระพุทธปฏิมาประธานศักดิ์สิทธิ์ในทันที
ให้ประเทศไทย ศาสนาพุทธ และพระมหากษัตริย์พระราชวงศ์จักรีรุ่งเรืองยิ่งขึ้นไป
ให้ข้าพเจ้าพ้นจากอันตรายน้อยใหญ่ และพ้นจากความทุกข์ทั้งปวง
ได้มีลาภมียศมีความสุขกายสบายใจใหญ่หลวง
อาชีพสุจริตเจริญก้าวหน้าด้วยดี มีความสำเร็จลุล่วงสมปรารถนาที่ชอบธรรม
ถึงเวลาละร่างนี้ไป ขอมหากุศลได้น้อมนำให้ไปดี
ไปบังเกิดในเมืองฟ้าเมืองสวรรค์มีวิมาน
หรือได้กลับมาเกิดในบ้านเมืองไทยในกาลสมัยที่พบศาสนาพุทธ
ได้ถึงพระนิพพานในที่สุด พบบรมสุขยั่งยืนอย่างยิ่งตลอดไป
ข้าพเจ้าขอตั้งจิตอธิษฐานถวายความปรารถนานี้ไว้ในพระพุทธศาสนา
กับพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ที่พึ่งประเสริฐสูงส่งของข้าพเจ้า

(ลงชื่อ)..............................,..............................

เมษายน ๒๕๒๕

บทสวดสรรเสริญพระพุทธคุณ

องค์ใดพระสัมพุทธ สุวิสุทธสันดาน
ตัดมูลเกลสมาร บมิหม่นมิหมองมัว
หนึ่งในพระทัยท่าน ก็เบิกบานคือดอกบัว
ราคีบ่พันพัว สุวคนธกำจร
องค์ใดประกอบด้วย พระกรุณาดังสาคร
โปรดหมู่ประชากร มละโอฆกันดาร
ชี้ทางบรรเทาทุกข์ และชี้สุขเกษมศานต์
ชี้ทางพระนฤพาน อันพ้นโศกวิโยคภัย
พร้อมเบญจพิธจัก— ษุจรัสวิมลใส
เห็นเหตุที่ใกล้ไกล ก็เจนจบประจักษ์จริง
กำจัดน้ำใจหยาบ สันดานบาปแห่งชายหญิง
สัตว์โลกได้พึ่งพิง มละบาปบำเพ็ญบุญ
ข้าขอประณตน้อม ศิระเกล้าบังคมคุณ
สัมพุทธการุณ— ยภาพนั้นนิรันดร.

บทสวดสรรเสริญพระธรรมคุณ

ธัมมะคือคุณากร ส่วนชอบสาทร
ดุจดวงประทีปชัชวาล
แห่งองค์พระศาสดาจารย์ ส่องสัตว์สันดาน
สว่างกระจ่างใจมน
ธรรมใดนับโดยมรรคผล เป็นแปดพึงยล
และเก้ากับทั้งนฤพาน
สมญาโลกอุดรพิสดาร อันลึกโอฬาร
พิสุทธิ์พิเศษสุกใส
อีกธรรมต้นทางครรไล นามขนานขานไข
ปฏิบัติปริยัติเป็นสอง
คือทางดำเนินดุจปอง ให้ล่วงลุคลอง
ยังโลกอุดรโดยตรง
ข้าขอโอนอ่อนอุตมงค์ นบธรรมจำนง
ด้วยจิตและกายวาจา.

บทสวดสรรเสริญพระสังฆคุณ

สงฆ์ใดสาวกศาสดา รับปฏิบัติมา
แต่องค์สมเด็จภควันต์
เห็นแจ้งจตุสัจเสร็จบรร— ลุทางที่อัน
ระงับและดับทุกข์ภัย
โดยเสด็จพระผู้ตรัสตรัย ปัญญาผ่องใส
สะอาดและปราศมัวหมอง
เหินห่างทางข้าศึกปอง บมิลำพอง
ด้วยกายและวาจาใจ
เป็นเนื้อนาบุญอันไพ— ศาลแด่โลกัย
และเกิดวิบูลย์พูนผล
สมญาเอารสทศพล มีคุณอนนต์
อเนกจะนับเหลือตรา
ข้าขอนบหมู่พระศรา— พกทรงคุณา—
นุคุณประดุจรำพัน
ด้วยเดชบุญข้าอภิวันท์ พระไตรรัตน์อัน
อุดมดิเรกนิรัติศัย
จงช่วยขจัดโพยภัย อันตรายใดใด
จงดับและกลับเสื่อมสูญ.

บทสวดชัยสิทธิคาถา

ปางเมื่อพระองค์ปรมพุท— ธวิสุทธศาสดา
ตรัสรู้อนุตตรสมา— ธิณโพธิบัลลังก์
ขุนมารสหัสสพาหุพา— หุวิชาวิชิตขลัง
ขี่คีริเมขละปทัง คชะเหี้ยมกระเหิมหาญ
แสร้งเสกสราวุธประดิษฐ์ กละคิดจะรอนราญ
รุมพลพหลพยุหะปาน พระสมุททะนองมา
หวังเพื่อผจญวรมุนิน— ทสุชินราชา
พระปราบพหลพยุหะมา— รเมลืองมลายสูญ
ด้วยเดชะองค์พระทศพล สุวิมลไพบูลย์
ทานาธิธรรมวิธิกูล ชนน้อมมโนตาม
ด้วยเดชะสัจจวัจนา และนมามิองค์สาม
ขอจงนิกรพลสยาม ชยสิทธิทุกวาร
ถึงแม้จะมีอริวิเศษ พลเดชะเทียมมาร
ขอไทยผจญพิชิตผลาญ อริแม้นมุนินทร.

บทสวดสรรเสริญพระบารมี

ข้าวรพุทธเจ้า เอามโนและศิระกราน
นบพระภูมิบาล บุญญดิเรก
เอกบรมจักริน พระสยามินทร์
พระยศพระยิ่งยง เย็นศิระเพราะพระบริบาล
ผลพระคุณธรักษา ปวงประชาเป็นสุขศานต์
ขอบันดาลธประสงค์ใด จงสฤษฎ์ดัง
หวังวรหฤทัย ดุจถวายชัย ชโย.

ชวนพิมพ์
ชวนประหยัด พิมพ์ประทับใจ

ห้างหุ้นส่วนจำกัด โรงพิมพ์ชวนพิมพ์ 469 ถนนพระสุเมรุ ตำบลบวรนิเวศน์ กรุงเทพมหานคร
โทร. 2810541 . 2822114 นาย ชวน ศรสงคราม ผู้พิมพ์ ผู้โฆษณา พ.ศ.2525